

Aliqui quoad
eleemosynarum
usum statuit.

§ 5. Volumus autem ut eleemosynae, quae causa et occasione dictarum indulgentiarum et gratiarum erogabuntur, in usus in praecedentibus litteris apostolicis praedictis ordinatos dumtaxat convertantur, et non aliis usibus applicentur; quodque eleemosynae sexaginta millium ducatorum auri de camerae fabricae praedictae basilicae Principis Apostolorum de Urbe pro quolibet sexennio hactenus solvi consuetae medietas ex eleemosynis praedictis, videlicet decem millia ducatorum huiusmodi quolibet anno durante dicto triennio per praesentes concessa inchoando a die publicationis praesentium in civitate Ulyssiponensi respectu solutionis integrae eleemosynae huiusmodi, respectu vero fruitionis indulgentiarum huiusmodi a die illarum publicationis ut supradictum est faciendae (una cum terminis et residuis praecedentium sexenniorum decursis, et non solutis, si qui extant), fabricae praedictae, et pro ea, personae ad hoc a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis dictae fabricae praepositorum deputatae, et pro tempore deputandae, omnino solvantur, utque pro solutione huiusmodi idem Antonius et pro tempore existens gratiarum praedictarum executor et commissarius generalis, antequam praesentes publicentur, et ad illarum executionem quomodolibet procedatur, sese in ampliori forma camerae apostolicae in favorem fabricae praedictae obliget; decernentes irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Executores
deputat.

Decretum
trinitatis.

Aliqua addita
de monetis.

§ 6. Quoniam vero non reperiuntur in illis partibus ducati auri de camerae huiusmodi, quorum singuli constant ex scuto uno auri in auro de stampis aequivalente mediae duplae aureae Hispaniae ac ex

uno iulio baiocchorum decem monetae romanae aequivalente regali ulyssiponensi iuxta pondus et intrinsecam bonitatem antiquam: idcirco volumus ut pro unoquoque ducato auri de camerae huiusmodi, pro triennio per praesentes concessa, solvatur fabricae praedictae media dupla aurea hispanica et unus regalis Ulyssiponensis secundum pondus et intrinsecam bonitatem antiquam, vel saltem verus dictae mediae duplae aureae nunc et pro tempore currens et regalis huiusmodi valor, alioquin aliter facta solutio ab obligatione non liberet, eoque casu, ac etiam in eventum non factae, ut supra, per dictum commissarium obligationis ante praesentium publicationem, praesens concessio nulla sit eo ipso, neminique suffragetur; pro terminis vero et residuis praecedentium sexenniorum decursis et non solutis, si qui extant, solvantur ducati huiusmodi ad rationem eius valoris, ad quam hactenus fuit consuetum solvi; utque fabrica, seu illius congregatio praedicta, pro damno quod ratione solutionis eleemosinae praedictae in minori quantitate quam veri valoris unius scuti aurei et unius iulii praedicti pro sexenniis praeteritis factae passa est, nihil omnino petere, neque damnum huiusmodi sibi refici et resarciri praetendere ullatenus possit; imponentes illi ea super re perpetuum silentium.

§ 7. Demum, ut praesentes litterae ad omnium notitiam deduci possint, decernimus quod earum exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-

Transumptis
fides danda.

iorem, sub annulo Piscatoris, die xiv augusti MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 14 augusti 1668, pontif. anno II.

LXXII.

Licentia duci et senatui Reipublicae Venetorum vendendi quaedam bona ecclesiae S. Marci Venetiarum, eorumque pretium convertendi in usus praesentis belli contra Turcas.

Dilecto filio nostro Iosanni S. R. E. cardinali Delphino nuncupato, patriarchalis ecclesiae Aquileiensis ex concessione et dispensatione apostolica praesentis, ac venerabili fratri Laurentio archiepiscopo Cartaginensi, nostro et Apostolicae Sedis in dominio Venetorum nuncio,

Clemens Papa IX.

Dilecte filii noster, ac venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Motiva praesentis
Consultationis.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii viri dux et senatus Reipublicae Venetiarum, quod (cum eiusdem Reipublicae facultates, ex causa belli quod contra Turcarum tyrannum, eius ditio nem iamdiu et nunc acrius atque formidabilis quam antheae infestantem, gerit, plurimum accisae sint, promptoque ad ipsius Reipublicae tuitionem opus sit pecuniarum subsidio, quod in praesentibus rerum angustiis parari vix potest; ad ecclesiam vero ducalem ac seminarium ducalem S. Marci Venetiarum legitime spectent quaedam bona stabilia in agro seu ditioe Bergomensis ad confinia Status Mediolanensis posita, et eidem ecclesiae dudum a felicis recordationis Sixto IV, Innocentio VIII et Clemente VIII Romanis Pontificibus praecessoribus nostris perpetuo unita, quae antehac septem millia et septingentos

ducatos monetae illarum partium, vel circiter, annuatim reddebant, sed de praesenti, cum, propter conductorum defectum, maiorem partem publicitus ad culturam dentur, supra modum diminutus reperitur pristinus eorum proventus, cui etiam multum decedit propter impensas et onera ipsorum bonorum ac utilitatem pretii frugum, et interdum etiam propter alterationem cursus monetarum, qui in illis regionibus limitrophis non semper in iusto aequilibrio contineri potest) ipsi dux et senatus bona praefata, meliori qua fieri poterit conditione, vendere et alienare, pretiumque inde proventurum in usus praesentis belli contra Turcas erogare, ac memoratae ecclesiae S. Marci redditus annuos, perpetuos, tutos et securos, ad rationem quatuor annuatim pro quolibet centenariio pretii huiusmodi, Venetiis prompte atque accurate solvendo, unde ecclesiae et seminarii huiusmodi necessitatibus, onerumque illis incumbentium adimplemento expeditius consulatur, praestare et assignare intendunt, si nostra et huius Sanctae Sedis sibi super hoc licentia suffragetur et facultas. Nobis propterea dux et senatus praedicti, asserentes praemissa, si fiant, non minus in evidentem dictae ecclesiae utilitatem, quam in Reipublicae praefatae opportunam subventionem esse cessura, humiliter supplicari fecerunt ut sibi desuper opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§ 2. Nos igitur, ipsorum ducis et senatus desiderio hac in re favorabiliter, quantum cum Domino possumus, annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel

Concedit Pontifex
aliqua in rubrica.

1 Videtur legendum *vilitatem pro utilitatem* (R. T.).

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, circumspeditioni tuae, fili Ioannes cardinalis et praesul, ac fraternitati tuae, frater Laurenti archiepiscopo et nuncie, per praesentes committimus et mandamus, quatenus, si et postquam, vocatis qui fuerint evocandi, ac praedictis bonis et illorum confiniis, vocabulis ac denominationibus prius coram vobis specificatis, de veritate narratorum, quodque venditio et assignatio huiusmodi, si fiant, in evidentem memoratae ecclesiae S. Marci sint cessurae utilitatem, vobis coniunctim procedentibus legitime constiterit, super quo conscientiam vestram oneramus, eisdem duci et senatui praedieta bona, meliori qua fieri poterit conditione, vendendi et alienandi, pretiumque inde redactum in usus praesentis belli contra Turcas convertendi et erogandi licentiam auctoritate nostra apostolica concedatis; ita tamen ut, loco eorumdem honorum, in forma iuris valida, unico contextu, assignentur ipsi ecclesiae redditus annui perpetui, tuti et securi iuxta quantitatem pretii dictorum bonorum ad rationem quatuor pro centenario, super datis et gabellis perpetuis et tutis, ac nulli alteri obnoxii, previa super hoc ipsius Reipublicae obligatione, qui quidem redditus integre ac libere ab iis ad quos pertinet solvantur Venetiis ipsi ecclesiae S. Marci, seu illius ministris, de semestri in semestri.

Contraria derogat. § 3. Non obstantibus recolendae memoriae Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum pariter nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae ec-

clesiae S. Marci, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVIII augusti MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 18 augusti 1668, pontif. anno II.

LXXIII.

Concedit regi christianissimo eiusque successoribus ius nominandi ad ecclesiam Tornacensem¹.

**Carissimo in Christo filio nostro Ludovico, Francorum regi christianissimo.
Clemens Papa IX.**

**Carissime in Christo filii noster,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Praeclara maiestatis tuae ac progenitorum et maiorum tuorum regum christianissimorum, principum longe clarissimorum, invictissimorumque Christi atletarum, ac egregiorum Sedis Apostolicae cultorum, promerita exigunt, ac praecipuus, quo eandem maiestatem tuam, filiali erga nos et eandem Sedem observantia ac pietate, orthodoxae fidei conservandae et propagandae zelo, aliisque rege christianissimo dignis virtuti-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

bus atque decoribus multipliciter praefulgentem, prosequimur, paternae charitatis affectus nos urget atque impellit ut tibi tuisque successoribus regibus christianissimis luculenta pontificiae nostrae benignitatis dona largiamur, firma spe atque fiducia in Domino freti fore ut tam tu quam successores tui reges praefati, viae antecessorum regum vestigiis impressae inhaerentes, populos ditioni vestrae creditos in fide catholica ac vetere erga Sedem praedictam obedientiam continere pari laude conaturi, constitutionesque apostolicas in universis dominiis vestris debitae semper executioni mandari ac Sedis eiusdem honorem et auctoritatem illibatos conservari omni studio sitis curaturi.

Ius nominandi ad ecclesiam Tornacensem. § 1. Volentes itaque tibi, qui, ut accepimus, civitatem Tornacensem, maiestati tuae a carissimo in Christo filio nostro Carolo Hispaniarum rege catholico per tractatum pacis inter utriusque vestrum plenipotentiariorum in oppido Aquisgrani, Leodiensis dioecesis, die II maii proxime praeteriti initum, et subinde utrinque ratificatum, in perpetuum cessam et renunciatam, de praesenti possides, tuisque successoribus regibus Francorum christianissimis, quo regiam benevolentiam erga personas benemeritas vobisque gratas et acceptas exercere valeatis, gratiam facere specialem, ac sperantes te ac illos in nominandis ad ecclesiam Tornacensem nunc et pro tempore pastoris solatio destitutam personis, quae vitae integritate, religione, fide et doctrina praestent, ac episcopalis muneris praerogativa dignae sint, summum studium summamque diligentiam semper adhibituros, nec conscientiam vestram hac in re ullo modo laedi passuros esse, motu proprio ac ex certa scientia nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi tuisque suc-

cessoribus regibus Francorum christianissimis, qui pro tempore eandem civitatem Tornacensem possederint, ius nominandi personam idoneam in theologia magistrum, aut in decretis doctorem, seu licentiatum nobilium universitatum more diligenti examine praecedente promotum, ad ecclesiam Tornacensem praedictam nunc vacantem, et quotiescumque illam vacare contigerit, nobis et Romano Pontifici, qui pro tempore fuerit, per nos et eundem Pontificem in episcopum Tornacensem ad nominationem huiusmodi instituendam, tenore praesentium, in perpetuum reservamus atque concedimus, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Decretum irritum. § 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac praedictae ecclesiae Tornacensis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam eidem ecclesiae, eiusque capitulo, ac quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu proprio, ac ex certa scientia, ac consistorialiter concessis, ac etiam iteratis vicibus confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum; non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur et exprimerentur,

Derogatio contrariorum.

praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, illaque adversus praemissa suffragari nullomodo posse seu debere decernimus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVII augusti MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 27 augusti 1668, pontif. an. II.

LXXIV.

Ampliatio iuris nominandi ad dignitates abbatiales et regimina monasteriorum, prioratus, praeposituras seu praepositatus conventum habentes, in quibusdam ditionibus Belgicis consistentia, regi christianissimo antehac concessi, ad similia beneficia consistentia in aliis ditionibus Belgicis, ei per nuperum tractatum pacis a rege catholico concessis et renunciatis.

Carissimo in Christo filio nostro Ludovico, Francorum regi christianissimo, Clemens Papa IX.

Carissime in Christo filii noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

§ 1. Praeclara maiestatis tuae, ac progenitorum et maiorum tuorum regum christianissimorum, principum longe clarissimorum, invictissimorumque Christi athletarum, ac egregiorum Sedis Apostolicae cultorum, promerita exigunt, ac praecipuus, quo eandem maiestatem tuam, filiali erga nos et eandem Sedem observantia ac pietate, orthodoxae fidei conservandae et propagandae zelo, aliis-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

que rege christianissimo dignis virtutibus atque decoribus multipliciter praefulgentem, prosequimur, paternae charitatis affectus nos urget atque impellit ut tibi uberiora pontificiae nostrae benignitatis dona largiamur; firmam spe atque fiduciam in Domino freti fore ut tu, viae eorumdem maiorum tuorum vestigiis impressae inhaerens, populos ditioni tuae creditos in fide catholica, ac veteri erga Sedem praedictam obedientiam continere pari laude conaturus, constitutionesque apostolicas in universis dominiis tuis debitae semper executioni mandari ac Sedis eiusdem honorem et auctoritatem illibatos conservari omni studio sis curaturus.

§ 2. Alias siquidem nos, tuis supplicationibus inclinati, tibi, tua tantum vita durante, et quamdiu in sinceritate fidei et unitate S. R. E., necnon obedientia et devotione nostris et successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium persisteres, ius et facultatem nominandi nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti tam ad dignitates abbatiales aut quorumcumque monasteriorum regimina, etiam per priores aut praepositos regi et gubernari solitorum, quam etiam ad quoscumque prioratus, praeposituras aut praepositatus conventum habentes intra urbes Atrebatum, Hesdinum, Bapalmam, Bethuniam, Lilerium, Lenticum, comitatum S. Pauli, Teruanam, Passium, earumque ballivatus, aliosque ballivatus et castellanias agri Atrebatensis, necnon Renticum, urbes itidem arcesque Gravelingam, arcem Philippeam, Slusam, Hannuinum, Burburgum et urbem S. Venantii in Flandria, Landreceium et Quercetum in Hannonia, Avennam quoque, Mariaeburgum et Philippopolim, insuper in agro Lucemburgico Theodonis villam, Malmedium, Damuillerium, urbem Ivodium,

Ius nominandi ad dignitates abbatiales aliis regi ad vitam Pontifex concessit.

eiusque praeposituram, castrum Chavanciacum eiusque praeposituram¹, et Marvillam, earum ballivatus, castellanias, praefecturas, praeposituras, territoria, dominia, ditiones, accessiones, appendices et adiuncta, a te tunc et per totum annum MDCCLXVI possessa, dumtaxat, consistentes et consistentia, dummodo intra septa illorum existerent, etiamsi sub temporali dominio aliorum procerum consisterent, vel temporalem iurisdictionem haberent, ac etiamsi prioratus, praepositurae aut praepositatus et non monasteria nuncuparentur, pro tempore vacantes seu vacantia, per nos et Romanos Pontifices successores nostros ad nominationem tuam infra decem menses a die cuiuslibet vacationis faciendam, ac nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti praesentandam, conferendos et conferenda, auctoritate apostolica, de speciali dono gratiae concessimus et indulgimus; itaut de dictis dignitatibus abbatialibus, aut quibuscumque monasteriis, prioratibus, praeposituris et praepositatibus praedictis, pro tempore vacantibus, absque nominatione tua praedicta, de aliis vero sub nominatione huiusmodi non comprehensis, et absque illa libere conferendis, dignitatibus videlicet secularibus principalibus et regularibus actu non conventualibus infra praedictos districtus consistentibus, non nisi de locis tuae ditioni subiectis aut tibi gratis et acceptis personis per nos et successores nostros Romanos Pontifices et Sedem eandem pro tempore disponi et respective provideri minime posset, et alias prout in nostris desuper in simili forma Brevis die IX aprilis proximi praeteriti expeditis litteris², quarum tenorem praesentibus pro

¹ Pericopes ista supra in loc. parat. pag. 652 b deest (R. T.).

² Quas vide supra pag. 651 (R. T.).

plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur.

§ 3. Cum autem, sicut accepimus, carissimus in Christo filius noster Carolus Hispaniarum rex catholicus nonnullas alias civitates, oppida, arces, regiones, districtus et loca, in Belgicis ditionibus consistentia, maiestati tuae per tractatum pacis inter utriusque vestrum plenipotentiariorum in oppido Aquisgrani, Leodiensis dioecesis, die II maii proxime praeteriti initum, et subinde utriusque ratificatum, in perpetuum cesserit et renunciaverit: nos, maiestatem tuam, quo regiam benevolentiam erga personas benemeritas tibi gratas et acceptas uberius exercere valeas, amplioris gratiae favore prosequi volentes, ac sperantes te in nominandis ad infrascripta beneficia personis, quae vitae integritate, religione, fide et doctrina praesent, summum studium summamque diligentiam semper adhibiturum, nec conscientiam tuam hac in re nullo modo laedi passurum esse, iteratis tuis hac in parte supplicationibus inclinati, tibi, tua tantum vita durante, et quamdiu in sinceritate fidei et unitate S. R. E. necnon obedientia et devotione nostris et successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium persistiteris¹, concessionem iuris et facultatis nominandi nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti ad supradictas dignitates abbatiales et regimina monasteriorum, etiam per priores et praepositos regi et gubernari solitorum, necnon prioratus et praeposituras aut praepositatus conventum habentes, tibi a nobis per litteras nostras praedictas factam, ut praefertur, ad quascumque similes

¹ Male edit. Main. legit praestiteris pro persistiteris (R. T.).

Ampliat. iuris ad alias civitates concessas ut in rubrica.

dignitates abbatiales ac regimina quorumcumque monasteriorum etiam per priores et praepositos regi et gubernari solitorum, necnon quoscumque prioratus, praeposituras aut praepositatus conventum habentes, in civitatibus, oppidis, arcibus, regionibus, districtibus et locis tibi a memorato Carolo rege per praedictum tractatum pacis censis et renunciatis, et quae de praesenti possides, et in futurum vigore tractatus pacis huiusmodi in Belgio pacifice possidebis, dumtaxat, consistentes et consistentia, servata tamen in reliquis supradictarum litterarum forma et dispositione, ac cum omnibus et singulis clausulis, decretis, declarationibus et indultis in eisdem litteris quomodolibet contentis et expressis, eadem auctoritate, tenore praesentium, extendimus et ampliamus.

Derogatio
contrariorum.

§ 1. Non obstantibus quibuscumque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac singulorum prioratum, praepositurarum et praepositatum praedictorum, ac Ordinum quorum illa sunt, seu a quibus dependent, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua mentio seu quacvis alia expressio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii

augusti MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 27 augusti 1668, anno II.

LXXV.

Super contributione ecclesiasticorum Castellae et Legionis in novo subsidio duodecim millionum, et tercentorum millium ducatorum pro rege catholico.

Carissimo in Christo filio nostro Carolo,
Hispaniarum regi catholico,
Clemens Papa IX.

Carissime in Christo filii noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Orthodoxae fidei conservandae et propagandae zelus, ac singularis in hanc Sanctam Sedem devotio, aliaque multiplicia merita, quibus clarae memoriae reges Hispaniarum catholici progenitores tui eximie claruerunt, necnon praecleara, quae in ista tenera aetate tui elucet ad virtutem indoles, ex qua firmam concepimus in Domino spem atque fiduciam fore ut, succedentibus tibi cum Dei benedictione annis, maiorum tuorum vestigiis inhaerendo, non minori regiarum virtutum fulgore resplendeas, plane exigunt ut subsidia pro eiusdem fidei dominiorum tuorum praesertim adversus haereticorum conatus defensione, a tuis subditis prompte tibi oblata, quantum cum Domino possumus, ac prout postulare videtur temporum conditio, adiuvemus.

§ 1. Cum itaque, sicut maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, laici subditi tuorum regnorum Castellae et Legionis in eorum comitiis sive curiis (praeter et ultra subsidium novemdecim millionum cum dimidio alterius

Exordium.

Motiva huius
Constitutionis.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

millionis ducatorum monetae Hispaniae durante sexennio a die 1 augusti proxime praeteriti incipiendo solvendum mediante impositione quarundam gabellarum sive sisarum, ad quarum solutionem sive contributionem clericum ac personas ecclesiasticas seculares et regulares eorundem regnorum Castellae et Legionis pro eorum rata ad instar laicorum dicto sexennio durante teneri per quasdam nostras in simili forma Brevis die xx martii proxime praeteriti expeditas litteras¹, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et verbatim inserto haberi volumus, sub certis modo et forma tunc expressis, decrevimus et concessimus) aliud subsidium infrascriptum pariter durante sexennio a dicta die 1 augusti proxime praeteriti incipiendo solvendum eidem maiestati tuae praestare prompte obtulerint, et ad hunc effectum consenserint impositioni quatuor morapetinarum super qualibet mensura vini *arroba* vulgariter nuncupata, necnon unius morapetini super qualibet libra carnis, ac unius regalis monetae praedictae super quolibet animali mactato, ad hoc ut exinde trecenta vel circiter millia ducatorum eiusdem monetae pro solvendis stipendiis octo millium militum annuatim conficiantur; praeterea praestationi duorum millionum ducatorum parium, qui vulgariter vocantur *milliones de quiebras* sive supplementi dictorum novemdecim et dimidii millionum eo quod concedantur pro supplendo eo quod minus exigitur ex gabellis impositis pro solutione eorundem novemdecim et dimidii millionum, quae summa duorum millionum distribuitur inter civitates et oppida proportionatim, permissa illis electione mediorum magis congruentium

1 Quas habes supra pag. 693 n. r.).

pro illorum exactione; et quia in aliquibus partibus eligitur impositio super carnibus, vino et oleo, in aliis vero ei rei consulitur per repartitionem personalem super laicis, sive per licentiam proscindendi et excolendi terras communium, ac per caesionem arborum et silvarum, aliaque similia media, ecclesiasticos id solum contingit, quod super speciebus, vini, carnis et olei imponitur; item duorum millionum cum dimidio alterius millionis ducatorum similium solvendorum mediante impositione octo morapetinarum super qualibet libra piscis recentis marini vel fluvialis (exceptis tamen sardis salitii, halecibus et mugilibus, *albures* vulgariter vocatis, ex quibus pauperes sustentantur), et septem regalium super qualibet mensura *arroba* nuncupata sacchari quod in regno Granatae conficitur, necnon quatuor super maseavato, et duorum regalium dictae monetae super illo quod de spuma, panela et coguzos vulgariter vocant, ac viginti quatuor morapetinarum super illo de melaza et melle de spuma nuncupato; insuper praestationi aliorum sex millionum ducatorum parium in spatio eiusdem sexennii solvendorum, nempe trium millionum per impositionem quatuor morapetinarum super qualibet libra sexdecim unciarum carnis verecinae, bubulae, caprinae, hircinae et porcinae, ac quatuor regalium pro quolibet animali in locis publicis ac privatorum aedibus mactando, vel ex regnis praedictis exportando, ac reliquorum trium millionum ducatorum monetae huiusmodi per impositionem triginta duorum morapetinarum super qualibet mensura *cantara* nuncupata vini, aceti et olei in eisdem regnis consumendorum seu inde extrahendorum respective, quae omnia sint exigenda ac percipienda durante sexennio incipiendo a praedicta die 1 au-

gusti proxime praeteriti, nempe pro sexennii parte quolibet anno eiusdem sexennii, ac solvantur ex praedictis gabellis sive oneribus super praedictas rerum species, ut praefertur, impositis; ita ut omnes tam laici quam ecclesiastici praedictorum regnorum, non solum ementes et vendentes, sed etiam illi qui praedictas rerum species percipiunt ex propriis terrenis vel afflictibus, aut respective emunt in uvis vel olivis, seu colligunt pro decimis, aut etiam dono accipiunt, seu alias ex quovis alio reddito et introitu habent et consumunt, laici quidem omnes cuiuscumque status, gradus et conditionis ac praeeminentiae (nemine illorum immuni aut exempto) ad id subsidium contribuere, ac gabellas seu impositiones huiusmodi solvere, ecclesiastici vero eorundem regnorum, si et postquam nostra et huius Sanctae Sedis licentia et approbatio accederet, in subsidio huiusmodi, scilicet in praedictis gabellis super eisdem speciebus impositis, contribuere, et gabellas seu impositiones praedictas iuxta litterarum nostrarum in forma Brevis super licentia seu approbatione huiusmodi expediendarum formam, continentiam et tenorem persolvere deberent respective: idcirco pro parte maiestatis tuae nobis fuit humiliter supplicatum pro approbatione oneris cleri, ecclesiarum, locorumque piorum, ac personarum ecclesiasticarum ad contribuendum in praedicto sexennio, a praedicto mense augusti currentis anni MDCLXXIII et ut sequitur usque ad mensem augusti MDCLXXIV finiendo, in praedictis gabellis et oneribus iam ut praefertur impositis pro solutione quantitatum supra expressarum, attento quod (ut maiestas tua asserit) agatur de communi defensione et interesse tam laicorum quam cleri, ecclesiarum, locorum piorum et personarum ecclesiasti-

carum praedictorum regnorum, quodque facultates laicorum ad praedictas summas novi subsidii huiusmodi conficiendas ea qua expedit celeritate intra tempus opportunum non sufficerent.

§ 2. Nos igitur, nedum promptam et obsequentem eorundem laicorum subditorum tuorum erga te oblationem, sed etiam maiestatis tuae tuorumque progenitorum erga fidem catholicam zelum commendantes, et ad ingentes sumptus, quibus maiestas tua gravatur ob assidua bella quae pro defensione fidei catholicae tuorumque regnorum et dominiorum iugiter in pluribus orbis partibus tuique praedecessores reges sustinuitis bella¹, accisasque aerariorum tuorum vires ac urgentissimas necessitates tuas paternae dirigentes considerationis intuitum, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, volentes maiestatem tuam favore prosequi gratioso, clerum, omnesque et singulas ecclesias, loca pia, personasque ecclesiasticas, tam seculares quam cuiusvis Ordinis, etiam exempti, etiam Societatis Iesu, et Apostolicae Sedi immediate subiecti regulares, necnon monasteria utriusque sexus, conventus ac collegia et capitula quarumcumque ecclesiarum regnorum Castellae et Legionis praedictorum, ac in eisdem regnis commorantes et commorantia, et respective consistentes et consistentia, ad conferendum et contribuendum pro eorum rata ad instar laicorum in dictis gabellis seu impositionibus, quoad supra expressas novi subsidii quantitates dumtaxat, mediante scilicet solutione praedictarum gabellarum seu impositionum in praedictis quantitibus tantum et super praedictis rerum speciebus dumtaxat in di-

Concedit Pontifex et exactores deputat.

¹ Vox bella iam praecessit (R. T.).

ctis regnis colligendis et consumendis vel inde exportandis ut praefertur impositarum durante sexennio dumtaxat a praedicto mense augusti proxime praeterito ut praemittitur incipiendo et ut sequitur finiendo, et non ultra, teneri et obligatos esse, non tamen quoad praedictas rerum species, quas clerus, ecclesiae, locaque pia praedicta et personae ecclesiasticae praedictae ex propriis terrenis seu decimis et aliis quibuscumque redditibus propriis per se vel alios, etiam afflictuarios suos, vel etiam ex eleemosynis, sive ostiatim sive aliquo modo pro tempore datis et erogatis ac ipsis traditis, percipiunt, et pro divino cultu seu propriis vel familiarum suarum usibus, iuxta taxationem, ubi super his partes discordes fuerint, ad instantiam cuiuslibet earum, expensis tamen perperam contradicentis, per Ordinarios locorum ecclesiasticos seu ab eis deputatos faciendam, consumunt, pro quibus omnino immunes et exempti sint, et, elapso praedicto sexennio, exactio respectu ecclesiasticorum cesset, et nullatenus quovis praetextu vel causa continuari possit, etiamsi integra summa quantitatum novi subsidii huiusmodi supra expressa non fuisset exacta, quodque, si ante finem sexennii praedicti eadem summa confecta fuerit, ecclesiastici praedicti amplius contribuere, et dictas gabellas sive impositiones, ut praefertur, solvere non debeant, sed praesens gratia expiret, nullaque sit eo ipso, quodque clerus, ecclesiae, loca pia et personae ecclesiasticae praedictae durante praedicto sexennio non possint gravari ratione cuiusvis novi augmenti praedictarum gabellarum et impositionum super eisdem, ac novae impositionis, aliarumque gabellarum et impositionum super quibusvis rerum speciebus, nec etiam pro portionibus tuos nuncupatis, de laicorum tantum

consensu alias crectis et impositis, eorumque fructibus, nisi si et postquam beneplacitum nostrum seu a successoribus nostris concessum fuerit (alias, in quolibet casu contraventionis, contraveniens eo ipso absque alia monitione et declaratione sententiam excommunicationis maioris, reservata illius, ut infra exprimitur, absolutione, incurrat, et ad restitutionem illius, in quo excesserit, teneatur) tenore earundem praesentium decernimus et declaramus: volentes etiam, quod omnes et singuli ecclesiastici praedicti, solvere recusantes, opportunis iuris et facti remediis per Ordinarios locorum, ecclesiasticos tantum, ad solutionem huiusmodi cogantur, non autem coram iudicibus laicis sive exactoribus earundem gabellarum sive impositionum, neque coram quibusvis aliis iudicibus laicis aut ministris, sub poena excommunicationis maioris et aliis poenis per sacros canones et constitutiones apostolicas inflictis et comminatis ipso facto sine alia monitione et declaratione incurrendis, a quibus a nemine praeterquam a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente absolvi, etiam vigore quorumcumque privilegiorum apostolicorum, etiam cruciatae sanctae, nequeant, conveniri nullo modo possint seu debeant, sed a praedictis Ordinariis ecclesiasticis tantum ad solutionem huiusmodi compelli valeant; quibus Ordinariis, sub interdicti ingressus ecclesiae et suspensionis a divinis, necnon omnibus et singulis maiestati tuae officialibus et ministris cuiuscumque status, gradus, conditionis, dignitatis et praeeminentiae fuerint, ac aliis quibuscumque etiam speciali nota dignis, etiam Apostolicae Sedis delegatis et commissariis etiam cruciatae praedictae, ceterisque aliis ad quos quomodolibet spectat et pro tempore spectabit, sub praedicta excommu-

nicationis maioris poenā ut praefertur eo ipso incurrendā, eius absolute itidem ut supra reservatā, ac sub obtestatione divini iudicii et interminatione maledictionis aeternae, districte praecipiendo mandamus, ne ecclesias et loca praedicta, ac clericum et ecclesiasticos, aliosque praedictos, indebite, neque ultra, praeter aut contra continentiam et tenorem praesentium nostrarum litterarum, gravent quomodolibet, nec a quocumque gravari permittant; et nedum contra quoscumque contravenientes et quomodolibet inobservantes ad sententiarum et poenarum praedictarum promulgationem et declarationem respective, sed etiam contra eosdem ecclesiasticos seculares et regulares, etiam exemptos, nobisque et Sedi Apostolicae immediate subiectos, etiam Societatis Iesu, solvere recusantes, ad quamcumque simplicem eorundem exactorum requisitionem, etiam exequutive, et quamcumque appellatione remotā, auctoritate nostrā procedant.

Usus pecuniarum.

§ 3. Volumus autem ut pecuniae, ex praedictis subsidiis et gabellis sive impositionibus, ut praefertur, a dictis ecclesiasticis exigendae, in praedictos defensionis catholicae fidei ac regnorum et dominiorum tuorum, et non in alios usus, convertantur, super quo maiestatis tuae eiusque ministrorum et officialium quorumcumque conscientiam oneramus.

Clausula sublata et decretum irritans.

§ 4. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, sicque, et non aliter, quovis praetextu, ratione vel causā, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublata quacumque omnibus et singulis cuiuscumque gradus, status, conditionis, qualitatis, praeseminentiae et dignitatis etiam ecclesiasticae, etiam individua mentione dignis quomodolibet in con-

trarium iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari, interpretari et defini debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in generalibus conciliis editis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, ecclesiis, regnis, personis, capitulis, monasteriis, conventibus, collegiis et aliis praedictis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda esset, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, exprimerentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Ut autem praesentes nostrae litterae, cum opus fuerit, ad omnium notitiam facilius devenire possint, decernimus ut earum exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et personae in dignitate ecclesiasticae constitutae sigillo munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Derogat contrariis.

Transumptum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii septembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 12 septembris 1668, pontif. anno II.

LXXVI.

Concessio indulgentiarum pro confraternitatibus Beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum, cum indulto erigendi, instituendi et aggregandi similes confraternitates.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium

In supereminenti apostolicae dignitatis speculā, meritis licet imparibus, a Domino sublimati, ad universos in vineā Domini, quae est eius Ecclesia curae nostrae divinitus commissa, ad animarum salutem provide consitos, et Sedis Apostolicae benigno favore alios religiosorum hominum Ordines aciem mentis nostrae inflectentes, et inter eos Ordinem fratrum Beatae Mariae de Mercede nuncupatae, sicut nomine et professione captivorum, quos ex Christi fidelibus dura immanium christiani nominis hostium servitus miseros premit, redemptioni addictum, ita in redimendis huiusmodi captivis fratrum suorum pietatis studio et vigilantia singulari cum fructuum ubertate pari convescere contemplantes, nos ei ea, per quae non solum consoveri, sed multis cum incrementis sese efferre, et elatos ramos charitatis et pietatis in miserorum huiusmodi sublevamen, pro talento sibi a Domino, qui omnibus dat prout vult, commisso, latius diffundere et expandere valeat, eo libentius et liberaliori manu, apertis spiritualium gratiarum, quarum dispensatores facti sumus, thesauris, e-

largimur et erogamus, quo magis id ad Dei gloriam et animarum salutem iudicamus in Domino succosurum.

§ 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Matthiae Cubels, antiquae observantiae, et Andreae a S. Ioseph, familiae reformatae, Ordinis Beatae Mariae de Mercede nuncupatae redemptionis captivorum procuratorum generalium petitio continebat, quod, cum a nonnullis Romanis Pontificibus, praedecessoribus nostris, religiosi et fratribus dicti Ordinis diversas confraternitates seu congregationes personarum secularium utriusque sexus erigendi, seu praefato Ordini vel eius singulis respective domibus regularibus uniendi et incorporandi, seu eidem Ordini aggregandi, ipsisque et eorum secularibus personis sibi competentia privilegia, indulgentias et gratias spirituales, facultates et indulta sibi concessa communicandi attributa sit facultas, seu similes erigendi confraternitates et congregationes consuetudo usu recepta fuerit, et non solum religiosi praefati Ordinis, sed utique etiam confraternitates et congregationes ac seculares earum personae huiusmodi captivorum sub duro barbarorum iugo languentium redemptioni et libertati sedulo incumbant: quare, ut religiosi Ordinis ac confraternitatum seu congregationum huiusmodi seculares personae ad opus tam pium et necessarium efficacius incitentur, et ne indulgentiae ipsi Ordini, et facultates ut praefertur erigendi et aggregandi, de cetero, propter aliquas limitationes seu revocationes aliquorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, in dubium aliquando revocari possint, pro parte dictorum Matthiae et Andreae nobis fuit humiliter supplicatum quatenus in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignemur.

Expositio.

*Quae omnia
confirmantur.*

§ 2. Nos igitur, qui pia singulorum Ordinum religiosorum in Ecclesia Dei recte institutorum vota, quibuscumque cum Domino possumus, modis omnibus promovere studemus, eosdem Mathiam et Andream ac Ordinis et singularum confraternitatum huiusmodi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati et innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ex voto venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium super indulgentiis sacrisque reliquiis concedendis praepositorum, religiosis praefati Ordinis, ac singularum confraternitatum seu congregationum eidem Ordini seu alicui ex eius domibus regularibus aggregatarum, illarumque personis utriusque sexus, qui captivorum huiusmodi redemptioni incumbunt, ubicumque degentibus, ceterisque utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, qui aliquam ex confraternitatibus praedicto Ordini seu alicui eius domui regulari annexam, aggregatam seu unitam de cetero ingredientur, die prima eorum ingressus, si SS. Eucharistiae Sacramentum sumpserint;

*largitur in
indulgentiam con-
fratribus.*

§ 3. Ac nunc et pro tempore existentibus dictarum confraternitatum confratribus ubilibet decedentibus, etiam vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione, si id commode fieri poterit, resectis, vel saltem contritis, in eorum mortis articulo nomen Iesu corde, si ore nequiverint, devote invocantibus; praeterea ipsis confratribus, etiam vere poenitentibus et confessis, ac eadem sacra

communione resectis, qui aliquam Ordinis vel confraternitatum huiusmodi ecclesiam seu oratorium ultima dominica mensis Iulii a primis vespers usque ad occasum solis diei dominicae huiusmodi annis singulis devote visitaverint, quive scapularii, quae singulis mensibus, ac duabus aliis solemnitatibus processionibus, quarum prima tempore publicationis missionis religiosorum ipsius Ordinis pro redimendis captivis, altera vero post eorumdem captivorum redemptionem de more celebrantur, devote interfuerint, et pias ad Deum preces pro sanctae Matris Ecclesiae exaltatione, inter christianos principes concilianda et fovenda pace, haeresum extirpatione, infidelium conversione, ac Romani Pontificis salute effuderint; qua dominica seu aliis diebus huiusmodi id pro tempore fecerint; quive ad partes eorumdem infidelium pro miseris christifidelibus inibi sub misero servitutis iugo deservientibus redimendis progredientur, si ante illorum discessum, ac post illorum reditum; his vero qui e barbarorum servitute redimentur, si infra mensem, a die illorum redemptionis computandum, idem SS. Eucharistiae Sacramentum sumpserint, et ut praesertur oraverint: plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, apostolica auctoritate, tenore praesentium, concedimus et largimur. Ac etiam eisdem confratribus habitum dictarum confraternitatum deferentibus, si vere poenitentes et confessi, semel in mense vel in Domini nostri Iesu Christi, aut Beatissimae Virginis Mariae, vel Sanctorum ipsius Ordinis festivitibus idem SS. Eucharistiae Sacramentum sumpserint; quive quotidie per annum integrum ter orationem dominicam, et toties salutationem angelicam, vel symbolum apostolorum pro impetranda fortitudine ac patientia his, qui apud barbaros detinen-

tur in captivitate, ne nomen Domini Iesu Christi negent, sed fortiores in fidei confessione persistent, ac quanto citius ab eadem servitute liberentur, recitaverint; praeterea eisdem confratribus etiam confessis, vel confitendi firmum propositum habentibus, habitum praefatum deferentibus, qui singulis diebus septies orationem dominicam et toties salutationem angelicam praefatas, ad ipsius Deiparae Virginis Mariae gloriam et honorem; aut ipsum SS. Eucharistiae Sacramentum, dum ad aliquem infirmum defertur, associaverint; vel qui hoc facere impediti, campanae ad id dato signo, genibus flexis septies orationem dominicam et toties salutationem angelicam huiusmodi pro eodem infirmo recitaverint; seu pauperes e captivitate redemptos hospitio receperint, illosve ad ecclesiam Ordinis vel oratorium confraternitatis locorum, in quibus degunt, associaverint: septem annos et totidem quadragenas. Postremo eisdem confratribus, qui in vigiliis festivitatum Domini nostri Iesu Christi, aut Deiparae Virginis Mariae, vel Sanctorum eiusdem Ordinis, sive singulis sextis feriis ac diebus sabbati cuiuslibet hebdomadae, ad Dei omnipotentis et Deiparae Virginis Mariae laudem et gloriam ieiunaverint, quive sepeliendis mortuis officiose, aut missis et aliis divinis officiis in ecclesiis seu cappellis Ordinis et confraternitatum huiusmodi more confratrum celebrandis aut congregationibus publicis vel privatis earumdem confraternitatum pro quocumque opere pio exercendo devote interfuerint, aut pauperes peregrinos vel religiosos ipsius Ordinis hospitio exceperint, aut pacem eum inimicis propriis vel alienis composuerint, seu devium aliquem ad viam salutis reduxerint, vel ignorantes Dei praecepta

¹ Ed. Main. legit *ieiunaverunt* (n. r.).

et quae ad salutem sunt necessaria docuerint, aut quinquies orationem dominicam et toties salutationem angelicam praefatas pro animabus confratrum dictarum confraternitatum in Christi charitate defunctorum recitaverint, aut pauperes puellas de suo proprio, non autem aliquo particulari legato pio ad id relicto vel relinquendo, matrimonio collocaverint: toties pro quolibet praemissorum posteriorum operum piorum exercitio tres annos et totidem quadragenas de iniunctis eis aut aliis quomodolibet debitis poenitentibus misericorditer in Domino, perpetuo, dicta apostolica auctoritate, earumdem tenore praesentium, relaxamus. Ac eisdem confratribus ut indulgentias et peccatorum remissiones praefatas fidelium in Christi charitate defunctorum animabus per modum suffragii possint applicare;

§ 4. Ac ipsius Ordinis magistro et familiae reformatae praefatae vicario, necnon ambarum familiarum huiusmodi procuratoribus generalibus, nunc et pro tempore existentibus, ut utriusque sexus confraternitates, tam sub praefatae Beatae Mariae de Mercede quam alia quaecumque invocatione et denominatione, ubivis locorum erigere¹ et instituere, illasque sic erectas et institutas illius archiconfraternitatibus, servata tamen forma constitutionis felicitis recordationis Clementis Papa VIII praedecessoris nostri super dictarum confraternitatum erectionibus et aggregationibus editae, aggregare possint et valeant, eadem auctoritate, etiam perpetuo, earumdem tenore praesentium, indulgemus.

§ 5. Non obstantibus praefata Clementis ac pia memoriae Pauli Papa V etiam praedecessoris nostri similium gratiarum revocatoria seu moderatoria, necnon nostra de indulgentiis ad instar non

¹ Edit. Main. legit *eligere* (n. r.).

*Indulget ere-
ctionem confrat-
ternitatum.*

*Confratris de-
rogat.*

concedendis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio po-
valis.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, concessio-
nis, clargitionis, relaxationis et indulgentiae infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno incarnationis dominicae MDCCLXVII, VII idus septembris, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 7^a septembris 1668, anno II.

LXXVII.

*Concessio privilegiorum pro suis
capellanis communibus.*

Clemens Papa IX.
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Grata familiaritatis obsequia, quae dilecti filii Michaëlangelus Lualdus Romanus, canonicus secularis, et collegiatae ecclesiae S. Marci de Urbe, Hieronymus Mainerius Aquensis, Nicolaus Nocetus Romanus, Ioannes Guadagnolus Aretinus, Paulus Blanconius Romanus, clericus beneficiatus in Basilica Principis Apostolorum, et Franciscus Agnellus Ripanensis, canonicus secularis, et collegiatae ecclesiae Ss. Celsi et Iuliani de eadem Urbe presbyteri, moderni cappellani, familiares nostri, nobis et Apostolicae Sedi hactenus impenderunt, et adhuc sollicitis studiis impendere non desistunt, necnon vitae ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis et virtutum merita, quibus eorum personas tam familiari experientia etiam quam

¹ Male ed. Main. ad marg. habet 13 (A. T.).

fide dignorum testimoniis iuvare poterimus, nos inducunt ut illis reddamus ad gratiam liberales.

§ 1. Hinc est quod nos, volentes illos specialibus favoribus et gratis prosequi, eosque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, motu proprio, et non ad supradictorum Michaëlisangeli, Hieronymi, Nicolai, Ioannis, Pauli et Francisci, vel alicuius ipsorum, aut aliorum pro eis nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de mera nostra deliberatione, ac certa scientia, apostolica auctoritate, tenore praesentium, Michaëlemangelum, Hieronymum, Nicolaum, Ioannem, Paulum et Franciscum praedictos, et illorum singulos, in nostros et Sedis Apostolicae notarios recipimus ac sacri palatii et aulae Lateranensis comites (sine tamen dilectorum filiorum notariorum de numero participantium praeiudicio), necnon nobiles Romanos et urbis Romae, omniumque et singularum aliarum civitatum, terrarum et locorum S. R. E. mediate vel immediate subiectorum, cives creamus et constituimus, ac in numerum et consortium nostrorum et eiusdem Sedis notariorum, necnon palatii et aulae comitum, ac nobilium Romanorum, aliorumque civium civitatum et oppidorum praedictorum, referimus et conscribimus, ipsisque, etiamsi habitum et rocchettum notariorum dictae Sedis iuxta decretum Lateranensis Concilii novissime celebrati non deferant, aut civitates huiusmodi non incoluerint, nec unquam in eisdem civitatibus domicilium habuerint, ut omnibus et

Cappellanos
tuos Sedis Apo-
stolicae nota-
rios, comites,
nobiles et cives
creat.

quibuscumque privilegiis, facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, gratiis et indultiis, quibus ceteri omnes notarii nostri, etiam de numero participantium, necnon comites et nobiles ac cives originarii, etiam in dignitatibus et beneficiorum ecclesiasticorum et secularium etiam ex personis Romanorum originariorum vacantium assecutione et exercitio, tam in Urbe quam civitatibus praedictis, ac aliis ubique locorum et gentium, necnon sessionum et conventuum, utuntur, potuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad illorum instar, sed pariformiter et aequè principaliter ac si privilegia, facultates, exemptiones, gratiae et indulti pro ipsis emanassent (citra tamen exemptiones a Concilio Tridentino sublatas, ita ut nedum quoad criminalia, sed etiam quoad civilia subiaceant Ordinariis, ac contra facultates legitimandi, ad gradus promovendi, ac notarios seu tabelliones creandi, aliaque huiusmodi privilegia a notariis Sedis Apostolicae et comitibus palatinis praetensa, ita ut illis supra memorati cappellani familiares nostri nullibi uti valeant, ac irritum et inane existat si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari), uti, potiri et gaudere, ac iis omnibus et singulis apostolicis, aliisque litteris, instrumentis et scripturis publicis et privatis deinceps eorum nomine conficiendis, sese notarios, comites et nobiles, ac de nobili genere ex utroque parente procreatos, necnon Romanae et aliarum civitatum cives, ut libuerit, inscribere, et se illis subscribere valeant, ac pro veris et non fictis notariis, comitibus, nobilibus et civibus habeantur, nihilque, quaecumque illud fuerit, cum iis expressionibus, subreptitium, obreptitium, aut

invalidum, sed illud idem efficax in omnibus et per omnia censeatur, concedimus et indulgemus.

§ 2. Et insuper illos, eorumque beneficia et officia ecclesiastica quaecumque, quocumque et qualiacumque, illorum fructus, res et iura, ubicumque locorum, regionum et provinciarum, necnon in Urbe, civitatibus, terris et locis eidem Romanae Ecclesiae mediate et immediate subiectis consistentia, praedia, domos, possessiones et bona patrimonialia, aliaque temporalia mobilia et immobilia et se moventia, necnon actiones et iura praesentia et futura, cuiuscumque qualitatis, quantitatis et naturae, et cuiusvis etiam annui valoris fructus, redditus et proventus huiusmodi sint vel fuerint, ac etiam quaecumque ab illis vendenda, ac pro illorum familiarumque suarum usibus emenda, ab omnibus et quibuscumque decimis, quartis et dimidiis partibus, subsidiis, etiam charitativis, necnon vectigalibus, portoriis, tributis, datis, pedagiis, collectis et quocumque alio nomine nuncupatis angariis, perangariis, ceterisque oneribus et contributionibus, tam urbanis quam rusticis, ordinariis et extraordinariis, realibus et personalibus et mixtis, etiam ratione munitionum moenium et pontium, portarum et moliturarum, et mercium cuiuscumque generis transitus seu passus et vecturae etiam in aliud territorium seu provinciam, terram, mari et flumine, necnon equorum mortuorum, stabulationum militum, institutionis seminarii ecclesiastici, aut ex quacumque alia quantumvis gravi et gravissima causa (pro subventionem contra infideles dumtaxat excepta) nunc et pro tempore impositis, ita quod illi et quilibet eorum nihil omnino horum aut aliorum similium subire teneantur, nec per camerae apostolicae aut alios commissarios seu ve-

Beneficia eorum ab omnibus oneribus eximit.

eligantur et tributorem huiusmodi redemptores, conductores et exactores, quocumque privilegio, exemptione et facultate suffultos, aliis quam ut praefertur valeant coarctari, quamdiu servitiis nostris instituerint dumtaxat, eximimus et liberamus.

Dispensat ad plura beneficia.

§ 3. Ad haec cum eisdem, ut quaecumque duo dissimilia vel simplicia similiter sub singulis tribus tectis quarumcumque trium cathedralium, etiam metropolitanarum, aut aliarum ecclesiarum consentientia, etiamsi unum ex illis omnibus cum cura, aut dignitas etiam maior et principalis, canonicatus et praebenda, personatus, administratio vel officium fuerit, et ad dignitatem, personatum, administrationem vel officium huiusmodi consueverit quis per electionem assumi, eisque contra etiam iurisdictionalis imminuat animarum, si eis aliis canonice conferantur aut eligantur, praesententur, aut aliis assumantur ad illa et instituantur in eis, recipere, et, dummodo illa omnia uno excepto personalem residentiam non requirant, insimul quoad vixerint retinere.

Etiam a residentia.

§ 4. Necnon etiam, quamdiu nobis inservierint tantum, in beneficiis ecclesiasticis, non tamen parochialibus vel curam animarum parochianorum habentibus, per eos pro tempore obtentis, etiam de iure, statuto, fundatione vel privilegio personalem residentiam requirentibus, etiamsi dignitates in metropolitanis vel cathedralibus maiores, et in collegiatis ecclesiis huiusmodi principales fuerint, personaliter residere non teneantur, nec ad id per locorum Ordinarios, seu ecclesiarum earumdem capitula, aut quosvis alios, ad residendum interim in illis inviti compelli possint, omnesque et singulos illorum beneficiorum obtentorum fructus et redditus, durante servitio praedicto, cum ea inte-

gritate (distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis) cum qua illos perciperent si in eisdem ecclesiis sive locis personaliter residerent, percipere, exigere et levare, provisio tamen per eos ut onera eisdem dignitatibus et beneficiis quovis modo iucumbentia congrue supportentur.

§ 5. Necnon, etiamsi presbyteri fuerint, ac dignitates et officia obtinnerint, leges et iura civilia etiam publice in scholis ac universitatibus studiorum generalium ad quinquennium dumtaxat, dummodo iidem trigesimum aetatis annum non excesserint, audire, ac, si habiles et sufficientes reperti fuerint, etiam ad doctoratus gradum in huiusmodi facultate se promoveri facere, ipsaque iura etiam publice docere, atque iudicis, advocati et procuratoris officium in causis ecclesiasticis et civilibus tantum exercere libere et licite possint et valeant, de specialis dono gratiae dispensamus.

Alia iudicia.

§ 6. Liceat quoque ipsis et eorum singulis aliquem idoneum et ab Ordinario loci approbatum presbyterum secularem vel cuiusvis Ordinis regularem in suum eligere confessorem, qui vita eis comite eos et ipsorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, et per eos incursis, et quibus ipsos pro tempore illaqueari contigerit, etiamsi absolutio nobis et successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus specialiter vel generaliter reservata existat, ac quorumcumque votorum et ecclesiae praeceptorum transgressionibus, homicidio casuali, manuum violentarum in quasvis personas etiam ecclesiasticas, non tamen episcopos vel alios superiores praelatos, de praeterito iniectionibus, seu consilii vel

Confessarium eligere possunt.

favoris ad id praestationibus, ieiuniorum omissionibus necnon recitationis horarum canonicarum aliorumque divinorum officiorum, ac denique ab omnibus et quibuscumque aliis eorum peccatis, criminibus, excessibus et delictis, quantumcumque gravibus et enormibus, etiam talibus, propter quae Sedes praedicta merito consulenda foret, videlicet a contentis in litteris die Coenae Domini publicari consuetis, semel tantum in vita et mortis articulo, in reliquis vero dictae Sedi quomodolibet reservatis, aliisque quibusvis casibus, semel in anno, confessionibus illorum diligenter auditis, sine tamen alicuius praeiudicio, praedicta auctoritate apostolica absolvere, et illis pro commissis poenitentiam pro modo culpae iniungere salutarem, necnon vota quaecumque (ultramarino, visitationis liminum beatorum Petri et Pauli apostolorum, castitatisque et religionis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare possit.

Indultum transgressori poenitentiae.

§ 7. Ac etiam eisdem, eorumque singulis, ut quicumque locorum Ordinarii, vel canonici metropolitanarum seu aliarum cathedralium ecclesiarum, aut personae in dignitate ecclesiastica constitutae, tam in dicta curia quam extra eam, etiam ad id per eos aut eorum singulos coram notario et testibus fide dignis eligendi seu eligendae, quascumque pensiones annuas eis et eorum singulis super mensarum abbatialium seu episcopalium aut archiepiscopalium, et quorumcumque aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura et sine cura, secularium, et quorumcumque Ordinum regularium, etiam hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, quomodocumque et qualitercumque qualificatorum, fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et distributionibus, etiam quo-

tidianis, seu illorum loco fructus, proventus, iura, obventiones, distributiones et emolumenta sibi nunc et pro tempore assignata et reservata, quando cumque, simul vel successive, in toto vel in parte, usque ad summam centum ducatorum auri de camera, de eorundem cappellanorum vel cuiuslibet ipsorum consensu, in toto vel in parte, etiam in mortis articulo, cassare et extinguere, ac, postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas super fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus, distributionibus, seu illorum loco fructus, redditus, proventus, iura et obventiones et emolumenta huiusmodi, etiam usque ad summam praedictam, uni vel pluribus aliis personis etiam per eosdem cappellanos et eorum singulos nominandis, etiam quaecumque, quotcumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus et expectantibus, seu clericali caractere insigniri volentibus, similiter eis, quoad vixerint, vel eorum legitimis procuratoribus, eisdem modo et forma quibus eisdem cappellanis assignatae, aut reservari vel assignari concessae seu concessi fuerint, etiam absque consensu easdem pensiones et fructus, redditus, proventus, iura, obventiones, ac distributiones et emolumenta huiusmodi solvere debentium, etiamsi pluries cassatae et de novo assignatae fuerint, usque ad summam et quantitatem praedictam, ac aliis cum omnibus et quibuscumque exemptionibus et privilegiis, decretis et clausulis, cautionibus, vinculis, obligationibus, cautelis, ac etiam censuris et poenis in prioribus reservationibus huiusmodi concessis et contentis, integre

1 Videtur legendum illarum (R. T.).

2 Iterum lege illarum pro illorum (R. T.).

3 Deest vox clericis aut ecclesiasticis (R. T.).

4 Deest aut reservati (R. T.).

1 Confer supra pag. 520 b (R. T.).

persolvenda reservare, constituere et assignare.

Proventus in
stadii.

§ 8. Necnon et tituli cappellani, et eorum quilibet, de omnibus et singulis domibus, praediis, possessionibus, terris et locis, etiam jurisdictionalibus, ceterisque bonis immobilibus et mobilibus, quae tamen non sint altaris seu altarium ecclesiarum ipsis cappellanis nostris praedictis commissarum ministerio seu alicui speciali earundem ecclesiarum divino cultui vel usui deputata, saepe moventibus, cuiuscumque qualitatis, quantitatis, valoris, speciei, pretii et conditionis existentibus, ac iuribus et actionibus ad eos ratione ecclesiarum etiam cathedralium et metropolitanarum, monasteriorum, prioratum, praepositarum, dignitatum et aliorum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura et sine cura, secularium et quorumvis Ordinum regularium, quae ex quibusvis concessionibus et dispensationibus apostolicis in titulum, commendam, administrationem, ac alias quomodolibet obtinuerint et obtinent ac obtinebunt, ac fructuum, reddituum et proventuum ecclesiasticorum loco pensionum annuarum, pensionumque annuarum super similibus fructibus, redditibus et proventibus eis reservatarum et assignatarum, ac reservandarum et assignandarum, quos et quas perceperint, percipiunt et percipient in futurum, necnon emolumentorum quorumcumque Romanae curiae officiorum, ac alias quomodolibet spectantibus et pertinentibus, ac etiam de dictis fructibus, redditibus, proventibus, ac pensionibus annuis, necnon eorum industria et labore quomodolibet et undecumque, licite tamen, acquisitis et acquirendis, ac alias etiam de muneribus et officiis quae exercent, ac eos exercere contigerit, et alia quavis occasione vel causa seu contem-

platione ad eosdem perventis et perventuris, etiam in pecunia numerata, ac localibus, gemmis, aliisque pretiosioribus rebus consistant, tam in dicta curia quam extra eam ubique locorum etiam penes beneficia ipsa existentibus, quorum omnium qualitates et veros annuos valores, etiamsi talia forent quae in generali appellatione bonorum et suppellectilium non venirent sed specialibus indigerent vocabulis, praesentibus, ac si specificet et singillatim exprimerentur et denotarentur, pro sufficienter expressis ac declaratis haberi volumus, ac etiam de ipsis proventibus ac pensionibus debitis ac debendis, ac nondum perceptis et exactis, etiamsi eorum solutionis sut perceptionis terminus nondum advenit, pro illa rata quae illis debita erit, constitutione declaratoria super fructibus et pecuniis non exactis quae forsitan ad successores in ipsis beneficiis spectare et pertinere debeant non obstante, etiam accumulative cum quibusvis aliis similibus vel dissimilibus facultatibus habitis et habendis, usque ad summam ducentorum ducatorum auri similium dumtaxat, tam pro decentibus et honestis impensis funebribus, quam etiam pro remuneratione illorum qui eis viventibus inservierint, etiam ultra servitii meritum, ac in ipsorum consanguineorum et affinium, ac quorumcumque piorum locorum favorem et usum, et alias pro eorum arbitrio et voluntate absolutis, testari, ac testamento, codicillis, fideicommissis, legatis, donationibus, tam inter vivos quam causa mortis, et aliis quibuscumque modis et titulis, scriptura etiam minus solemnibus, etiam coram duobus vel tribus testibus, aut etiam cedula sola eorum manu scripta vel subscripta, ac alias in omnibus et per omnia, prout et quemadmodum eis videbitur, etiam in ipsa curia (non ta-

men extra residentiam), etiam in mortis articulo, et non facta mentione praesentis vel aliarum eis pro tempore concessarum similium facultatum, aut quod in vim illarum testari seu disponere velint et intendant, senel atque iterum et pluries disponere, statuere et ordinare, ita ut quidquid testatum, gestum, aut ordinatum, seu alias ab ipsis dispositum fuerit, etiam in vim simplicis distributionis, ac alias, omni meliori modo valeat et servari omnino debeat, ipsaque testamenta, codicillos, dispositiones, ordinationes, donationes, legata et statuta, etiam pluries, et toties quoties eis videbitur, moderari, limitare, ac etiam in totum revocare, et alia de novo condere, etiam libere et licite valeant, plenam et liberam concedimus facultatem.

Successio ab
intestato.

§ 9. Statuentes nihilominus et ordinantes, eisque pariter indulgentes, quod, si contigerit ipsos ab intestato, et sine ulla vel cum minus valida bonorum et rerum ac fructuum, reddituum et proventuum praedictorum dispositione, in dicta curia vel extra eam, ac etiam extra sua beneficia aut alia loca debite ab eis residentiae personalis, etiam nulla subsistente causa, ab humanis decedere, omnia et singula eorum bona, res et iura, etiam, ut praefertur, qualificata, necnon spolia pro dicta summa etiam ex praedictis et alias undecumque provenientia, ad cameram apostolicam seu in dictis beneficiis successores non pertineant, sed ad haeredes sanguinis eorundem integre deveniant, et, illis deficientibus, inter eorum familiares, arbitrio personae seu personarum quas ad id ipsi scripto nominaverint, distribuantur, nisi de alia dispositione vel intentione eorundem scriptura etiam minus solemnibus secus appareret, quam tunc velut efficacem ipsae personae vel alii iudices seu executores omnino exequi et adimplere illique sese

conformare in omnibus et per omnia debeant. Et nihilominus quaecumque huiusmodi testamenta, donationes, legata, dispositiones et alia forsitan alias ab ipsis, etiam nulla aut minus sufficienti facultate suffritis, de huiusmodi bonis, iuribus, actionibus, fructibus, pecuniis, localibus, aliisque rebus supra dictis, etiam in favorem consanguineorum et affinium praedictorum, et alias quomodolibet facta, cum omnibus inde secutis, ac etiam ea, quae per ipsos in futurum quomodolibet fient, ex nunc prout ex tunc et e contra, pro dicta summa ducentorum ducatorum dumtaxat, approbamus et confirmamus, omnesque et singulos iuris et facti ac solemnitatum omissarum et omissendarum, necnon substantiales aliosque defectus quoscumque, si qui intervenerint in eisdem, etiamsi tales sint vel fuerint quod specialis et specifica de ipsis mentio habenda esset, supplementum.

Omnes defectus
sua supplent.

§ 10. Non obstantibus praemissis, et Lateranensis concilii novissime celebrati de certo notariorum numero, etiamsi ad illum nondum devenum fuerit, cui per hoc alias derogatum non intendimus, ac de consensu praestando in pensionibus, et quibusvis aliis etiam per nos et Sedi praedictam quomodolibet editis et imposterum edendis cancellariae apostolicae regulis, et stylo in similibus hactenus servato, et pia memoriae Alexandri Papae VI, etiam praedecessoris nostri, tertiam partem bonorum ecclesiasticorum camerae praedictae deberi inter alia disponentibus, necnon eiusdem memoriae Bonifacii Papae VIII, etiam praedecessoris nostri, per quam concessionibus de fructibus in absentia percipiendis sine praefinitione temporis fieri prohibentur, ac quorumvis aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, et quibusvis aliis apostolicis

Contraria derogant.

ac, in universalibus conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon legibus imperialibus, et aliis etiam municipalibus tam Urbis quam quarumvis aliarum civitatum et locorum in quibus cives originarii creati sunt, ac quarumvis ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum et hospitalis praedicti, necnon quorumvis collegiorum et officiorum dictae curiae, ac regnorum, provinciarum, et Urbis ac aliarum civitatum et locorum, ac praedictae camerae, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate sicut roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, etiamsi de illis servandis, et non impetrandis litteris apostolicis contra ea, nec etiam ab alio vel aliis impetratis aut aliis¹ quomodolibet concessis utendo, ipsi cappellani per se vel eorum procuratores praestiterint forsitan hactenus vel in posterum eos praestare contigerit iuramentum, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, dictis ecclesiis, monasteriis, Ordinibus et hospitali S. Iohannis Hierosolymitani, illorumque praesulibus seu administratoribus, et superioribus ac magistris, praeceptoribus, prioribus, militibus etiam antianis, capitulis et conventibus, civitatibus et locis, aliisque personis etiam particularibus, necnon archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis, etiam eiusdem S. R. E. cardinalibus, ac dictae camerae officialibus, illorumque collegiis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos et Sedem praedictam, etiam con-

¹ Potius lege *aliis* pro *aliis* (R. T.).

sistorialiter, et de eiusdem S. R. E. cardinalium consilio, ac per modum statuti et constitutionis perpetuorum, ac motu et scientia paribus, deque apostolicae potestatis plenitudine, ac ad imperatoris, ac regum et reginarum, ducum et marchionum, ac aliorum principum instantiam, seu illorum contemplatione, in genere vel specie, aut alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis et innovatis, et imposterum concedendis, confirmandis et innovandis, etiamsi in iis ac statutis et stabilimentis praedictis caveatur expresse vel tacite quod Urbis non nisi originariis civibus Romanis ac civium eorundem filiis, aliarum vero partium beneficia nisi per personas illustres seu nobiles ac etiam originarios cives aut alias certo modo in illis expresse qualificados obtineri aut conferri possint, et nullus in civem Urbis aut civitatum, oppidorum, terrarum et locorum huiusmodi admitti, seu illorum privilegiis uti possit, nisi prius in dictis civitatibus, oppidis et locis per certum tempus habitaverit, seu etiam in illis bona etiam stabilia forsitan ad certum valorem ascendente possideat, quodque praeceptoriae et alia beneficia quaecumque dicti hospitalis S. Iohannis Hierosolymitani tam ex eius institutione quam ex stabilimentorum praedictorum dispositione non in titulum perpetuorum beneficiorum conferri, sed in commendam ad vitam commendatariorum revocabilitate concedi debeant, et sic pensionibus ecclesiasticis secularibus aut aliis personis apostolica auctoritate reservandis gravari non possint, quodque stabilimentis et privilegiis praefatis, etiam vigore clausulae implicitae derogationis latissime extendendae, etiam per quascumque litteras apostolicas, et quasvis etiam derogatoriis derogatorias, efficacioresque et insolitas clausu-

las, derogari non possit, nec derogatum censeatur, nisi derogatio huiusmodi de consilio dictorum cardinalium fiat, et tum demum ad id magistri et conventus praefatorum expressus accedat assensus, sintque litterae derogationis huiusmodi etiam per dictum magnum magistrum subscriptae, ac ei et praefato conventui per diversas in forma Brevis aut alias diversas litteras diversis temporibus cum certis intervallis praesentatas intimatae, et non alias, nec alio modo, et semper in huiusmodi litteris, quae sic fient, etiam de simili consilio derogationis, sit apposita clausula quod illarum effectum sortiantur de consensu magistri et conventus praefatorum, et non alias, aliter, nec alio modo, quibus omnibus et eorum singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa ac individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, et in eis caveatur expresse quod illis nullatenus derogari possit, quodque clausula implicitae derogationis in rescripto etiam notu proprio emanato apposita aliter in litteris exprimi vel extendi nequeat, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore et firmitate permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie, in genere et in specie, ad effectum praemissorum, specialiter et expresse, motu et scientia similibus, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio
non habet.

§ 11. Volumus autem quod praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ea-

dem prorsus ubique fides tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur et adhiberi posset, si forent exhibitae vel ostensae,

§ 12. Quodque praefati, antequam gratia notariatus perfrui possint et valeant, in manus alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae professionem fidei iuxta articulos pridem a Sede praefata propositos emittere, et solitum fidelitatis iuramentum omnino praestare teneantur, et quilibet ipsorum teneatur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX septembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 19 septembris 1668, pontif. anno II.

LXXVIII.

Suspensio Brevis Innocentii X decernentis generalem congregationem in Societate Iesu singulo quovis novennio celebrandam iniungentis.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam

Religiosorum virorum Ordines, quos tanquam fertilia agri dominici cultorum plantaria sapiens Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum pietas instituit, in visceribus paternae gerentes charitatis, Societatem Iesu viris pietate, religione, sacrarum, eiusque ancillarum bonarum litterarum scientia, ac propriae alienaeque salutis studio eximie praeditis fulgentem, singularibusque in hanc sanctam Sedem meritis conspicuam, peculiari apostolicae dilectionis affectu prosequimur. Et propterea felici illius regimini religiosaeque tranquillitati libenter consulimus, sicut, omnibus debite consideratis, pietati atque prudentiae censens esse consentaneum.

¹ Male in rubr. ed. Main. legit *triennio* (R. T.).

Tesor Brevis
Innocentii X.

§ 1. Alias siquidem (postquam felicis recordationis Innocentius Papa X praedecessor noster per quasdam suas in simili forma Brevis die prima ianuarii MDCLVI expeditas litteras, quarum tenorem praesentibus haberi volumus pro expresso, statuerat, mandaverat, praeceperat et ordinaverat ut perpetuis futuris temporibus congregatio generalis in praedicta Societate Iesu singulo quoque novennio computando semper a celebratione ultimae congregationis generalis haberi et celebrari omnino deberet, ita ut illius celebratio nullo modo, nec ex quavis causa, sive per praepositum generalem pro tempore existentem sive per quamcumque congregationem particularem vel generalem impediri, vel ultra novennium huiusmodi differri seu prorogari posset; utque, quotiescumque haberetur et celebraretur congregatio generalis huiusmodi, toties novi assistentes ab illis plane diversi, qui praecedente novennio assistentium muneribus functi fuissent, eligi seu assumi et deputari:

§ 2. Ac demum, ut omnes et singuli eiusdem Societatis provinciales, visitatores, praepositi, rectores, superiores locales et alii officiales iurisdictionem seu superioritatem habentes, quomodolibet nuncupati, exceptis magistris novitiorum, in eorum respective muneribus, superioritatibus, ministeriis, administrationibus et officiis quomodocumque nuncupatis per triennium dumtaxat durare deberent, eaque, elapso triennio huiusmodi, eo ipso vacarent et vacare censerentur, ipsique ad alia quaevis eiusdem Societatis munera, superioritates, ministeria, administrationes et officia praedicta quomodolibet nuncupata, etiam viceprovincialis, seu vicepraepositi, vel vicereactoris, nullatenus eligi seu assumi vel deputari valerent, nisi per annum cum dimidio saltem a fine dicti triennii

computandum a praedictis muneribus, superioritatibus, ministeriis, administrationibus et officiis cessavissent) recordandae memoriae Alexander Papa VII, pariter praedecessor noster, certis ex causis tunc expressis adductus, statutum et ordinationem dicti Innocentii praedecessoris circa triennalem tantum durationem munerum, superioritatum, ministeriorum, administrationum et officiorum praedictorum, necnon sesquianni ab illis vacationem huiusmodi (firmam tamen et illaesam ac in suo robore in reliquis omnibus remanente earumdem Innocentii praedecessoris litterarum dispositione) perpetuo revocavit et abrogavit, et alias prout in ipsius Alexandri praedecessoris litteris desuper in simili forma Brevis die 1 ianuarii MDCLXIII emanatis, quarum tenorem praesentibus itidem pro expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur.

§ 3. Cum autem, sicut dilectus filius Ioannes Paulus Oliva praepositus generalis dictae Societatis nobis nuper exposuit, postrema congregatio generalis eiusdem Societatis, anno MDCLXI celebrata, inter alia unanimi plane consensu decreverit 'infimis' precibus ab hac sancta Sede petendam fore abrogationem praedictarum Innocentii praedecessoris litterarum, non solum in ea parte in qua memoratus Alexander praedecessor, huiusmodi decreti conscius, illam subinde, ut praemittitur, concessit; sed etiam in reliqua celebrationem congregationis generalis quolibet novennio notorumque assistentium a praecedentibus diversorum electionem seu deputationem concernente, quippe quae et constitutionibus Societatis praedictae a sancto Ignatio illius fundatore editis, quas quinque Ro-

1 Praeterea etiam legit edit. Cherub. (R. T.).

Et Alexan-
dri VII.

Motiva muta-
tionis.

Al quaer exami-
nanda congrega-
tionem cardina-
lium deputat
Pontifex.

mani Pontifices praedecessores nostri approbarunt, conformis non sit, et adversetur sensui sex congregationum generalium ipsius Societatis quae contrarium magno consensu expedire Societati iudicarunt; accedit quod abunde iam est prospectum in Societate cuicumque necessitati ob quam congregatio generalis cogi debeat, ideoque novennialis illa plane inutilis futura sit, cum singulis trienniis celebrari soleat et debeat congregatio procuratorum electorum ex omnibus provinciis cum facultate convocandi congregationem generalem si sit opus; tum etiam deterrent ingentes sumptus, quos necesse est fieri in convocanda quolibet novennio, et quidem sine necessitate, congregatione illa generali; deterrent quoque frequentia vitae pericula quibus exponuntur primarii religiosi omnium provinciarum eiusdem Societatis, illicque plerumque senes, quorum aliqui paucis ab hinc annis sublato naufragio, alii extincti febribus in itinere, alii in captivitatem ab hostibus abducti fuere; quibus incommodis adiungitur relaxatio disciplinae religiosae in provinciis, dum inde absunt provinciales et alii praecipui religiosi, qui praesentes conservando illius vigori invigilarent; nobis propterea memoratus Ioannes Paulus praepositus generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 4. Nos igitur, ipsius Ioannis Pauli praepositi generalis desiderio, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat con-

sequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, ac prospero felicitique statui atque incremento Societatis praedictae de catholica religione multis nominibus optime merita animum nostrum pastoralis providentia intendentes, ad suprascriptas preces eiusdem Ioannis Pauli praepositi generalis examinandas specialem congregationem nonnullorum ex venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus prudentia et zelo praestantium deputavimus. Cuius congregationis audita sententia, et nobiscum reputantes valde ad rem facere ut per secreta suffragia constet quid circa petitam abrogationem sentiat in Domino Societas universa, quae per graviores religiosos eius instituto optime imbutos rerumque illius usu atque experientia praeditos in congregatione generali coadunatos representatur:

§ 5. Ideo, auctoritate apostolica, tenore praesentium, iubemus atque decernimus ut in congregatione generali praedictae Societatis, quae prima ex praescripto illius constitutionum celebrabitur, praevia inter praedictos religiosos maturam rei discussionem et consultationem, per secreta postmodum suffragia disquiratur an bono dictae Societatis expediat ut terminus novennialis ad celebrandas congregationes generales in allegatis Innocentii praedecessoris litteris statutus abrogetur; quae quidem disquisitio, si dicta congregatio generalis pro electione praepositi generalis celebranda sit, ante illius electionem fiat. Postquam autem huiusmodi disquisitio peracta fuerit, illico ad nos vel ad Romanum Pontificem pro tempore existentem distincte referatur quo numero suffragiorum ipsa congregatio generalis dicti novennialis termini vel abrogationem vel observantiam expetiverit, ut,

Decretum.

quid circa illum deinde observari debeat, Sedis Apostolicae iudicio statuatur.

Suspensio de qua in rubrica.

§ 6. Propterea executionem dictarum Innocentii praedecessoris litterarum in ea parte, cui per supradictas Alexandri praedecessoris litteras derogatum non fuit, auctoritate et tenore praedictis interim suspendimus, illamque, usque ad congregationem generalem, ex praescripto constitutionum Societatis praedictae iuxta praedicta primo celebrandam, effectu carere volumus atque decernimus.

Clementia sub-
lata et decre-
tum iustitiae.

§ 7. Decernentes pariter easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praecellentiam et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariarum derogatio.

§ 8. Non obstantibus praedicti Innocentii praedecessoris litteris, necnon omnibus et singulis illis quae memoratus Alexander praedecessor in suis litteris supradictis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum fides.

§ 9. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici vel secretarii dictae Societatis subscriptis, et sigillo praepositi generalis eiusdem Societatis seu alterius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus

fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx septembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 septembris 1668, pontif. anno II.

LXXIX.

Iubilaeum pro regno Poloniae aliisque provinciis et ditionibus regi Poloniae subiectis ad implorandum divinam opem pro prosperis eiusdem regni successibus.

**Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.**

De salute dominici gregis curae nostrae divinitus commissi paternae charitatis studio solliciti, inter tot tantasque angustias quibus sancta Mater Ecclesia his calamitosissimis temporibus premittitur, gravissima quae in inclito Poloniae regno de praesenti aguntur negocia assidue volvimus animo, et illis, quantum Dominus donare dignatur, consulere satagimus.

Procuratum.

§ 1. Hoc consilio, et privatis nostris sacrificiis atque precibus aecedimus ad sacram misericordiarum Domini aram, et publicas in alma Urbe nostra orthodoxae fidei arce orationes indiximus, ut clementissimus Dominus noster, fidelium suorum precibus exoratus, religionem christianam fidemque catholicam ubique et praesertim in memorato regno Poloniae tueri atque protegere, pacem atque animorum publico Ecclesiae regnique bono unice studentium concordiam firmiter stabilire atque solidare, prosperosque rerum successus benigne largiri dignetur. Id ipsum ut et fideles eiusdem regni, quos negotia huiusmodi

Processus illi-
randae.

eorumque eventus propius tangunt, deposita per veram poenitentiam sarcina peccatorum, auctisque per eleemosynas atque ieiunia viribus orationis, flagrantissimo cordis affectu faciant, eos omnes et singulos paterne adhortandos et monendos, eorumque pietatem, erogatis Ecclesiae thesauris quorum dispensationem nobis credit Deus, incitandam atque fovendam esse censuimus.

Iubilaeum con-
cessit ut in ru-
brica.

§ 2. Itaque, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus licet indignis contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in praefato Poloniae regno aliisque omnibus et singulis provinciis et ditionibus carissimo in Christo filio nostro Ioanni Casimiro Poloniae et Sveciae regi illustri subiectis degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hae nostrae pervenerint, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi aliquam, spatio duarum hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios vel eorum vicarios seu officiales vel alios, ut praefertur, faciendae decursarum, saltem semel visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium pro prosperis regni praefati successibus devote Deum oraverint, ac quartam et sextam feriis ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieiunaverint, et peccata sua confessi in die dominica immediate sequenti vel alia die intra eandem hebdomadam sanctissimam communionem refecti fuerint, et pauperibus aliquam elemosynam, prout unicuique suggeret devotio, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissio-

nem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimur.

§ 3. Navigantes vero et iter agentes, ut, cum primum ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitata ecclesia cathedrali, vel maiore, aut parochiali loci eorum domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant; regularibus autem personis utriusque sexus etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus vel regularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliqua corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius ex iam approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus. Insuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis secularibus et cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti regularibus, in memoratis regno, provinciis et ditionibus ut praefertur degentibus, licentiam concedimus et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessorium tam secularem quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem ex approbatis, ut praemittitur, a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causa latis seu infli-

Providet na-
vigantibus, iter
agentibus, aliis
que Imperimou-
to detentis.

¹ Coniunct. et nos addimus (R. T.).

² Vocem regularibus nos addimus (R. T.).

ctis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis sive nobis et Sedi Apostolicae etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliis per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae, et hac vice tantum, absolvere et liberare valeant; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniuncta tamen eis et eorum cuiuslibet in supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis. Quapropter tenore praesentium in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis ac quibuscumque Ordinariis locorum in praedicto regno Poloniae ac provinciis et ditionibus existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim absque ulla mora, retardatione vel impedimento per suas ecclesias et dioceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent. Non intendimus autem per praesentes super aliqua irregularitate publica vel occulta, nota, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquo modo contracta dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et

Apostolica Sede vel ab aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliis in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concorderint, ullo modo suffragari posse aut debere.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulam nostram de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis, quomodolibet concessis, approbatis et innovatis, quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac formam in eis traditam pro servata habentes, hac vice, specialiter, nominatim et expresse, ad effectum praemissorum, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deve-

Derogal. contrariis.

Transumptis credi iubet.

niant, volumus ut earumdem praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ubique locorum et gentium, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub anulo Piscatoris, die xxii septembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 22 septembris 1668, pontif. anno ii.

LXXX.

Concessio indulgentiarum pro christifidelibus Status Ecclesiastici divinam opem implorantibus pro tuitione civitatis et regni Cretae contra Turcas ac pro felici directione negotiorum regni Poloniae.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Causae Con-
structionis.

§ 1. Cum nos dominicam proximam praeteritam processioni¹ ab ecclesia S. Stanislai nationis Polonorum ad ecclesiam S. Marci de Urbe a nobis institutae, ac missae solemnem, quae in eadem ecclesia S. Marci subinde celebrata fuit, una cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, necnon patriarchis, archiepiscopis et episcopis, aliisque praelatis et officialibus capellae nostrae pontificiae interfuerimus, ac omnibus christifidelibus vere poenitentibus et confessis et sacrae communionem relictis, qui processioni et missae praedictis interessent, vel utramque ecclesiam huiusmodi eo die visitarent, ibique divinum auxilium, tam pro defensione atque tuitione civi-

¹ Edit. Main. legit *processionis* (R. T.).

tatis et regni Cretae contra oppressiones Turcarum, quam pro praesentibus necessitatibus felicique directione negotiorum regni Poloniae implorarent, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concesserimus, ac eiusmodi indulgentiae participes quoque fieri voluerimus regulares utriusque sexus in clausura vigentes, qui ad divinam opem similiter confugerent,

§ 2. Et in diversis eiusdem Urbis ecclesiis SS. Eucharistiae Sacramentum publicae fidelium venerationi exponi curaverimus, piisque ad Deum preces his diebus indixerimus, ut pater misericordiarum et Deus totius consolationis Ecclesiam suam sanctam protegere, eiusque hostium impetus et vires virtutis suae potentiam reprimere atque confringere, prosperosque rerum eventus benigne largiri dignetur.

§ 3. Hinc est quod nos, alios quoque christifideles ad similia christianae pietatis opera spiritualium gratiarum munibus incitare cupientes, venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis, aliisque ecclesiarum praelatis et Ordinariis civitatum et dioecesium, oppidorum, terrarum et locorum nobis et Apostolicae Sedi in temporalibus mediate vel immediate subiectorum, seu eorum vicariis in spiritualibus generalibus, per praesentes committimus et mandamus, ut, statim atque ipsarum praesentium litterarum transumpta seu exempla etiam impressa ad eos pervenerint, processiones pariter in suis respective civitatibus, oppidis, terris et locis instituant, ac memoratum SS. Eucharistiae Sacramentum in ecclesiis per eos respective designandis fidelium venerationi per totum mensem octobrem proximam venturum similiter exponi curent, publicasque preces indicant; nos enim omnibus et singulis

SS. Eucharistiae expositio.

Concedit indulgentias ad rubricam.

utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione refectis, qui processionibus huiusmodi respective interfuerint, vel ecclesias, a qua et ad quam, aliqua processionum huiusmodi fiet, eo die devote visitaverint, ibique divinum auxilium, ut praemittitur, imploraverint; necnon regularibus utriusque sexus in clausura viventibus, qui similiter confessi et sacra communione refecti pias ad Deum preces in suis respective ecclesiis seu monasteriis pariformiter fuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem concedimus similiter et elargimur. Ac praefatis, et aliis christifidelibus, qui ante SS. Sacramentum, ut praefertur exponendum, per aliquod temporis spatium pie orando divinam opem, ut supra, invocaverint, quoties id egerint, toties septem annos et totidem quadragenas de iniunctis eis aut aliis quomodolibet debitis poenitentibus in forma ecclesiastica consuetam relaxamus.

Transumptio-
rum fides.

§ 4. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi septembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 26 septembris 1668, pontif. anno ii.

LXXXI.

Commissio episcopis Caturcensi, Lemo-
vicensi et Sarlatensi, ut monasteria

monialium de Bel Loco et loci de Fieux ab hospitali S. Ioannis Hierosolymitani dependentia, Caturcensis dioecesis, visitent¹.

Venerabilibus fratribus episcopis Lemo-
vicensi, Caturcensi, et Sarlatensi, ac eorum cuilibet,

Clemens Papa IX.

Venerabiles fratres.

salutem et apostolicam benedictionem.

Onerosa pastoralis officii cura nullo suffragio meritorum nobis ex alto commissa postulat ut ad ea vigilantiae nostrae partes propensius intendamus, per quae monasteriorum quorumlibet praesertim sanctimonialium felici statui ac prospero personarum in eis Altissimo famulantium regimini et quieti opportune provideatur, ac in illa pristinae regularis observantiae norma iuxta sacrorum canonum praescripta introducat, et quantum in Domino fieri potest restituatur, prout conspicimus in Domino salubriter expedire; vobis itaque et vestrum cuilibet, de quorum prudentia, fide, integritate et religionis zelo plurimum in Domino confidimus, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negociis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, per praesentes committimus et mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, de *Bel Loco* nuncupatum et illi unitum loci de *Fieux* monialium monasteria a prioratu S. Aegidii hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani ut asseritur dependentia, Caturcensis seu alterius dioecesis, quamprimum fieri poterit, auctoritate nostra visitetis, ac tam in capite quam in membris reformatis et corrigatis, ac in singularum monialium huiusmodi vitam, mores, ritus et disciplinam diligenter inquiratis,

Exordium.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Visitationem
monasteriorum
committit ut in
rubrica.

necnon, evangelicae et apostolicae doctrinae sacrorumque canonum et generalium conciliorum et praesertim Tridentini decretis ac sanctorum Patrum traditionibus et regularibus dictorum monasteriorum institutis inhaerendo, quaecumque reformatione, mutatione, correctione, renovatione, ac etiam ex integro editione indigere cognoveritis, reformatis, mutetis, corrigatis, et etiam de novo condatis, condita, sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis et regularibus dictorum monasteriorum institutis non repugnantia, confirmetis, abusus quoscumque tollatis, pristinae regularis observantiae normam et disciplinam, ac reformationem et clausuram, necnon bonas ac laudabiles consuetudines, modis congruis restituatis, monialesque, reformationem et clausuram admittere recusantes, ad reformationem et clausuram huiusmodi recipiendas moveatis, non autem cogatis, neque propterea expellatis, sed in posterum in ipsis monasteriis nullas alias moniales, nisi prius illae reformationem et clausuram huiusmodi se servaturas promittant, recipi prohibeatis, ac denique omnia et singula, quae dictorum monasteriorum visitationem, correctionem, ac in illis reformationis et clausurae introductionem quomodolibet concernunt, faciatis; dicatis, geratis et exequamini; super quibus omnibus et singulis plenam, liberam et amplam facultatem et auctoritatem, dicta auctoritate, tenore praesentium, vobis concedimus et imper-
timur.

Poenae con-
tra inobeden-
tes.

§ 2. Mandantes propterea omnibus et singulis dictorum monasteriorum monialibus et superioribus quibuscumque ut vobis omnibus et singulis in praemissis prompte pareant et obediant, vestraque salubria monita et mandata suscipiant humiliter et efficaciter adimplere pro-

curent, alioquin sententiam sive poenam, quam rite tuleritis seu statueritis in rebelles, ratam habebimus, et faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§ 3. Volunus autem ut, si graviora in visitatione huiusmodi repereritis, ea, necnon informationes omnes in huiusmodi visitatione sumendas, sub vestris sigillis clausas, ad nos quamprimum transmitti curetis, ut quod in illis statuendum sit, maturam consultatione adhibita, decernamus.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac monasteriorum, et Ordinis cuius fuerint, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem monasteriis, illorumque superioribus, monialibus et personis quibuscumque, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permissuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrarium.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die i octobris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 1 octobris 1668, pontif. an. ii.

LXXXII.

Concessio indulgentiarum pro christifidelibus Italiae divinam opem implo-

*rantibus pro tuitione civitatis et regni
Cretae contra Turcas ac pro felici di-
rectione negotiorum regni Poloniae.*

**Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.**

Contra huius
Constitutionis.

§ 1. Cum nos nuper, videlicet die XXIII septembris proxime praeteriti, processioni ab ecclesia S. Stanislai nationis Polonorum ad ecclesiam S. Marci de Urbe a nobis institutae, ac missae solenni, quae in eadem ecclesia S. Marci subinde celebrata fuit, una cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, necnon patriarchis, archiepiscopis et episcopis, aliisque praelatis et officialibus cappellae nostrae pontificiae interfuerimus; ac omnibus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione reffectis, qui processioni et missae praedictis interessent, vel utramque ecclesiam huiusmodi eo die visitarent, ibique divinum auxilium tam pro defensione et tuitione civitatis et regni Cretae contra oppressiones Turcarum quam pro presentibus necessitatibus felicique directione negotiorum regni Poloniae implorarent, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concesserimus; ac eiusmodi indulgentiae participes quoque fieri voluerimus regulares utriusque sexus in clausura viventes, qui ad divinam opem similiter confugerent; et in diversis eiusdem Urbis ecclesiis SS. Eucharistiae Sacramentum publicae fidelium venerationi exponi curaverimus, piisque ad Deum preces his diebus indixerimus;

Preces iudic-
atae in Statu
Ecclesiastico.

§ 2. Ac similia christianae pietatis opera, tam in universo Statu Ecclesiastico nobis mediate vel immediate subiecto, quam in dominio Reipublicae Venetorum, erogatis pariter indulgentiarum numeribus, fieri voluerimus, ut

pater misericordiarum et Deus totius consolationis Ecclesiam suam sanctam protegere, eiusque hostium impetus et vires virtutis suae potentia reprimere, atque confringere, prosperosque rerum eventus benigne largiri dignetur:

§ 3. Hinc est quod nos, divini favoris praesidium in aliis quoque Italiae civitatibus et locis pariformiter invocari atque coniunctis fidelium precibus postulari cupientes, venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis, aliisque ecclesiarum praelatis et Ordinariis civitatum et dioecesium, oppidorum, terrarum et locorum reliquae Italiae, seu eorum vicariis in spiritualibus generalibus, per praesentes committimus et mandamus ut, statim atque ipsarum praesentium litterarum transumpta seu exempla etiam impressa ad eos pervenerint, processiones pariter in suis respective civitatibus, oppidis, terris et locis instituant, ac memoratum SS. Eucharistiae Sacramentum in ecclesiis per eos respective designandis fidelium venerationi per quindecim dies similiter exponi current, publicasque preces indicant.

Processiones
et preces per
totam Italianam
fieri mandant.

§ 4. Nos enim omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione reffectis, qui processionibus huiusmodi respective interfuerint, vel ecclesias, a qua et ad quam aliqua processionum ipsarum fiet, eo die devote visitaverint, ibique divinum auxilium, ut praemittitur, imploraverint, necnon regularibus utriusque sexus in clausura viventibus, qui similiter confessi et sacra communione reffecti piis ad Deum preces in suis respective ecclesiis seu monasteriis pariformiter fuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem concedimus similiter et elargimur. Ac praefatis et aliis christifidelibus, qui ante SS. Sacramen-

Concedit prout
in fabrica.

tum, ut praefertur exponendum, per aliquod temporis spatium pie orando divinam opem, ut supra, invocaverint, quoties id egerint, toties septem annos et totidem quadragenas de iniunctis eis aut aliis quomodolibet debitis poenitentis in forma Ecclesiae consuetam relaxamus.

Transumptis
suis dantur.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur ubique, quae praesentibus ipsis adhiheretur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III octobris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 3 octobris 1668, pontif. anno II.

LXXXIII.

*Confirmatio privilegiorum congregationi
Hispaniae fratrum Carmelitarum Dis-
calceatorum concessorum super facultate
erigendi novas domos de sola li-
centia Ordinariorum, et non obstante
distantia.*

**Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.**

Prosumunt.

Ecclesiae catholicae regimini meritis licet imparibus divina dispositione praesidentes, illa, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris ad divini cultus ac religionis piorumque operum incrementum et propagationem provide emanasse noscuntur, ut firma semper atque stabilia persistant, apostolici muniminis, cum id a nobis petitur, patrocinio libenter constabiliimus.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

§ 1. Dudum siquidem, postquam felicis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster superioribus Ordinibus fratrum beatae Mariae de Monte Carmelo Discalceatorum nuncupatorum, ipsisque fratribus Discalceatis, ut ubique locorum quolibet in districtu suo domos et monasteria iuxta Concilii Tridentini decreta, de sola licentia Ordinariorum, nullo aliarum personarum cuiusvis Ordinis etiam regularium requisito consensu, condere, fundare et erigere valerent, licentiam et facultatem, sub certis modo et forma tunc expressis, auctoritate apostolica concesserat, recolendae memoriae Gregorius Papa XV, etiam praedecessor noster, eisdem superioribus et religiosis, ut ubique locorum quilibet in districtu suo domos et monasteria praefata, etiamsi illa aliis domibus regularibus Ordinum Mendicantium magis vicina essent quam in privilegiis Ordinibus Mendicantibus huiusmodi concessis praescriptum est, dummodo tamen Ordinariorum locorum expressus ad hoc accederet assensus, fundare et erigere possent, dicta auctoritate concessit et indulgit, et alias prout uberius continetur in eorumdem Pauli et Gregorii praedecessorum litteris desuper in simili forma Brevis expeditis, tenorum qui sequuntur, videlicet:

Paulus V concessit fratribus de Monte Carmelo Discalceatis et monasteria de sola licentia Ordinariorum ubique fundare potest.

Hoc privilegium Gregorius XV amplavit.

Gregorius Papa XV ad perpetuam rei memoriam. Alias a felici recordationis Paulo Papa V, etc. (reliqua omittuntur quia erunt in suo loco sub die VII novembris MDCXXI, anno I^o).

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Ioannes a Visitatione procurator generalis congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum dicti Ordinis nobis nuper exponi fecit, fidelium pietas erga religionem eorumdem fratrum Discalceato-

Supplicatio pro confirmacione privilegii huiusmodi.

1 At sub hoc dato non reperitur in Bullario. Similis argumenti habetur pro Discalceatis Minoribus in tom. XII, pag. 650 (n. 7.).

rum in dies crescat, et in multis locis praesertim regnorum Hispaniae novos domos et monasteria fratrum huiusmodi erigi et fundari desideretur, verum non desint qui tam pium opus impedire conentur, non attentis privilegiis super eiusmodi fundatione eisdem fratribus per litteras praeinsertas concessis: nobis propterea dictus Ioannes procurator generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Pontifex confirmat.

§ 3. Nos igitur, ipsum Ioannem procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus etiam dilecti filii nobilis viri moderni marchionis de Astorga pro carissimo in Christo filio nostro Carolo Hispaniarum rege catholico apud nos et Sedem Apostolicam oratoris nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertas Pauli et Gregorii praedecessorum litteras, cum omnibus et singulis in eis respective contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

Decretum irritum.

§ 4. Decernentes easdem praesentes et praeinsertas litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis

per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrarium.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis quae in praeinsertis Pauli et Gregorii praedecessorum litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptum fides.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio vel extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi octobris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 6 octobris 1668, pontif. anno II.

LXXXIV.

Confirmatio reductionis novennalis praestationis octingentarum quinquaginta scutorum ratione quorundam bonorum ad directum dominium camerae apostolicae spectantium, ab hospitali Avenionensi debitae, ad centum octo scuta quolibet novennio praestanda, ita tamen ut milites Sedis Apostolicae aegroti et convalescentes perpetuis futuris temporibus gratis in dictum hospitale recipi ibique curari debeant.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii administratores hospitalis

Supplicatio.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

maioris S. Marthae, sive Bernardi Rascassis nuncupati, civitatis nostrae Avenionensis, quod alias, videlicet anno MDCLXI, cum dictum hospitale bona valoris in proprietate novemdecim millium scutorum monetae, emptionis vel haereditatis seu fideicommissi titulo, acquisivisset, et ratione honorum huiusmodi, quippe ad directum dominium camerae nostrae apostolicae spectantium, quatuor scuta cum dimidio pro quolibet centenariorum, atque ita octingenta quinquaginta scuta paria, vel circiter, singulis novenniis eidem camerae praestare deberet; tunc existentes administratores hospitalis praefati sibi a tunc existente in dicta civitate et comitatu Venayssino vicelegato de licentia venerabilis fratris nostri Antonii Barberini episcopi Praenestini S. R. E. cardinalis Antonii nuncupati tunc temporis in eisdem civitate et comitatu Sedis Apostolicae de latere legati moderationem seu reductionem novennalis octingentorum quinquaginta vel circiter scutorum huiusmodi praestationis ad centum et octo scuta similia dictae camerae quolibet novennio praestanda concedi obtinuerunt, et secundum hanc moderationem sive reductionem subinde factae fuerunt eidem camerae de novennio in novennium solutiones usque ad annum proxime praeteritum MDCLXVII; quo tempore dilecti filii camerae praefatae ministri in comitatu suprascripto residentes litem desuper contra dictum hospitale moverunt, et a dilecto pariter filio iudice eiusdem camerae per sententiam declarari obtinuerunt gratiam eidem hospitali tempore legationis praefati Antonii cardinalis sicut praemittitur factam cum ipsa legatione expirasse.

Concedit Pontifex reductionem praestationis ut in rubrica.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, nostri et dictae Sedis milites aegroti in hospitale praefatum gratis

recipi ibique curari solent cum notabili utilitate dictae camerae, quae alioquin eorundem militum curationi providere deberet; dicti vero exponentes a sententia quidem praefata appellaverunt, sed potius ex nostra et dictae Sedis benignitate eidem hospitali opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri plurimum desiderant: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, ac dictae litis statum et merita, nominaque et cognomina, ac qualitates iudicum et colligantium, ac alia quaecumque etiam specificam et individuum mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, supplicationibus eorundem exponentium ac etiam dilectorum pariter filiorum communitatis et hominum dictae civitatis Avenionensis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, moderationem seu reductionem dictae novennalis praestationis octingentorum quinquaginta vel circiter scutorum ad centum et octo scuta paria quolibet novennio camerae suprascriptae praestanda, memorato hospitali factam, ut praefertur, ita tamen ut nostri et dictae Sedis milites aegroti et convalescentes perpetuis futuris temporibus in hospitale praedictum gratis recipi ibique absque ullius mercedis praestatione curari debeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur

admittantur, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectum, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dicto hospitali in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac camerae praefatae praesidentes clericos, aliosque officiales et ministros iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac felicitis recordationis Pauli III et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, de rebus Ecclesiae et camerae praefatae non alienandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae camerae et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x novembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 novembris 1668, pontif. anno II.

Committitur nuncio Sabaudiae ut audiatur recursus subditorum principatus Masserani et marchionatus Crevacorii.

Venerabili fratri Angelo archiepiscopo Damiatensi, nostro et Apostolice Sedis apud dilectum filium nobilem virum Carolum Emanuelem Sabaudiae ducem nuncio,

Clemens Papa IX.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum dilecti filii consules, consilarii et homines principatus Masserani et marchionatus Crevacorii aliorumque locorum annexorum, ob magnam eorum ab Urbe distantiam, non facile nec sine notabili incommodo et impensa valeant accedere ad Apostolicam Sedem, eique suos recursus et querelarum causas proponere, si quando a dominis, quibus ab eadem Sede commissi sunt, vel eorum iudicibus sentiant se in aliquo praegravari; indeque saepius contigerit illos, praesto neminem habentes qui eos audiatur et praesidio sit, animis concitatis prosiluisse in varios excessus, maximo etiam cum detrimento praedictorum dominorum loca ipsa obtinentium in feudum: nos, ex munere nobis iniuncto volentes omnium tranquillitati ac etiam commoditati et indemnitati prospicere, motu proprio ac ex certa scientia nostra, deque apostolicae potestatis plenitudine, te, de cuius probitate, prudentia, ac in rebus agendis dexteritate et experientia plurimum in Domino confidimus, constituimus et deputamus ut recursus, si quos a quibusvis gravaminibus per dilectum filium nobilem virum principem Masserani et marchionem Crevacorii, sive eius iudices, praedictis

Motiva praesentis Constitutionis.

Nuncio apostolico committitur recursus ut in rubrica.

consulibus, consiliariis et hominibus, tam uti universis, quam uti singulis, illatis seu inferendis, per eosdem consules, consilarios ac homines ad nos et Sedem praedictam haberi contigerit, auctoritate nostra, ac uti a nobis deputatus, audias, et quid circa illos et illa sit agendum, eidem principi eiusque iudicibus rescribendo praescribas, et quomodo ab illis procedendum sit dirigas; in arduis vero, et iis quae bonum regimen ac statum dictorum locorum concernunt, informationes suscipias et ad nos transmittas, ut quid magis expedire censuerimus, decernere et mandare valeamus; plenamque tibi in praemissis et ceteris, quae circa illa et eorum occasione duxeris necessaria et opportuna, providendi atque statuendi et ordinandi auctoritatem concedimus et delegamus.

§ 2. Mandantes propterea moderno et pro tempore existenti principi Masserani et marchioni Crevacorii, necnon universis et singulis aliis, sub nostrae indignationis aliisque nostro arbitrio imponendis poenis, ut tibi in praemissis pareant, et quidquid mandaveris exquantur, nec sub quovis praetextu aut quaesito colore vel causa te in praedictis audeant vel praesumant directe vel indirecte impedire seu molestare, sed imo tibi in omnibus assistant, suoque adiuvent auxilio; decernentes irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, principatus, marchionatus et lo-

corum praedictorum, et aliis quibuscumque, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, aut aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur et exprimerentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii novembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 12 novembris 1668, anno II.

Decretum ad favorem magistrorum caere moniarum non participantium exigendi a singulis cardinalibus in promotione ad cardinalatus honorem triginta sex ducatos auri de camera, et post eorum obitum, ab eorum haeredibus viginti quinque.

1 Edit. Main. legit quod (n. r.).

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Vide aliam similem supra pag. 128 (n. r.).

Clemens Papa IX.

ad futuram rei memoriam.

Tenor Brevis
Pauli V.

Dudum felicis recordationis Paulus V. praedecessor noster motu suo proprio ac ex certa scientia magistris caeremoniarum centum, ac secretario et clerico ac computistae sacri S. R. E. cardinalium collegii septuagintaquinque, a singulis cardinalibus in promotione ad cardinalatus honorem, necnon eisdem magistris quinquaginta, ac secretario, clerico et computistae similiter septuagintaquinque ducatos auri de camera, post obitum singulorum cardinalium, etiamsi ad cardinalatus honorem promoti Romam nondum venissent, et sive illos in Romanam curiam vel extra eam et ubicumque decedere contingeret, in supplementum mercedis ordinariae eorumdem officialium seu ministrorum deberi, illisque coniunctim per pro tempore existentes cardinales praedictos seu eorum agentes et haeredes respective absque mora solvi et eis consignari debere, sine tamen praeiudicio quorumcumque iurium camerae apostolicae quomodolibet debitorum ac solvendorum, auctoritate apostolica perpetuo statuit et ordinavit, et alias prout in ipsius Pauli praedecessoris litteris desuper in simili forma Brevis die III Ianuarii MDCXIX expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

Magistri caeremoniarum qui
sunt.

§ 2. Cum autem praeter praedictos magistros caeremoniarum, qui duo sunt et participantes vocantur, alii sint caeremoniarum cappellae nostrae pontificiae magistri interdum duo, et quandoque, prout de praesenti, tres, qui non participantes nuncupantur; ipsique magistri caeremoniarum non participantes in quasi possessione accipiendi et exigendi a singulis cardinalibus in promotione ad cardinalatus honorem trigin-

tasex, et post eorum obitum ab eorum haeredibus vigintiquinque ducatos auri de camera pares ex laudabili consuetudine (ut accepimus) reperiantur.

§ 3. Nos, attendentes venerabiles fratres nostros ejusdem S. R. E. cardinales horum quoque magistrorum caeremoniarum officio atque ministerio egere et uti, dictaque emolumenta eis tamquam mercedem seu pro eorum mercede praestari consuevisse, et propterea illorum indemnitati consulere volentes, motu simili, ac ex certa scientia nostra, praedictis caeremoniarum magistris non participantibus trigintasex in promotione ad cardinalatus honorem, et vigintiquinque ducatos auri de camera praedictos inter eos pro aequis portionibus respective dividendos post obitum singulorum cardinalium huiusmodi, etiamsi ad cardinalatus honorem promoti Romam nondum venerint, et sive in Romanam curiam sive extra eam et ubique illos decedere contigerit, in supplementum mercedis ordinariae eorumdem magistrorum caeremoniarum non participantium, pariter deberi, illisque coniunctim per existentes pro tempore cardinales praedictos seu eorum agentes et haeredes respective absque mora solvi et eis consignari debere, sine ullo tamen quorumcumque iurium camerae praedictae quomodolibet debitorum et solvendorum, ac anterioritatis et potioritatis caeremoniarum magistrorum participantium, et trium sacri collegii officialium supradictorum praeiudicio, auctoritate apostolica, tenore praesentium, itidem perpetuo statuimus similiter et ordinamus.

§ 4. Iniungentes propterea dilectis filiis nostro ejusdem S. R. E. collegii cardinalium moderno et pro tempore existenti camerario, necnon causarum curiae camerae praedictae generali au-

Decretum de
quo in rubrica.Excoquutores
deputat.

ditori, quatenus intra mensem a die promotionis eorumdem cardinalium computandum, etiamsi iidem cardinales nondum, ut praefertur, Romam venerint, per dicti collegii depositarium, vel alias prout melius expedire videbitur, trigintasex, in obitu autem, seu post obitum praedictorum cardinalium, sive in dicta curia seu extra eam et ubicumque eos decedere contingerit, vigintiquinque ducatos auri de camera huiusmodi memoratis magistris caeremoniarum non participantibus ab haeredibus eorumdem cardinalium, quibusvis appellationibus, subterfugiis et cavillationibus remotis, ut praefertur, persolvi curent, et cum effectu faciant, ac summarium et expeditum ius illis administrent, omnibusque remediis opportunis sibi benevisis, etiam cum invocatione auxilii brachii secularis, cogant et compellant.

Contrarius
derogat.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis quae memoratus Paulus praedecessor in suis litteris praedictis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXII novembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 22 novembris 1668, anno II.

LXXXVII.

Suppressio et extinctio congregationum canonicorum S. Georgii in Alga Venetiarum ac fratrum S. Hieronymi Iesuatorum, et fratrum S. Hieronymi de Fesulis.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex agri dominici curae more seduli patrisfamilias iugiter invi-

Bull. Rom. — Vol. XVII

93

gilans, ad evellendas inde religiosorum Ordinum atque congregationum plantas, quae, deficiente primaevo religiositatis vigore atque spiritu, nullam seu valde modicam in Ecclesia Dei utilitatem praestant, non nunquam adducitur, sicut publico eiusdem Ecclesiae honore conducibile in Domino arbitratur.

§ 1. Hac consideratione, aliisque gravissimis et rationabilibus causis nobis notis adducti, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, congregationes canonicorum S. Georgii in Alga Venetiarum, ac fratrum Iesuatorum S. Hieronymi, et fratrum eiusdem S. Hieronymi de Fesulis sub regula S. Augustini, una cum omnibus earum respective dignitatibus, officiis ac ministeriis, omnique conventualitate, collegialitate, titulo, essentia ac denominatione, tenore praesentium, perpetuo extinguimus, suppressimus et abolemus.

§ 2. Ac universa earumdem congregationum sic suppressarum respective bona mobilia et immobilia, tam sacra quam profana, conventus, collegia, monasteria, domos, vineas, praedia, canones, responsiones, fructus, introitus et iura quaecumque, ubicumque locorum existant, nostrae et Sedis Apostolicae dispositioni, in usus et opera pia per eos quibus id a nobis et Sede praefata commissum fuerit convertenda, reservamus.

§ 3. Praeterea canonicis et fratribus dictarum congregationum suppressarum, qui nunc vivunt et in eisdem congregationibus respective professionem emisserunt, facultatem transeundi ad aliam quamcunque religionem ab eadem Sede approbatam, in qua benevolos invenerint receptores, aut remanendi in seculo in habitu clerici secularis, sub iurisdictione et obedientia Ordinariorum locorum ubi eos morari contigerit, cum provisione

Suppressio
trium Collegio-
gallorum.Bona earum
in opera pia
convertenda.

ipsorum singulis pro alimentis, clericis quidem in summâ quadraginta scutorum monetae romanae, laicis vero, seu conversis, in summâ viginti scutorum parium, annis singulis, donec fuerint seu aliunde sufficienter eis provisum fuerit, super certis bonis aut redditibus congregationum suppressarum huiusmodi respective per eosdem Ordinarios assignanda, tribuimus et impartimur.

De ecclesiis suppressis pro- videt.
 § 4. Postremo, ne ecclesiae earumdem congregationum suppressarum debito destituantur servitio, sed sartae tectae custodiantur, praedictis Ordinariis locorum, in quibus ecclesiae ipsae sunt sitae, per praesentes committimus et mandamus, ut cappellanos deputent cum competenti mercede etiam super re certâ de bonis praedictis assignandâ, per quos missis et aliis oneribus satisfiat, ac ipsis ecclesiis debitus cultus et veneratio conservetur; utque dicti Ordinarii inventarium tam sacrae quam profanae suppellectilis ad congregationes suppressas huiusmodi respective spectantis accurate conficiant, ac provideant ne a quoquam occultari, occupari aut inde amoveri ullatenus possit, nisi et donec a nobis seu Sede praedictâ aliter provideatur.

Clausulae praeservativae
 § 5. Decernentes easdem praesentes litteras etiam ex eo quod superiores et alii canonici et fratres seu religiosi congregationum suppressarum praefatarum, et ceteri quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi, neque causae, propter quas eadem praesentes emanarunt, adductae, verificatae, aut iustificatae ullatenus fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis, nullitatis aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali, sive etiam ex eo quod

in eisdem praemissis solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda, servata et adimpleta non fuerint, vel ex quocumque alio capite a iure vel facto, aut statuto vel consuetudine aliquâ resultante, etiam in corpore iuris clauso, sive etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, et quovis alio praetextu, occasione vel causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, notari et impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, seu quomodolibet concessio aut impetrato quempiam uti sese iuvare posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari,

§ 6. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et dictae Sedis nuncios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.
 § 7. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in

conciliis generalibus editis, et, quatenus opus sit, de iure quaesito non tollendo, ac de exprimendo vero valore in suppressionibus perpetuis, illisque committendis ad partes, vocatis quorum interest, et aliis nostris et cancellariae apostolicae regulis, necnon congregationum suppressarum praedictarum, earumque respective conventuum, collegiorum, monasteriorum et ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem congregationibus, illarumque superioribus, canonicis, fratribus, religionis, et personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu simili et consistorialiter, ac aliâ quomodolibet concessis, confirmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica expressa et individua, ac de verbo ad verbum importantes, mentio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, formas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter expressis, insertis et servatis respective habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expressè derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.
 § 8. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum trasumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate consti-

tutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi decembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 6 decembris 1688, pontif. anno II.

LXXXVIII.

Applicatio bonorum trium congregationum suppressarum in Statu Venetorum existentium ipsi Reipublicae in subsidium contra Turcas.

Venerabili fratri Laurentio archiepiscopo Carthaginensi, moderno et pro tempore existenti nostro et Apostolicae Sedis in dominio Venetorum nuncio.

Clemens Papa IX,

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum nos, gravissimis et rationabilibus causis nobis notis adductis, congregationes canonicorum S. Georgii in Alga Venetiarum, ac fratrum Iesuitorum S. Hieronymi, et fratrum eiusdem S. Hieronymi de Fesulis sub regulâ S. Augustini, unâ cum omnibus earum respective dignitatibus, officiis et ministeriis, omnique conventualitate, collegialitate, titulo, essentiâ et denominatione, perpetuo extinxerimus et suppresserimus, ac universa earumdem congregationum sic suppressarum respective bona, mobilia et immobilia, tam sacra quam profana, conventus, collegia, monasteria, domos, vineas, praedia, canones, responsiones, fructus, introitus et iura quaecumque, ubicumque locorum existerent, nostrae et Sedis Apostolicae dispositioni in usus

Motiva huius constitutionis.

et opera pia per eos, quibus id a nobis et Sede praedicta commissum foret, convertenda reservaverimus; praeterea canonicis et fratribus dictarum congregationum suppressarum, qui nunc vivunt et in eisdem congregationibus respective professionem emiserunt, facultatem transeundi ad aliam quamcumque religionem ab eadem Sede approbatam, in qua benevolos invenierint receptores, aut remanendi in seculo in habitu clerici secularis sub iurisdictione et obedientia Ordinariorum locorum ubi eos morari contigerit, cum provisione ipsorum singulis pro alimentis, clericis quidem in summam quadraginta scutorum monetae romanae, laicis vero seu conversis in summam viginti scutorum parium, annis singulis, donec vixerint seu aliunde sufficienter eis provisum fuerit, super certis bonis aut redditibus congregationum suppressarum huiusmodi respective per eosdem Ordinarios assignanda tribuerimus et impertiti fuerimus; ac demum, ne ecclesiae earundem congregationum suppressarum debito destituantur servitio, sed sartae tectae custodiantur, praedictis Ordinariis locorum, in quibus ecclesiae ipsae sunt sitae, commiserimus et mandaverimus ut cappellans deputent cum competenti mercede etiam super re certa de bonis praedictis assignanda, per quos missis et aliis oneribus satisfiat, ac ipsis ecclesiis debitus cultus et veneratio conservetur, utque dicti Ordinarii inventarium tam sacrae quam profanae suppellectilis ad congregationes suppressas huiusmodi respective spectantis accurate conficiant, ac provideant ne a quocumque occultari, occupari aut inde amoveri ulterius possit, nisi et donec a nobis et Sede praedicta aliter provideatur, et alias prout in nostris desuper in simili forma Brevis die vi currentis mensis decembris

expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur;

§ 2. Et, sicut pro parte dilectorum filiorum nobilium virorum ducis et Reipublicae Venetorum nobis nuper expositum fuit, ipsi atrocissimum sibi a Turcarum tyranno illatum bellum a viginti tribus annis pro suarum ditionum tuitione sustineant, eorundemque Turcarum civitatem Candiae iamdiu vehementi obsidione prementium impetus pro viribus propulsare satagant, sed eiusdem Reipublicae facultates tot sumptibus in causam dicti belli factis adeo attritae de praesenti reperiantur, ut bello huiusmodi in posterum sustinendo impares sint, manifestumque proinde instet periculum amissionis dictae civitatis totiusque regni Cretae, nisi Respublica ipsa praesentaneo aliunde auxilio sublevetur:

§ 3. Hinc est quod nos, qui ab ipso pontificatus nostri primordio omnia divinae humanaeque opis praesidia atque auxilia in subventionem rei christianae contra infensissimos illius hostes assiduis pontificii zeli studiis conciliare, conquirere, atque pro viribus conferre non destitimus, Reipublicae praefatae in praesentibus rerum angustiis, quantum nobis ex alto conceditur, subvenire, dictosque ducem et Rempublicam pro peculiari paternae nostrae in eos charitatis affectu specialis favore gratiae prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplica-

Supplicatio
Reipublicae pro
applicatione bo-
narum congrega-
tionum sup-
pressarum.

Concedit Pon-
tifex.

tionibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnia et singula memoratarum trium congregationum, ut praemittitur, suppressarum bona (exceptis sacris), in Statu dictae Reipublicae Venetorum existentia, in subsidium atque subventionem civitatis Candiae et regni Cretae praefatorum ac expeditionis contra Turcas supradictos, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo applicamus. Ac tibi per easdem praesentes committimus et mandamus, ut per te ipsum vel per commissarios a te specialiter deputandos bona huiusmodi quamprimum ecclesiis, monasteriis et aliis locis piis dumtaxat, ita ut ecclesiasticae iurisdictioni semper subiaceant et subiecta atque ecclesiastica perpetuo remaneant, ac ad ecclesias, monasteria et loca pia huiusmodi, illa respective empturas et emptura, cum omnibus et singulis libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, privilegiis, iuribus et indultis, cum quibus ad congregationes, ut praefertur, suppressas ante suppressionem huiusmodi spectabant et ab illis possidebantur, pariformiter perpetuo spectare et ab illis consideri et retineri debeant, auctoritate nostram apostolicam vendas, detractis tamen prius detrahendis, tam pro alimentis nunc viventium canonicorum et fratrum seu religiosorum congregationum suppressarum praefatarum, iuxta supradictas nostras litteras, quam pro servitio et mantentione ecclesiarum earundem congregationum atque onerum illis respective incumbentium supportatione, ac pretium inde redactum deponi facias penes aedem sacram vel personam fidei et facultatibus idoneam, ita ut inde extrahi seu amoveri minime possit, nisi cum mandatis propria tua manu subscriptis, cum expressione causae et usus, in quem pecunia erit eroganda, qui quidem

usus non sit alius, quam pro subsidio et subventionem ac expeditione antedictis.

§ 4. Ut autem ecclesiis, monasteriis et aliis locis piis praefatis pecuniae ad emenda bona huiusmodi necessariae suppetant, rectoribus, curatoribus, administratoribus, oeconomis, ac superioribus, seu procuratoribus earundem ecclesiarum, monasteriorum et locorum piorum respective, vel aliis ad quos ea res spectat seu pro tempore spectabit, census et alias praestationes seu iura annua ad ipsas ecclesias, monasteria et loca pia respective spectantes et spectantia, qui tamen et quae, vel ex natura contractus, vel ex conventionem in ipsis contractibus appositam, sint redimibiles et redimibilia, quantum opus fuerit, meliorique fieri poterit conditione, vendendi et alienandi, vel pecunias ad censum seu aliud licitum interusurium vel interesse super ecclesiarum, monasteriorum et locorum piorum praefatorum respective bonis capiendi, ac pecunias inde proventuras in emptionem bonorum stabilium eis respective per te seu commissarios tuos ut praefertur vendendorum, et non in alios usus, unico contextu integre convertendi et erogandi, necnon instrumenta quaecumque cum obligationibus, clausulis et cautelis in similibus apponi solitis, seu aliis necessariis et opportunis, celebrandi, seu celebrari aliaque desuper necessaria et opportuna faciendi et exequendi, quaecumque necessariam atque opportunam facultatem et licentiam dictam auctoritate concedas et impartiaris.

§ 5. Decernentes easdem praesentes litem, firmas, validas et efficaces existere et fore, neque sub quibusvis similibus applicationum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aliisque contrariis

Providet quo
ad venditionem
et emptionem
bonorum supra-
dictorum ut in
rubrica.

Clavulae praes-
entis.

1 Forsan aliis pro illis legendum (B. T.).

dispositionibus unquam comprehendi, aut comprehensas censerit, sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam sub posteriori data per praefatos ducem et rempublicam quaecumque eligenda de novo concessas intelligi, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac eisdem duci et Reipublicae, ac aliis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis praedictae nuncios, aliosve quoslibet quacumque praesentiam et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus, quatenus opus sit, de iure quaesito non tollendo, ac de exprimendo vero valore in similibus applicationibus, illisque committendis ad partes, vocatis quorum interest, aliisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, necnon felices recordationis Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, ac illarum alienationibus committendis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac omnibus et singulis illis quae in praedictis litteris volumus non obstare, necnon ecclesiarum, monasteriorum et locorum piorum huiusmodi,

etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter ex expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII decembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 7 decembris 1668, pontif. anno II.

LXXXIX.

*Confirmatio quorundam decretorum congregationis de Propaganda Fide circa studium linguae arabicae et controversiarum in conventu S. Petri in Monte Aureo de Urbe institutum emanatorum*¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Crediti nobis caelitus sacrosancti apostolatus officii ratio exigit, ut illis, quae pro felici studiorum christianae religionis propagandae catholicaeque fidei tuendae consilio sapienter institutorum statu atque progressu provide constituta esse noscuntur, quo firmiter subsistant et servantur exactius, apostolici muniminis adiungamus firmitatem.

§ I. Alias siquidem emanarunt a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negociis Pro-

Exordium.

Decreta congregationis de Propaganda Fide.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

pagandae Fidei praepositorum pro felici prosperoque studii linguae arabicae et controversiarum in conventu S. Petri in Monte Aureo de Urbe Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia Reformatorum nuncupatorum instituti regimine et gubernio, ac ad studiosorum animos, ut sedulam litteris operam navando in vinea Domini operarios evadere satagant, congruis laborum praemiis incitandos, nonnulla decreta et ordinationes tenoris qui sequitur, videlicet:

Decreta sacrae congregationis de Propaganda Fide circa studium linguae arabicae et controversiarum in conventu S. Petri in Monte Aureo.

Peracta ab eminentissimo Brancatio, a sacra congregatione ad id specialiter deputato, visitatione studii arabicae linguae in conventu S. Petri in Monte Aureo, eaque per eiusdem sacrae congregationis secretarium relatam, eminentissimi Patres ex ea colligentes non modicum illud esse collapsum, et a primaevis exercitiis defecisse, censuerunt opportune providendum ut infra:

Decem religiosi ad studium designantur.

Cum, ex duodecim ad minus religiosis, qui memorato studio, ut olim consueverat, operam navare deberent, quatuor dumtaxat ad praesens illi incumbentes fuerint reperti, et ex iis aliquis ex scientiarum defectu parum idoneus ad finem intentum assequendum, patri generali sive vicario generali Ordinis pro tempore existenti stricte iniungitur ut decem saltem in posterum religiosos Strictioris Observantiae arabicae linguae ac controversiis vacantes ibi collocet, curetque ut eorum denarius numerus indiminutus semper remaneat.

Aliaque statuantur ut in rubrica.

Cum vero praedicti studii finis eo dirigatur ut sacra congregatio necnon religio in promptu habeat viros ad missionum munus exercendum idoneos, et

in iis, quae ad huiusmodi ministerium pertinent, excultos, generalis conscientia graviter oneratur ut non nisi fratres regulari disciplina, probitate morum ac zelo gloriae Dei praeditos eligat, quique lectores aut concionatores sint, saltem in morali theologia bene versati, utque validius labores missionum sustinere possint, nec minores sint annis viginti quinque, nec trigesimum quintum excedant, firmaque gaudeant corporis valetudine.

Quo vero apostolicus missionum spiritus in totum praedictum Ordinem diffundatur, non ex sola Italia, sed ex omnibus reformatae familiae provinciis eos accersere curet.

Ultra vero decem praedictos conceditur provinciae Romanae ministro, ut duos alios ex hac provincia possit adiungere, dummodo praefatis conditionibus sint praediti.

Post octo dierum lapsum a primo eorum in praefatum studium ingressu, intra quos ipsis e conventu egredi minime liceat, in manibus patris generalis, aut, eo absente, ipsius vicarii, vel alterius ab eo deputandi, iuramentum emittant iuxta formulam in calce praesentium decretorum appositam, illudque ad sacram congregationem transmittant.

In hoc studio ultra duos annos non morentur, nisi fortasse cum aliquo, ob insignis spem profectus, censuerint lectores protrahendam esse moram ad triennium, idque cum dispensatione in scriptis patris generalis et sacrae congregationis.

Habeatur de studentibus, dum in studio permanserint, eadem ratio, ac si huius provinciae fratres essent, tum circa praecedentiam iuxta susceptionem habitus, tum circa reliqua eorundem religiosi necessitatibus convenientia, de quibus guardianus non secus ac reliquos sui conventus fratres eos providere te-

nebitur sub eisdem poenis, quae contra guardianos idipsum suis fratribus praestare negligentes a statutis generalibus reformationis decretis sunt: vestiarium vero curet generalis a propriis provincialibus eis tempore debito subministrari.

Restituantur studentibus duodecim cellae alias ipsis assignatae, videlicet decem quae sunt in dormitorio quod respicit Aquam Paulam, loco autem primae et ultimae eiusdem dormitorii, quae ob obscuritatem studio minus aptae sunt, aliae duae idoneae assignentur, praeditis, quo fieri poterit, propinquiores.

Concedat guardianus studentibus parvum hortum cum sua sera, ubi seiuncti ab aliis fratribus honeste refici, ac invicem in lingua cum lectoribus exercere queant.

Duo semper adsint in hoc studio lectores, alter arabicae linguae, controversiarum alter, a generali vel eius vicario electi, ita ut non nisi praevio examine et confirmatione sacrae congregationis admittantur. Serio autem iniungitur iisdem sedulitas et assiduitas in lectionibus, repetitionibus et exercitiis.

Fruantur lectores sic electi et confirmati praecedentiâ, praecementiâ ac privilegiis, quibus lectores actuales theologiae potiuntur.

Lector controversiarum binas singulis hebdomadibus tradat in scriptis lectiones controversiarum orientalium, et post vespertas earundem habeat conferentias, frequentibusque exercitiis studentes instituat; singulis vero mensibus traditae doctrinae disputationes habeantur.

Lector vero linguae arabicae ter in hebdomadâ legat, et rerum, quas studentes docuerit, repetitionem ab eisdem exigat; singulis diebus, quibus legere te-

1 Vel se exercere vel exerceri legend. (R. T.).

netur, per horam post vespertas auditores suos exercent.

Prohibetur aequè lectoribus ac studentibus diebus lectionum e conventu egredi quacumque ex causâ, etiam sub praetextu alium fratrem, tametsi superior sit, associandi; nisi expletis integre lectionibus ac exercitiis eâ die, quae fieri debebant aut consueverat. Quod si guardianus viderit, vel minimum eâ de causâ iis detrahi, aut minus diligenter peragi, prohibeat prorsus egressum e conventu per totum diem lectionum.

Diebus vero festis aut vacationum liceat guardianis studentes, devotionis aut aliâ honestâ causâ, si ita expedire videbitur, foras mittere, dummodo eâ die theses non habeantur, nec omnibus eâdem die licentiâ concedatur. Poterit itidem guardianus aliquando etiam diebus lectionis, si necessitas urgeat, eosdem studentes ad celebrandum extra propriam ecclesiam mittere, dummodo non omnes, sed aliqui tantum mittantur, nec frequenter fiat, nec ullo modo lectionis aut exercitiorum tempore; eo autem casu illico expletâ functione redire teneantur.

Ut lectores distractionibus submotis diligentius suis incumbant studio ac lectionibus, prohibetur iisdem visitationis aut cuiusvis alterius muneris onus assumere, aut quadragesimalium concionum tum intra tum extra Urbem cursus aggredi, quod etiam studentibus, durante studio, interdicitur, tametsi non idcirco prohibeatur eisdem sermonem aliquem aut concionem interdum infra annum habere ob aliquam occurrentem festivitatem aut quadraginta horarum orationem.

A lectionibus, repetitionibus ac exercitiis utriusque studii nemo prorsus ex studentibus quocumque titulo aut colore eximatur, aut unquam permittatur abesse, et si quis neglexerit, a guardianis

corrigatur, idemque fiat si praetermiserit exscribere ea, quae a lectoribus traduntur; utque omnis plane tollatur excusationi locus, tempore, quo scholae et exercitiis intersunt, nemini liceat eos inde evocare, et si aliquis evocetur, eum lector abire non permittat.

Lectiones tum controversiarum tum arabicae linguae fiant de mane ad primam per integram horam iuxta morem religionis.

Senis quibuscumque mensibus theses theologiae arabico ac latino idiomate habeantur, uti prius consueverat, quibus sicut et controversiarum thesibus conventus guardianus interesse teneatur ad animos studentibus addendos, dignoscendosque eos qui proficiunt, utque generalem Ordinis monere possit de iis qui forsitan minus studio eiusmodi vacaverint, quo valeat, eis submotis, alios subrogare.

Removeatur omnino e conventu studium theologicum nuper illuc invecum, sub eiusmodi vero prohibitione minime intelligatur comprehensum artium studium, quod pro clericis inibi antea viguisse supponitur.

Quoniam vero parum prodesset¹ a lunais linguam ipsam addiscere, nisi in eisdem missionum ac pietatis spiritus foveatur; ideo religiosus aliquis magni spiritus ac zeli deputetur, qui ad ipsos eorum² aliis fratribus singulis mensibus concionem habeat de missionariorum muneris praestantiâ, deque peculiaribus eiusdem functionibus, quo spiritus apostolicus in eis succendatur ac maneat, et erudiantur in iis omnibus, quae ad illud congrue et cum Dei gloriâ peragendum pertinent.

Generalis Ordinis, vel eius vicarius, vel commissarius generalis, singulis qua-

1 Ed. Main. legit *prodent* pro *prodesset* (R. T.).

2 Legendum *coram* pro *eorum* (R. T.).

tuor mensibus saltem studium istud omnino visitet, et, si studentem aliquem minime proficientem invenerit, aliqua poenitentia iniuncta, qua alii ab assumpto munere negligendo deterreantur¹, eum ad propriam provinciam redire iubeat, et eandem sacram congregationem de remotione moneat, aliumque in remoti locum quamprimum subroget. Ultra vero praedictam generalis visitationem, secretarius itidem sacrae congregationis, eiusdem nomine, idem studium omnino visitet bis in anno, se solo, absque superiorum interventu, quo visitandi liberius queat statum et necessitates collegii exponere, adhibito secum dumtaxat aliquo arabicae linguae perito, per quem possit alumnos examinare et de eorum progressu certiorari.

Completo studio abeant studentes quò a sacra congregatione destinati fuerint, quod si nullus tunc temporis sit in promptu missionis locus, mittantur a generali ad inserviendum Terrae Sanctae, quo magis fermentur in arabicâ lingua, parati, cum opus fuerit, sacrae congregationi inservire, si eadem illos legitime impeditos non existimaverit.

Qui vero propria ipsorum culpa submovebuntur a studio, remittantur ad suas provincias cum privatione utriusque vocis, quae non nisi per sacram congregationem remitti poterit.

Ad hanc tamen poenam non procedatur, nisi habitâ² ipsius culpa causarum prudenti ac discretâ consideratione.

Discedentium vero post completum studium, aut quavis aliâ de causâ, teneatur guardianus infra dies octo notulam ad sacram congregationem transmittere, sicut etiam eorum qui de novo advenierint et iuramentum emisierint cum ex-

1 Edit. Main. legit *deterrantur* (R. T.).

2 Male ut puto ed. Main. legit *habitae* (R. T.).

pressionem diei ac loci ad quem diriguntur.

Ut autem huius Ordinis religiosi aliquo etiam temporali praemio alliciantur, animosque fortius intendant ad libentius semetipsos dicandos sacro missionum ministerio, et consequenter etiam studio praedicto, veluti ad missiones ipsas directo, missionarii, ac respective studentes, iis, quae sequuntur, potiantur privilegiis:

Studio arabicae linguae peracto, si studentes, lectorum suorum aliorumque sacrae congregatione deputandorum iudicio, profecisse compertum fuerit, nec tunc temporis pro eis missionis occasio sese obtulerit, aut ob aliquam momenti causam Loca Sancta petere nequiverint, ad proprias remeant¹ provincias, ibique morentur, donec sacrae congregationis servitio adhibeantur, et interim minister provincialis eos collocet in principali aliquo provinciae conventu eisdem grato, ex quo, ipso generali inconsulto, dimoveri nequeant;

Quod si interim a sacrae congregatione missioni alicui destinati fuerint, vel a superiore generali missi ad Loca Sancta, illico vigore iuramenti parere teneantur; alias plectantur arbitrio sacrae congregationis.

Iis vero, qui in missione aliquam praefecti munere per sexennium laudabiliter perfuncti fuerint, liceat in reditu aliquem ex principalibus propriae provinciae conventibus sibi deligere, ac inter exprovinciales praecedentiam habere, dummodo, saltem per duos annos ante, vel in eadem missione, vel in alia, in statu simplicis missionarii inservierint.

Liceat pariter iis, qui commendabiliter duodecim annorum spatio sacrae congregationi in missionibus inservie-

rint, post reditum, unum ex principalibus propriae provinciae conventibus sibi deligere, eorumque locus sit post ultimum definitorem ceterosque (si ibi adfuerint) qui alias missionis alicuius praefecti extiterint.

Facultate demum eligendi sibi conventum in reditu gaudeant insuper fratres ii, qui per annos quindecim Terrae Sanctae inservierint.

Missionarii autem eiusdem Ordinis, qui, cum licentia sacrae congregationis vel praefecti, ex locis missionum discedentes, ad Urbem se conferunt propter negocia earundem missionum, remaneant in conventu S. Petri in Monte Aureo, in quo habeantur tamquam si essent fratres de familia, quoadusque per sacram congregationem expediti fuerint, quod quamprimum fieri curabit.

In eodem conventu commoretur procurator missionum durante eius officio, qui habeat duos socios sibi gratos, ut eum adiuvent in gerendis negociis missionum, cum facultate illos mittendi extra conventum propter ipsarum missionum negocia, petita prius solita benedictione a superiore locali.

Ad munus autem procuratoris missionum imposterum nemo eligatur¹, nisi prius in eisdem missionibus laudabiliter inservierit per sexennium completum cum titulo praefecti, vel per decennium cum titulo missionarii.

Quibus omnibus, sacrae congregationis iussu, sanctissimo domino nostro per eiusdem secretarium relatis, Sanctitas Sua, ad maioris firmitatis robur adiiciendum, Breve desuper expediri mandavit in audientia sub die IX iunii MDCLXVIII.

Formula iuramenti praestandi ab alumnis linguam arabicam addiscentibus in conventu S. Petri in Monte Aureo

¹ Aptius lege remeant (R. T.).

¹ Edit. Main. legit *aligatur* (R. T.).

de Urbis Ordinis Minorum Strictioris Observantiae.

« Ego frater N. de N., Ordinis Minorum, provinciae vero reformatae N., iuro et promitto in manibus paternitatis vestrae reverendissimae N. ab hoc seminario non discessurum, neque discedere procuraturum, mediate vel immediate, per me, vel per interpositam personam, nisi ex legitima causa admittenda a paternitate vestra reverendissima, vel a vestris successoribus canonice intrantibus, et non alias, etc. Insuper pro fidei catholicae propagandae causa, ac salute infidelium procuranda, ad eum locum, provinciam, seu regnum sine aliqua repugnantia aut exceptione quodcumque iturum, ad quam seu quod a paternitate vestra reverendissima ero destinatus et missus. Sic me Deus adiuvet et haec sancta Dei Evangelia. Ego N. de N. affirmo ut supra, manu propria ».

A. card. BARBERINUS.

Locus † sigilli.

I. archiepisc. Caesareae, secretarius.

Pontifex confirmat decreta praeserta.

§ 2. Cum autem firmiora sint atque stabilius persistant illa, quae apostolicae confirmationis praesidio roborantur: hinc est quod nos, inviolabili omnium et singulorum decretorum et ordinationum huiusmodi robori et efficaciae salubriter, quantum cum Domino possumus, providere volentes, praeserta decreta et ordinationes, cum omnibus et singulis in eis contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; salva tamen semper in¹ praemissis auctoritate memoratae congregationis cardinalium.

¹ Vocem in nos addimus (R. T.).

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras ac decreta et ordinationes huiusmodi semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, praefatorum conventus et Ordinis, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio et extra habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x de-

Decretum irritum.

Contrarium derogatio.

Fides transumptorum.

decembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 decembris 1668, pontif. anno II.

XC.

Applicatio bonorum trium congregationum suppressarum in regno Siciliae ultra Pharam duci et Reipublicae Venetorum in subsidium contra Turcas¹.

Venerabili fratri episcopo Mazarensi,
Clemens Papa IX.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

^{Causa commotionis.}

§ 1. Cum nos, gravissimis et rationalibus causis nobis notis adducti, congregationes canonicorum S. Georgii in Alga Venetiarum, ac fratrum Iesuatorum S. Hieronymi, et fratrum eiusdem S. Hieronymi de Fesulis sub regula S. Augustini, unâ cum omnibus earum respective dignitatibus, officiis ac ministeriis, omnique conventualitate, collegialitate, titulo, essentia ac denominatione, perpetuo extinxerimus ac suppresserimus; ac universa earumdem congregationum sic suppressarum respective bona mobilia et immobilia, tam sacra quam profana, conventus, collegia, monasteria, domos, vineas, praedia, canones, responsiones, fructus, introitus et iura quaecumque, ubicumque locorum existerent, nostrae et Sedis Apostolicae dispositioni, in usus et opera pia per eos quibus id a nobis et Sede praedictâ commissum foret convertenda, reservaverimus; praeterea canonicis et fratribus dictarum congregationum suppressarum, qui nunc vivunt et in eisdem congregationibus respective professionem emiserunt, facultatem transeundi ad aliam quamcumque religionem ab eadem Sede approbatam, in qua benevolus invenerint receptores, aut re-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

manendi in seculo in habitu clerici secularis sub iurisdictione et obedientia Ordinariorum locorum ubi eos morari contigerit, cum provisione ipsorum singulis pro alimentis, clericis quidem in summâ quadraginta scutorum monetae romanae, laicis vero seu conversis in summâ viginti scutorum parium, annis singulis, donec vixerint seu aliunde sufficienter eis provisum fuerit, super certis bonis aut redditibus congregationum suppressarum huiusmodi respective per eosdem Ordinarios assignandâ, tribuerimus et impartiti fuerimus; ac demum, ne ecclesiae earumdem congregationum suppressarum debito destituantur servitio, sed sartae tectae custodiantur, praedictis Ordinariis locorum, in quibus ecclesiae ipsae sunt sitae, commiserimus et mandaverimus ut cappellanos deputent cum competenti mercede etiam super re certâ de bonis praedictis assignandâ, per quos missis et aliis oneribus satisfiat, ac ipsis ecclesiis debitus cultus et veneratio conservetur, utque dicti Ordinarii inventarium tam sacrae quam profanae suppellectilis ad congregationes suppressas huiusmodi respective spectantis accurate conficiant, ac provideant, ne a quoquam occultari, occupari, aut inde amoveri ullatenus possit, nisi et donec a nobis et Sede praedictâ aliter provideatur, et aliâ prout in nostris desuper in simili formâ Brevis die VI currentis mensis decembris expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur; et, sicut pro parte dilectorum filiorum nobilium virorum ducis et Reipublicae Venetorum nobis nuper expositum fuit, ipsi atrocissimum sibi a Turcarum tyranno illatum bellum a viginti tribus annis pro suarum ditionum tuitione sustineant, eorumdemque Turcarum

^{Supplicatio Reipublicae.}

civitatem Candiae iamdiu vehementi ob-
sisione prementium impetus pro viribus propulsare satagant, sed eiusdem Reipublicae facultates tot sumptibus in causam dicti belli factis adeo attritae de praesenti reperiantur, ut bello huiusmodi in posterum sustinendo impares sint, manifestumque proinde instet periculum amissionis dictae civitatis, totiusque regni Cretae, nisi Respublica ipsa praesentaneo aliunde auxilio sublevetur:

^{Annuit Pontifex.}

§ 2. Hinc est quod nos, qui ab ipso pontificatus nostri primordio omnia divinae humanaeque opis praesidia atque auxilia in subventionem rei christianae contra infensissimos illius hostes assiduis pontificii zeli studiis conciliare, conquirere, atque pro viribus conferre non destitimus, Reipublicae praedictae in praesentibus rerum angustiis quantum nobis ex alto conceditur, subvenire, dictosque ducem et Rempublicam pro peculiari paternae nostrae in eos charitatis affectu specialis favore gratiae prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et penis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, omnia et singula memoratarum trium congregationum ut praemittitur suppressarum bona (exceptis sacris), in regno Siciliae ultra Pharam existentia, in subsidium atque subventionem civitatis Candiae et regni Cretae praefatorum, ac expeditionis contra Turcas supradictos, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo applica-

mus; ac tibi per easdem praesentes committimus et mandamus, ut per te ipsum, vel per commissarios a te specialiter deputandos, bona huiusmodi quamprimum, meliori qua fieri poterit conditione, auctoritate nostrâ apostolicâ vendas, detractis tamen prius detrahendis tam pro alimentis nunc viventium canonicorum et fratrum seu religiosorum congregationum suppressarum praefatarum iuxta supradictas nostras litteras, quam pro servitio et manutentione ecclesiarum earumdem congregationum, atque onerum illis respective incumbentium supportatione, ac pretium inde redactum deponi facias penes aedem sacram vel personam fide et facultatibus idoneam, ita ut inde extrahi sen amoveri minime possit nisi cum mandatis venerabilis fratris Laurentii, archiepiscopi Carthaginensis, moderni seu pro tempore existentis nostri et Apostolicae Sedis in dominio Venetorum nuncii manu subscriptis cum expressione causae et usus in quem pecunia erit eroganda, qui quidem usus non sit alius quam pro subsidio et subventionem ac expeditionem antedictis.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, neque sub quibusvis similibus applicationum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aliisque contrariis dispositionibus unquam comprehendi aut comprehensas censeri, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam sub posteriori datâ per praefatos ducem et Rempublicam quandocumque eligendâ de novo concessas intelligi, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac eisdem duci et Reipublicae, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et

^{Allaque statuit ut in rebrica.}

^{Classulae praeservantur.}

omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis praefatae nuncios, aliosque quoslibet quacumque praeeminentia et potestate fungentes et functores, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et defini debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, de iure quaesito non tollendo, ac de exprimendo vero valore in similibus applicationibus, illisque committendis ad partes, vocatis quorum interest, aliisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, necnon felicis recordationis Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis et illarum alienationibus committendis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac omnibus et singulis illis, quae in praedictis litteris voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVII decembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 17 decembris 1668, pontif. anno II.

XCI.

Renovatio ad viginti annos variarum indulgentiarum et gratiarum spiritualium pro conversione infidelium Indiarum¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Animarum saluti paternam charitate intenti, supplicationibus dilecti filii Ioannis Pauli Olivae Societatis Iesu praepositi generalis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ac multorum praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis inhaerentes, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus christifidelibus in quibuscumque Oceani Indiis, aut Sinarum regione, vel Brasilia constitutis, praesentibus et futuris, vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione refectis, quoties aliquam¹ ex infidelitate et idololatria ad veri Dei cognitionem reducerint, plenariam; necnon eisdem etiam vere poenitentibus et confessis S. Thomae apostoli in Indiis praedictis vel aliquam ex certis dilectorum filiorum presbyterorum Societatis Iesu ecclesiis Harum partium Deo vel in honorem Sanctorum erectis, necnon omnes et singulas huiusmodi ecclesias collegiorum, domorum et residentiarum eiusdem Societatis regionum praefatarum, saltem inter se per centum milliaria distantes, ut supra erectas, singulis annis quatuor diebus festis Domini nostri, B. Mariae Virginis, aut Sanctorum praedictae Societatis, per² praepositum generalem designandis, visitantibus et inibi sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumentibus, ac pro gentilium et haereticorum conversione pias ad Deum preces fundentibus, etiam plenariam; omnibus etiam et singulis tam presbyteris quam aliis de dicta Societate existentibus, quos in qualibet utriusque Indiae regione vel Oceani insula aut navigatione pro fidei negotio eundo vel redeundo mori contigerit, in cuiuslibet eorum mortis

Supplicatio.

Concedit Pontifex renovatorem indulgentiarum ut in articulo.

¹ Videtur legendum aliquem (R. T.).

² Praep. per nos addimus (R. T.).

articulo, saltem contritis et confessis, si communicare nequiverint, plenariam pariter; scholaribus vero in utraque India existentibus, ac confraternitati B. Mariae Virginis ibi canonice institutae adscriptis, qui in Annunciationis et Assumptionis ipsius B. Mariae Virginis festis dictum sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumpserint, et coronam vel tertiam partem rosarii recitaverint, necnon utriusque sexus christifidelibus aliquam ex confraternitatibus canonice erigendis ingressis, qui in festivitate SS. Corporis Christi et illius octava poenitentes similiter et confessi sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumpserint, et in cuiuslibet eorum utriusque sexus christifidelium mortis articulo, etiam poenitentibus et confessis ac sacra communione refectis, aut saltem contritis si confiteri et communicare non potuerint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Insuper dictis scholaribus huiusmodi confraternitati adscriptis qui in singulis eiusdem Beatae Mariae Virginis, ac Resurrectionis, Pentecostes et Nativitatis Domini Nostri Iesu Christi festivitibus, si confessi et contriti praemissa peregerint, decem annorum de iniunctis eis seu aliis quomodolibet debitis poenitentis; eis quoque qui in singulis diebus veneris cuiuslibet quadragesimae devote processionibus publicis in partibus et locis transmarinis ad orandum pro conversione gentilium et haereticorum praefatorum iuxta ritum Ecclesiae Romanae institutis interfuerint, trium annorum; reliquis vero omnibus eisdem processionibus praesentibus contritis et confessis unius anni indulgentiam largimur; quodque¹ pro animabus eorum

¹ Vel addendum qui vel legendum quod qui pro quodque (R. T.).

christifidelium, qui in praefatis utriusque Indiae navigationibus pro negotio fidei instituendo ab humanis in charitate Christo coniuncti decesserint, confessi ac sacra communione refecti, tertiam partem rosarii aut unam coronam recitaverint, quoties id agent, toties per modum suffragii unam ex dictorum animabus a poenis purgatorii liberare valeant; quodque scholares utriusque Indiae huiusmodi, qui in scholis presbyterorum dictae Societatis dant operam litteris, in presbyterorum eorundem ecclesiis missas vel alia divina officia tempore interdicti et cessationis a divinis, ipsique presbyteri, iisdem scholaribus praesentibus, ianuis clausis et non pulsatis campanis, et dummodo ipsi causam huiusmodi interdicto non dederint, ac interdictis et excommunicatis exclusis, audire et celebrare respective possint, concedimus et indulgemus. Insuper praefatis omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus in Indiis et regionibus praedictis existentibus, qui contriti et confessi quamlibet ecclesiam et cappellam in eisdem partibus dictorum presbyterorum Societatis Iesu cura et opera ut supra erectam aut in futurum erigendam devote visitaverint et ut supra oraverint, quadraginta dies, et semel, quolibet anno, aliquo die festo Domini Nostri Iesu Christi, Beatae Mariae Virginis aut Sanctorum, quem provincialis dictae Societatis constituerit, septem annos et totidem quadragenas; eisdem, qui aliquam ex praedictis ecclesiis dictorum presbyterorum Societatis Iesu quadragesimae et aliis temporibus stationum Urbis dominicis et feria sexta diebus visitaverint, easdem omnes et singulas indulgentias concedimus, quas consequerentur si ecclesias et basilicas Urbis in diebus stationum huiusmodi devote visitarent; illisque, qui singulis

diebus feriae sextae primae hebdomadae cuiusque mensis easdem ecclesias devote visitaverint, et ibi quinquies orationem dominicam et toties salutationem angelicam pro exaltatione fidei catholicae recitaverint, septem annos; in festis vero Domini Nostri Iesu Christi, ac Beatae Virginis, Apostolorum, sub cuius titulo ecclesia constet, decem annos; his autem, qui aliquam ex dictis ecclesiis, postquam confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, visitaverint, toties viginti annos; ac eisdem christifidelibus utriusque Indiae et transmarinorum limitum, qui processionibus et precibus iuxta ritum S. R. E. a praedictis presbyteris de Ordinariorum licentia instituendis et agendis, Indorum et Aethiopum seu quorumvis aliorum neophytorum et aliorum christianorum, interfuerint et eas associaverint, christianam doctrinam cum eisdem presbyteris vel ab eis deputatis recitaverint vel privatim docuerint, quoties id fecerint, septem annos et totidem quadragenas; invisentibus autem infirmos, et praesertim Indorum hospitalia, xenodochia et alia similia loca pia, ipsis etiam infirmis per se vel per alium ministrando, singulis diebus, quibus id fecerint, viginti quinque; qui vero ad infirmos accedentes ibi pernoctaverint, quinquaginta; eis etiam, qui coram Beatae Mariae Imagine ab almâ Urbe ad collegium civitatis Limae in Perù, ut asseritur, delatâ, tertiam rosarii partem vel coronam recitaverint, centum similiter dies de iniunctis eis seu aliâs quomodolibet debitis poenitentibus in formâ Ecclesiae consuetâ relaxamus, ac respective concedimus et indulgemus.

Facultates concessas patribus Societatis Iesu.

Praeterea eiusdem Societatis Iesu provincialibus vel ab eis deputandis pres-

1 Praeposit. ex nos addimus (R. T.).

byteris; cum neophytis provinciarum utriusque Indiae, aliarumque maris Oceani regionum, in quibus inter infideles fideles existunt, et non adsunt Ordinarii similem facultatem habentes, vel ultra duas dietas, iuxta constitutionem felicitis recordationis Pauli III editam, existunt, in quocumque seu quibusvis, non tamen in primo consanguinitatis vel affinitatis, gradibus, vel aliâs, coniunctis seu se atinentibus, ut matrimonium inter se contrahere, seu in eo etiam scienter contracto remanere valeant, in foro conscientiae tantum, gratis tamen, dispensandi; et insuper ibidem locorum Ordinariis, ut de presbyterorum eorumdem tamquam adiutorum et assessorum suorum in locis praedictis, et ubi eorum commode potuerit haberi copia, consilio, et cum illis, etiam in iudiciali foro, in reliquis autem provinciis praefatis Ordinariorum praesentia destitutis, vel ab eis ultra duas dietas praedictas non minus ducentis millibus passuum remotis, provincialibus et deputatis presbyteris praedictis cum eisdem neophytis, non tamen in primo gradu, in utroque foro gratis dispensandi, et eos, qui in gradibus prohibitis huiusmodi etiam scienter contraxerint, ab excessibus et excommunicationis aliisque censuris et poenis ecclesiasticis in utroque foro gratis pariter absolvendi, ac prolem inde susceptam legitimam decernendi; necnon ipsis presbyteris in iisdem Indiis et locis praedictis constitutis, quibus aliqua Eucharistiae fragmenta seu minutiae pro tempore interciderint, etiam post peractum sacrificium, absque ullo conscientiae scrupulo, iuxta rubricas missalis romani reverenter sumendi; insuper presbyteris eiusdem Societatis Iesu, quos in Saracenorum et aliorum infidelium terras et alias utriusque Indiae et trans-

Hispani et Lusitani penetrant, ac provincias remotissimas, ubi non est inquisitio, et fideles inter infideles degunt, neque Ordinarii saltem infra duas dietas existant huiusmodi facultatem habentes, praepositus generalis miserit, christianos in eisdem provinciis, Indiis et regionibus commorantes ab omnibus peccatis, sententiis et censuris, etiam in bullâ Coenae Domini contentis et reservatis, etiam gratiose, absolvendi facultatem; eisdemque, ut, semel ab aliquo illarum partium episcopo approbati ad praedicandum, confessiones audiendas et missas celebrandas in ecclesiis et oratoriis Societatis Iesu praedictae, pro ministeriorum huiusmodi exercitio ulterius licentiam et approbationem ab illis episcopis, quatenus distent ultra duas dietas, petere seu habere minime teneantur, sed absque illis praemissa facere possint; si vero episcopus ab ecclesia vel loco ubi praedicatur vel confessiones audiuntur non distet ultra praedictas duas dietas, tunc licentia etiam alterius Ordinarii ita vicini prius obtineri debeat, quae tamen per epistolam etiam impetrari possit; possint etiam extra ecclesias consecratas super altaribus portatilibus, in loco tamen decenti, ubi non est commoditas ecclesiarum, et in casu necessitatis tantum, etiam per horam ante lucem, vel etiam post meridiem, in eisdem regionibus, cum opus fuerit, celebrare, et in Maluco, Iappone et aliis insularum, terrarum, provinciarum et locorum praedictorum partibus et locis, a quibus valde remoti sunt episcopi, oleis sanctis per duas vel tres aut quatuor annos ante consecratis libere uti possint; necnon, ut quicumque ex praedictis presbyteris Societatis praefatae tantum sacrosanctum missae sacrificium defunctorum pro animabus christifide-

lium, qui ex hac vita in charitate Christo coniuncti decesserunt, in singulis ecclesiis Societatis Iesu, ad unum illorum superiorum arbitrio semel deputandum altare, celebraverint, per modum suffragii iisdem animabus possint; postremo iisdem presbyteris, a praeposito generali et dictâ Societate deputandis, ut in praedictis regionibus, provinciis et locis, in quibus similiter fideles cum infidelibus vivunt, et non adsunt Ordinarii qui huiusmodi facultatem habeant, qui distant ultra duas dietas, cum neophytis aliisque ad fidem reductis ex rationabili causâ et legitima super voto castitatis, non tamen solemnâ quomodolibet etiam per ordinis sacri susceptionem vel professionis regularis in religione per Sedem Apostolicam approbatâ emissionem facto, et super matrimonio de facto et in facie Ecclesiae sive scienter sive ignoranter contracto, et quovis occulto impedimento, praeter primi gradus, propter quod tale matrimonium in conscientia esset invalidum, et contrahentes sine scandalo separari non possent, dispensandi, gratis tamen, et in foro conscientiae tantum, ac super bonis male acquisitis, ad quae restituenda ipsi neophyti et alii praefati in certis personis obligati extiterint, cum eis ad opera pia componendi, vel, si ipsi indigerent, in toto vel in parte remittendi, necnon cum Indis, in foro conscientiae tantum, et cum neophytis in utroque foro super ieiuniis, gratis tamen, dispensandi, necnon ah onere petitionis debiti matrimonialis, quando non esset licitum illud ratione voti castitatis vel aliâ rationabili causâ petere, in foro conscientiae tantum et gratis, liberandi, licentiamque legendi libros infidelium de licentiâ sui provin-

1 Vel lege prosint pro possint, vel antea celebrare pro celebraverint (U. T.).

2 Forsan quia pro qui legendum (R. T.).

1 Ed. Main. legit approbati pro approbati (R. T.).

cialis personis dignis concedendi licentiam et facultatem apostolicam auctoritate tenore praesentium respective concedimus et impartimur; missas quoque per horam ante auroram ipsi patres Societatis celebrare possint, ac cum suis regularibus, ut ad sacros etiam presbyteratus ordines per annum ante legitimam aetatem promoveri possint, dispensare valeant, similiter concedimus. Et insuper, quia a nonnullis dubitatum seu haesitatum fuit an omnes indigenae illarum regionum oriundi et naturales et christianorum indigenarum etiam baptizatorum filii etiam in eorum infantia baptizati iure neophyti appellari possint: idcirco tenore earundem praesentium decernimus et declaramus omnes oriundos seu naturales supradictarum omnium tam orientalium quam occidentalium partium, imo etiam si Aethiopes Angulani vel quarumvis aliarum transmarinarum regionum, etiam si christianorum filii et in infantia baptizati, vel etiam inter se vel cum Europaeis mixtim progeniti sint, ad concessionem huiusmodi effectum, esse et intelligi debere neophytos; dictosque presbyteros cum huiusmodi, ut vel matrimonio coniungi vel in iam contracto remanere possint, sive eorum alter tantum sive etiam uterque inde oriundus ac proprie indigena sit in locis, et aliis ut supra, in quibuscumque consanguinitatis vel affinitatis gradibus iure divino ut supra non prohibitis, primo excepto, et aliis ut praefertur, gratis tamen, dispensare posse concedimus et indulgemus. Quin etiam, quia de mixtim progenitis, quos *mestisos* vocant, maius dubium esse accepimus, cum eisdem mestisis, quos similiter ad hunc effectum neophytos censendos esse decernimus, in gradibus et matrimoniis contractis et contrahendis praedictis, gratis tamen, dummodo nou ita

facile id fiat, dispensare, eisdemque presbyteris facultatem desuper concedimus opportunam.

§ 3. Decernentes presbyteros dictae Societatis super praemissis, et aliis iuxta facultates praedictas et illarum vigore, servata tamen illarum forma, exequendis, ex quovis alio praetextu vel quovis colore per quoscumque loci Ordinarios, seu alios superiores et iudices ecclesiasticos et saeculares, quavis auctoritate fungentes, molestari, perturbari vel inquietari nullatenus posse; sicque in praemissis per quoscumque iudices, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, nostra de non concedendis indulgentiis ad instar, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Praesentibus ad viginti annos, a fine aliorum viginti annorum ad quos similes gratiae a felicis recordationis Innocentio Papa X praedecessore nostro concessae fuerunt inchoandos, tantum valituris.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII Ianuarii MDCLXIX², pontificatus nostri anno II.

Dat. die 8 Ianuarii 1669, anno II.

XCII.

Confirmatio statutorum pro felici regimine hospitalis pauperum septuagenariorum ab archiconfraternitate S. Iosephi

¹ Potius lege eisdem (R. T.).

² Male edit. Main. habet an. 1668 (R. T.).

*sephi civitatis Bononiensis erecti factorum*¹.

Clemens Papa IX.
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

In supremo militantis Ecclesiae solio meritis licet imparibus per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam constituti, illa, quae pro felici prosperoque locorum piorum quorumcumque ad exercenda christianae charitatis opera institutorum provide constituta esse noscuntur, ut firma semper atque inviolata persistent, apostolici muniminis nostri praesidio libenter roboramus.

Expositio.

§ 2. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii confratres archiconfraternitatis S. Iosephi civitatis nostrae Bononiensis, quod ipsi hospitale pauperum septuagenariorum, pro cuius maintenance quondam Antonius Bondi in suo ultimo testamento omnia bona sua reliquerat, in aedibus oratorio dictae archiconfraternitatis contiguas erexerunt et aperuerunt, ac pro illius felici regimine nonnulla capitula seu statuta fecerunt, seu fieri curaverunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Regole del pio ospedale de'poveri settuagenari eretto nella archiconfraternita di S. Giuseppe di Bologna.

Primo.

Così mirabili sono l'opere di Dio, che in ogni momento dalla sua benefica mano vediamo con modi impensati compartire le grazie più necessarie e disposti gli ordini a beneficio più urgente. Questi sono gli effetti del suavissimo suo impero, ed i segni di quel paterno amore, che, per sua benignità, si degna mantenere verso dell'uomo. Esempio più mirabile e manifesto non potria desiderarsi, quanto che in avere S. D. M. con spirito celestè acceso il fuoco della carità in un

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

cuore, che, riguardando pietosamente que' poveri uomini, i quali già settuagenari sono in doppio stato di miseria per gli anni e per la povertà, ha procurato per maggior gloria di Dio, per beneficio proprio, et onore di questa città, di sovvenirli con i mezzi stimati più opportuni.

Avendo dunque il signor Antonio Bondi ordinato per suo testamento dell'anno 1642, li 12 agosto, che le sue facultà fossero erogate in alimentare, vestire e provvedere di ogni altra cosa necessaria, finché viveranno, tanti poveri cittadini settuagenari, quanti ne comporterà annualmente la rendita della sua eredità, quali però abbiano le seguenti condizioni, che sieno cittadini di nascita Bolognesi, settuagenari, non ammogliati, veramente poveri, di buona vita, opinione e fama, o almeno per quarant'anni avanti il settuagesimo tenuti e reputati non morbosi o incurabili, ma solo aggravati dalla età predetta; ordinando che la sua casa ove abitava e le contigue, conforme il bisogno, debbano servire per erigervi l'ospedale ed ospizio per questo suo divoto istituto, nominato da lui il *Pio Ospedale de' poveri settuagenari*, volendo, che l'elezione ed accettazione di detti poveri sia fatta per li signori priori, ufficiali ed altri professi dell'archiconfraternita di S. Ioseffo di Bologna, come amplamente ne apparisce nel detto testamento rogato per il q. f. Peregrino Aretusi notaro, mentre viveva, di Bologna, al quale, etc.

Inoltre, essendosi degnato S. D. M. ispirare nell'anima di monsignore Francesco Ratta, Bolognese, sensi di simile carità e devozione, egli lasciò suo erede proprietario la suddetta archiconfraternita di S. Ioseffo, obbligando li beni di detta eredità nel fabbricare l'osped-

dale per i suddetti poveri settuagenari, conformandosi pienamente alla volontà del suddetto signor Antonio Bondi, con questa condizione però, che se nel termine di dieci anni dopo la morte della sua erede usufruttuaria non si fosse adempita la sua volontà, ogni frutto già percepito o maturato, e depositato, come dispone, nel sacro Monte di Pietà, solo spettare a detta archiconfraternita, ma tutti li beni e capitale fossero devoluti alla compagnia ed ospedale de' convalescenti della SS. Trinità di Bologna, sostituita, come per testamento suo rogato per il q. f. Giovanni Cesare Manolesi li 30 luglio 1660.

Ora, essendosi benignamente degnata la Santità di nostro signore Papa Alessandro VII per suo Breve delli 5 settembre 1662 di commutare la disposizione del detto già signor Antonio Bondi in quanto al luogo, dove doveva formarsi l'ospedale per questi settuagenari, concedendoci, che sia eretto nelle case proprie ed annesse all'archiconfraternita di S. Gioscfo, volendo che in tal commutazione di casa s'intenda adempito, e pienamente soddisfatto alla volontà e disposizione del testatore, nè perciò s'incorra in caducità, devoluzione, o altre pene imposte nel suddetto testamento:

Per eseguire la pia mente di questi così singolari benefattori, la suddetta archiconfraternita di S. Gioscfo, erede, ha deliberato di formare l'infrascritte regole e capitoli, acciò con maggior ordine e diligenza possibile s'incammini e governi questo pio ospedale a gloria di Dio, di Maria sempre Vergine Immacolata, e del patriarca S. Gioscfo suo protettore, sotto la protezione del quale se ne sperano ogni giorno più maggiori frutti di devozione e carità.

1. Essendo cosa chiarissima e per ra-

gione e per esperienza che in ogni congregazione di persone fa bisogno sieno e capi ed ufficiali e ministri acciocchè sia buon governo, e le cose si facciano non confusamente, nè a caso, ma con ordine e ragioni; pertanto si ordina e statuiace che per buon governo di detto ospedale e de' suoi poveri ci siano sempre gl'infrascritti capi, amministratori e ministri, li quali si debbano eleggere di tutto il corpo della compagnia dell'archiconfraternita suddetta di S. Gioscfo, ed imbussolare, ed estrarre secondo la forma che di sotto in questi capitoli si dirà a' suoi luoghi: un direttore, quale s'intenda esser sempre il priore *pro tempore* di detta archiconfraternita, a sei mesi; quattro amministratori a sei mesi; quattro sindaci perpetui, decano professo della compagnia *pro tempore*, due visitatori, per sei mesi, un depositario de' denari dell'ospedale, un procuratore per le ragioni dell'ospedale, un notaro, un fattore. Ora a tutti li soprannominati ed ufficiali e ministri, ed altri forse che nel tempo avvenire, secondo i vari accidenti, s'istituiranno, debbasi aver riguardo che nelli esercizi e ministeri loro non sieno inquietati, molestati e turbati, nemmeno fra loro s'inquietino, molestino o turbino, se non quando a loro o ad alcun di loro per mantenimento dell'opera degl'infrascritti capitoli è concesso.

II. Per dar compimento et esecuzione alle cose appartenenti al governo di detto ospedale e suoi poveri, si statuisce e dichiara che la detta congregazione in sufficiente numero s'intenda esser quella nella quale saranno adunati almeno dieci delli ufficiali suddetti, fra' quali vi sia il signor direttore, o in suo luogo il più anziano di detti ufficiali; la qual congregazione, così adunata, si determina che abbia piena autorità e potestà di

o amministratori dell'ospedale, e suo governo.

Della congregazione del governo di detti poveri settuagenari e delle sue autorità.

trattare ed espediti tutti li negozi occorrenti al bisogno ed al governo di detto ospedale; quali negozi così spediti e conclusi s'intendano aver quell'efficacia e fermezza, che avrebbero se tutti gli ufficiali ed uomini di detta archiconfraternita li avessero spediti, purchè i partiti sieno ottenuti almeno con li due terzi de' voti de' congregati; quali partiti si debbano proporre dal direttore, ed in sua assenza dall'ufficiale anziano alla presenza di tutti chiaramente, con rogito del notaro della congregazione, eccettuati però sempre alcuni partiti di cose leggere e di poca importanza, ne' quali si possono dare i voti a viva voce, concorrendovi il consenso dei più; e se il partito sia o non sia di cosa leggiera e poco importante, se ne abbia da stare alla dichiarazione del direttore, ed in assenza sua all'anziano degli ufficiali; salvo però se si trattasse d'alienazione de' beni o mobili o immobili di detto ospedale e suoi poveri, che in tal caso tutti i partiti di qualunque cosa, ancorchè leggiera, si debbano avere per gravi ed importanti.

Dell'elezione e imborsazione dell'ufficiale e della loro estrazione.

III. Si ordina, che l'archiconfraternita suddetta, come di sopra legittimamente adunata, quando si avrà da fare l'elezione ed imborsazione de' nuovi ufficiali, la qual cosa si avrà da fare ogni sei mesi, debba eleggere e deputare quella quantità di uomini professi di detta archiconfraternita che sarà di bisogno per fare tale imborsazione; che sieno di perfetta età, di buona vita e fama, amorevoli e pratici di detto ospedale; la qual elezione far si debba per partito legittimamente ottenuto per li due terzi dei voti, avvertendo di eleggere persone idonee ed atte secondo la qualità delli uffici, ed occorrendo impedimento di causa legittima in alcuno (giudicata tale dalla congregazione) sia rimborsato per

estraerlo di nuovo; e fatto questo, agguingeranno alle palle, che si dovranno fare per gli ufficiali ordinari, una particolare imborsazione di soprannumerari, quanti a loro parerà per ciascun ufficio, i quali abbiano a supplire in difetto di quelli ordinari, che essendo estratti, non potranno, o per morte, o per altro legittimo impedimento, esercitare gli uffici loro; dichiarandosi che l'estrazione di detti ufficiali si debba fare nell'istesso tempo che si farà l'estrazione delli ufficiali dell'archiconfraternita suddetta di sei mesi in sei mesi; fatte che saranno dette estrazioni, si debbano intimare quanto prima a ciascuno degli estratti, con pregarli si contentino venire ad accettar l'ufficio suo nella prima seguente congregazione, dichiarando che la prima imborsazione de' suddetti ufficiali spetti e spettar debba a tutto il corpo della compagnia suddetta legittimamente a ciò congregata da farsi per tre anni, toltone li sindaci a vita, e le altre volte alla detta congregazione ed ufficiali *pro tempore* di detto ospedale.

IV. Essendo il capo la più nobile e necessaria parte di tutto il corpo, si è giudicato che alla detta congregazione ed ospedale sia necessario aver uno che col nome di direttore e capo possa prudentemente reggere e governare detto ospedale e suoi poveri. Si ordina perciò che questo tal direttore sia sempre il priore *pro tempore* di detta archiconfraternita, eletto sarà a' tutti gli altri ufficiali e uomini di detta archiconfraternita direttore e capo, il cui ufficio sarà di mantenere le regole, le ordinazioni, gli uffici e benefici, le ragioni et onori di detto ospedale e sua congregazione predetta, e d'intervenire con ogni sollecitudine a lui possibile a tutte

Del direttore e suo ufficio

1 Forsan fra pro sard a legendum (R. T.).

le congregazioni sempre che sia chiamato per bisogno e sovvenimento dell'opera. Terrà anco cura che si viva in pace nell'ospedale de' detti poveri, acquieterà ogni differenza, querela e contesa che mai nascesse, che Dio ne guardi, al tempo del suo officio fra gli ufficiali e fra gli uomini di detta archiconfraternita, ed anco fra ministri operari e servitori, e fra li poveri settuagenari stessi del detto ospedale. E se accadesse che detti poveri non adempissero le loro obbligazioni, o facessero mancamenti per i quali meritassero esser licenziati, potrà esso signor direttore convocare la congregazione, e, conforme il demerito, quelli punire, anco con la privazione, conforme dispone il detto signor Antonio Bondi, riservandosi di poterli reintegrare, ma sempre con il consenso e partito di essa congregazione passato per li due terzi, incaricando la coscienza di ciascuno l'andar molto circospetto in simile affare; ed il simile si servi quanto alli ministri di detto ospedale. Qual direttore, siccome terrà il primo luogo nella precedenza, come si è detto, e nell'autorità, così anco doverà tenerlo nella diligenza e sollecitudine, acciò che questo santo istituto vada ogni giorno di bene in meglio aumentando a gloria di Dio e sollievo del prossimo.

Delli amministratori e loro giuramento.

V. Si provvede ed ordina che li quattro amministratori, che dureranno sei mesi, di detto ospedale, da estraersi come sopra, debbano essere obbedienti al direttore; che ogni volta saranno chiamati per occorrenza del detto ospedale, se non saranno da giusta causa impediti, intervorranno alle congregazioni consigliando, ammonendo, ed operando quanto più potranno in servizio di detto ospedale e suoi poveri, e così giureranno di osservare le presenti regole nelle mani del signor direttore, o di

chi sedesse in suo luogo, le quali gli debbano esser lette pubblicamente innanzi che eprino nell'offizio dal notaro di detto ospedale.

VI. E conoscendo quanto sia necessario un officio perpetuo di uomini provetti per difesa, governo et accrescimento di detto ospedale, come si costuma per inveterato stile di molte congregazioni di questa città, quindi è che si statuisce, ordina e provvede che continuamente il detto ospedale abbia quattro uomini dell'archiconfraternita predetta professi, i quali siano sindici perpetui, e sinchè duri la vita loro, maggiori di età di anni trenta, di buona fama, condizione e consiglio, li quali si debbano estraere a sorte dal borsello fatto per simile imborsazione, e detti sindici abbiano a consigliare a loro coscienza al detto signor direttore sopra tutte quelle cose che di giorno in giorno accaderanno, e debbano intervenire (non essendo per giusta causa impediti) a tutte le congregazioni che si faranno per servizio di detto ospedale. E quando vacasse alcun luogo di detti sindici perpetui, o per morte, o per volontaria rinuncia, si statuisce che in luogo del morto, o di quello avesse rinunciato, quanto prima se ne debba estrarre dal borsello solito un altro, il quale debba alla prima congregazione pubblicamente accettare l'uffizio, e nelle mani del signor direttore, e di chi sedesse in suo luogo, giurare di osservare quanto nel presente capitolo si contiene, il quale pubblicamente gli sia letto dal notaro di detto ospedale.

Del sindaco perpetuo e il suo giuramento.

VII. Ancora si statuisce che il signor direttore insieme con tutta la congregazione debba pigliare li nomi, cognomi delli professi di detta archiconfraternita, li quali saranno costituiti in età provetta, di buona vita, condizione

Dell'estrazione de' visitatori e loro officio.

e fama, e porli in un bussolo, ed ogni sei mesi, nel tempo delle solite estrazioni dell'altre, cavarne due. Gli così estratti sieno visitatori de' poveri settuagenari e delli infermi per il semestre solito, e si pregano in *visceribus Christi* che non manchino di operare tal officio di carità, visitando il più spesso che sarà possibile li detti settuagenari ed infermi, confortandoli a sopportar pazientemente la vecchiaia e sue malattie e calamità, cercando con ogni diligenza come sieno trattati, curati e governati, così del corpo, come dell'anima, e se li ministri di detto ospedale fanno diligentemente l'officio loro, o se detti vecchi o infermi sieno morbosì o incurabili, o se sieno cibati a debiti tempi di cibi convenienti, e che il dormitorio o simil luogo, nel quale saranno detti settuagenari o infermi, sia pulito e netto, e non ci si senta cattivo odore quanto più si potrà. Debbono poi detti visitatori in fine del suo officio, ed ancor prima quando occorrerà, riferire pubblicamente in congregazione il parer loro, acciò che mancandogli qualche cosa, se gli possa provvedere, secondo sarà comodo e necessario.

Del depositario.

VIII. Si eleggerà uno del numero dei professi di detta archiconfraternita, maggiore di ogni eccezione, il quale avrà facoltà di riscuotere, pigliare e tenere in consegna tutte le rendite de' beni di detto ospedale, le elemosine e legati più, che giornalmente saranno fatti al detto ospedale; e quando si troverà aver appresso di sé maggior somma di lire cinquecento, dovrà avvisare il signor direttore e congregazione, acciò, volendo, si faccia deposito sul Monte di Pietà, o altro simile. Avrà per questo effetto il suo libro, ove saranno li debiti e crediti; ed in fine dell'anno, nell'ingresso degli ufficiali nuovi, aggiustate le par-

tite, ne darà conto in congregazione, ed in fine del suo officio, avendo fatto il bilancio, lo lascerà al successore. Interverrà alle congregazioni, e porrà li suoi voti, conforme gli altri ufficiali, e durerà detto suo officio per un anno solo, in fine del quale dovrà rendere li suoi conti, come sopra, tenendo o facendo tenere un libro regolato dell'uscita ed entrata di cassa.

Del decano.

IX. Il decano *pro tempore* dell'archiconfraternita suddetta di S. Gioseffo intervorrà alle congregazioni, e, quanto più potrà, si adoprerà per servizio di detto ospedale e suoi poveri, e giurerà in mano del direttore di osservare li presenti statuti.

X. E perchè alcuna volta fa di mestieri che in giudizio e fuori di giudizio difendansi le ragioni di detto ospedale e poveri da chiunque opprimer volesse, pertanto si ordina che vi sia un sindaco o procuratore, di buona condizione e fama, che eserciti ed abbia esercitato la procura in ogni foro per molti anni, al cui consiglio si commetteranno tutte le cause per difendere e mantener le ragioni dell'ospedale; ed in caso di bisogno di consulta maggiore, se gli aggiungerà un avvocato, col quale meglio si spediscano li negozi con quella sollecitudine e fedeltà, che si desidera e spera. Non mancherà questo tal sindaco di ragguagliare dello stato delle cause la congregazione e gli ufficiali di essa, acciò si possa provvedere di quanto farà bisogno, e detto procuratore e sindaco avrà voto in congregazione, e ad essa intervorrà con gli altri ufficiali.

Del procuratore e sindaco dell'ospedale.

XI. Per far rogito e tener memoria di tutte le ordinazioni, conclusioni, partiti, commissioni et assontarie, si istituisce che si debba avere un notaro di buona fama et onesti costumi, e di età di anni venticinque almeno, e che sia

Del notaro e suo officio.

descritto nel collegio de' notari nella città di Bologna. Questo interverrà alle congregazioni, così alle private delli ufficiali, come alle pubbliche di tutti li governatori di detto ospedale, quando gli sarà intimato, e conforme agli altri ufficiali porrà il suo voto secretamente. Farà in libro a ciò deputato nota e memoria di tutto quello che in detta congregazione si proporrà e concluderà; rammenterà ancora gli assunti, che a trattar negozi saranno stati fatti nelle precedenti congregazioni, che debbono fare le loro relazioni per compimento delle cose a utile di detto ospedale.

Del fattore o
sua elezione.

XII. Ancora si statuisce ed ordina che il detto ospedale debba avere e tenere un fattore, uomo dabbene, fedele, diligente ed intelligente dell'agricoltura, il quale sia obbligato andare ai tempi debiti a tutte le possessioni, prati, boschi, vigne e terre di detto ospedale, e quelle farle lavorare alli coloni parziali dell'ospedale, a tempi opportuni, piantare, coltivare, seminare, e sollecitare che facciano il debito suo, ed insomma fare ed eseguire tutto quello che fanno e sono soliti di fare li fattori dei beni. L'elezione di detto fattore spetti agli ufficiali di detto ospedale, o maggior parte di loro, essendo, ciascuno che domandasse, posto a partito e scrutinato a fave bianche e negre, e quello che oltre li due terzi avrà più fave bianche, quello sia fattore, essendo in arbitrio della congregazione l'intercluderlo per mancanza che si conosca in esso.

Della celebra-
zione dell'om-
nio per gli ag-
gregati settu-
agenari defunti.

XIII. In ordine alla pia mente dell'istitutore Bondi, si ordina che si debba celebrare ogni anno, in perpetuo, nella chiesa suddetta di S. Gioseffo o in altra chiesa, ad arbitrio dei suddetti ufficiali confrati, un officio da morto per l'anima dei poveri settuagenari, morti aggregati al suddetto ospedale, col numero di

messe e a spesa che parerà alli ufficiali *pro tempore*.

XIV. E perchè, a fondare detto ospedale e mantenere quella quantità di poveri settuagenari che concorreranno, e cederà di gran lunga la spesa dell'entrata lasciata fin ad ora, perciò si ordina che si debbano deputar persone dabbene, di buona vita e fama, quali debbano cercare elemosina nella città o centà di Bologna con cassette chiuse a chiavi, con votarle a suo tempo alla presenza del signor direttore e depositario *pro tempore*, dovendosi convertire l'elemosina raccolta in sovvenimento solamente di detto ospedale, toltane quella parte che si darà alli detti che cercheranno. Ed acciocchè il popolo di Bologna si disponga volentieri a dar elemosina a questa laudabilissima opera, si ordina che per gli ufficiali *pro tempore* di detto ospedale si usi diligenza di aver in tempo di quadragesima predicatori i quali raccomandino efficacemene nelle loro prediche l'opera suddetta dei poveri settuagenari.

XV. E perchè indarno si farebbero gli ordini e le leggi se poi non si osservassero, pertanto si ordina e si statuisce che non sia lecito contraffare né contraddire in parte alcuna alli presenti capitoli; e quando in alcuna cosa accadesse dubitazione alcuna sopra l'intelligenza di essi, si ordina che debba starsi all'interpretazione e dichiarazione delli ufficiali di detto ospedale, che *pro tempore* saranno, o della maggior parte, coll'approvazione di monsignor illustrissimo e reverendissimo arcivescovo e suo reverendissimo vicario, ed in evento che occorresse alcun caso non molto importante intorno al quale non si trovasse esser provveduto per li presenti statuti, in tal caso si debba risolvere e fare secondo che alla congregazione delli uo-

Del modo di
racogliere ele-
mosine per la
fabbrica e man-
tenimento ed
aumento di del-
to ospedale.

Conclusione
dei presenti ca-
pitoli per l'os-
servanza loro.

mini professi in sufficiente numero congregati, come di sopra, o alla maggior parte di loro parerà o piacerà esser più utile ed espediente per beneficio di detto ospedale e suoi poveri; e così poi si debba osservare per l'avvenire in simil caso. Ma perchè dalla continua esperienza e pratica si vede chiaramente, secondo li nuovi casi ed occasioni che sopravvengono, esser molte volte di bisogno di mutazioni e riforme delli statuti, ed anco di fare nuovi capitoli, perciò si statuisce ed ordina che alli ufficiali *pro tempore* ed archiconfraternita predetta di S. Gioseffo spetti mutare e riformare gli ordini e capitoli sopraddetti, ed anco fare, secondo le occorrenze, nuovi capitoli, sempre però colla saputa, partecipazione e consenso di monsignor illustrissimo arcivescovo *pro tempore* di Bologna, quali da ciascuno di detta archiconfraternita ed ufficiali *pro tempore* debbano essere inviolabilmente osservati.

Omnia et singula statuta supra notata a nobis diligenter revisa et ponderata approbamus et confirmamus, servarique mandamus, salva tamen facultate addendi et minuendi illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo, eiusque *pro tempore* vicario generali, sicuti *pro temporis* varietate in Domino expedire videretur: In quorum, etc.

Bononiae, ex palatio archiepiscopali hac die XXI mensis novembris MDCLXII.

ANTONIUS RODULPHIUS,
vicarius generalis.

Locus † sigilli.

Gioseffo Bartolotti, uno degli assunti; io Carlo Tibaldi, uno degli assunti; io Giovanni Battista Bussati, uno degli assunti; io Giulio Monti, uno degli assunti; io Gioseffo Comelli, uno degli assunti; io Raffael Erbolani, uno degli assunti; io Antonio Bertolotti, uno degli assunti suddetti; io Carlo Orlandini, uno degli

assunti; io Giovanni Battista Dandi per il signor Carlo Lombardi, uno degli assunti; io Giovanni Battista Lucarini, uno degli assunti.

In Dei Nomine. Amen. Anno a Nativitate eiusdem MDCLXII, indictione xv, die vero xxii novembris, tempore, etc., domini nostri D. Alexandri divina providentia Papae VII, in mei, etc., constituti perillustris et reverendissimus dominus Ioseph filius illustris domini Antonii de Bartolottis perinsignis collegiatae S. Petronii canonicus, dominus Carolus olim domini Ioannis Antonii de Tibaldis cappellae S. Thomae de Mercato, dominus Ioannes Baptista domini Gasparis de Bursatio cappellae S. Blasii, dominus Iulius quondam domini Ioannis Baptistae de Monte cappellae S. Mariae Maioris, dominus Ioseph quondam domini Dominici Mariae de Comellis, dominus Natalis olim domini Pompei de Herbulanis cappellae S. Mariae Magdalenae, excellentissimus causarum patronus ac iuris utriusque doctor Antonius olim magnifici domini Angeli de Bertalottis civis et notarius Bononiensis, dominus Carolus olim domini Alphonsi de Orlandinis cappellae S. Martini maioris, dominus Carolus olim domini Marci Antonii de Lombardis cappellae S. Georgii, et dominus Ioannes Baptista quondam domini Ioannis de Lucarinis cappellae S. Thomae de Mercato, omnes confratres professi archiconfraternitatis S. Iosephi Bononiae, ac assumpti specialiter electi, constituti et deputati, ut asseritur, a dominis priore et officialibus eiusdem archiconfraternitatis super constructione et formatione suprascriptarum regularum et constitutionum; qui omnes et quilibet ipsorum in loco infrascripto visis et per me notario eis ostensis illorum subscriptionibus et quilibet eorum cognovit et recognovit dictas subscriptio-

non fuisse et esse eorum respective manu propria subscriptas, hocque mediante iuramento, prout sic manu, respectu dicti perillustris et reverendissimi domini Iosephi, super eius pectus appositâ, respectu vero aliorum, tactis scripturis ad sancta Dei Evangelia, ipsi omnes et quilibet ipsorum iurarunt et iuravit, ac omni meliori modo, etc. Hæque recognitiones suscriptionum prædictarum factæ fuerunt in foro archiepiscopali Bononiensi, ac in mansione iuris reverendissimi domini vicarii generalis.

Et quia ego Ioannes Baptista olim domini Iulii Caesaris de Cavatis Bononiensis civis publicus apostolicâ, imperiali ac communis eiusdem auctoritate notarius collegialis, ac curiæ archiepiscopalis actuarius, prædictis recognitionibus dictarum suscriptionum interfui et de eis rogatus fui, ideo ea omnia in hanc publicam et authenticam formam redegi. In quorum fidem, robur ac testimonium hæc me cum solito signo subscripsi requisitus, etc.

Locus † signi.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, capitula seu statuta præinserta a dilecto filio vicario venerabilis fratris archiepiscopi Bononiensis in spiritualibus generali approbata fuerint; dicti vero exponentes illa, quo firmiter subsistant et serventur exactius, apostolicæ confirmationis nostræ robore communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et pœnis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore cen-

sentas, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium præpositorum consilio, omnia et singula capitula seu statuta præinserta, auctoritate apostolicâ, tenore præsentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adilectimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, salva tamen semper in præmissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium. Decernentes ipsas præsentis litteras ac capitula seu statuta præinserta, semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quocumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in præmissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dictæ archiconfraternitatis aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores præsentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permanentibus, ad præmissorum effectum, hac

Confirmat
Pontifex.

Clausulae præ-
validae.

Contrariis
derogat.

vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv ianuarii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 15 ianuarii 1669, pontif. anno II.

XCIII.

Iubilæum pro regno Galliarum, aliisque provinciis et ditionibus regi christianissimo subiectis, ad implorandam divinam opem contra Turcas, cum præcepto Ordinariis, ut serio invigilent ut eleemosynæ, quas occasione iubilæi huiusmodi a christifidelibus pro eorum devotione sponte conferri et in capitulis ecclesiarum reperiri contigerit, in causam belli contra Turcas fideliter erogentur¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Motiva præ-
sentis Constitutio-
nis.

§ 1. Cum nos iam pluries, inter gravia christianæ reipublicæ pericula, publicas, tum in almâ Urbe nostrâ orthodoxæ religionis arce, tum in universâ Italia supplicationes atque preces, erogatis Ecclesiæ thesauris, quorum dispensationem nobis commisit Deus, indixerimus, ut elementissima Domini nostri benignitas infensissimorum christiani nominis hostium Turcarum impetus et vires virtutis suæ potentiâ reprimere et contere, prosperosque rerum christianarum eventus largiri dignaretur, sed effera eorundem Turcarum impietas obsidionem civitatis Candiaë vehementiori in dies rabie urgeat, et res christianas gravi clade involvere pro viribus molitur; christianissimum ac pietatis et bel-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

licæ fortitudinis laude florentissimum Galliarum regnum, unde tot egregii pugiles gloriosa pro Christi honore certamina subituri nuper in Cretam insulam sese contulerunt, ad divinam opem in his urgentissimis sanctæ Matris Ecclesiæ necessitatibus adversus communes hostes coniunctis pariter precibus implorandam amplissimis spiritualium gratiarum muneribus censuimus esse invitandum. Itaque, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illâ ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus licet indignis contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in universo Galliarum regno aliisque omnibus et singulis provinciis et ditionibus carissimo in Christo filio nostro Ludovico Francorum regi christianissimo subiectis degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum, vel eorum vicariis seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hæc nostræ pervenerint, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi aliquam, spatio duarum hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios vel eorum vicarios seu officiales, vel alios, ut præfertur, faciendâ decursuram, saltem semel visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium pro prosperis christianarum rerum successibus, ac memoratorum Turcarum depressione, aliisque eiusdem sanctæ Matris Ecclesiæ necessitatibus piis ad Deum preces effuderint, ac quartâ et sextâ feriis ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieinaverint, et, peccata sua confessi, in die dominicâ immediate sequenti, vel aliâ die intra eandem hebdomadam, sanctissimâ communionem refecti fuerint, et pauperibus aliquam eleemosynam, prout

Iubilæum in
regno Galliarum
indictum.

Petitio con-
firmatio statu-
torum

unicuique suggeret devotio, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium, concedimus et elargimur.

Navigantibus, iter agentibus providet, necnon ceteris aliis quae impedimento detentis.

§ 2. Navigantes vero et iter agentes, ut, cum primum ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis peractis et visitata ecclesia cathedrali vel maiore aut parochiali loci eorum domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant; regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius ex iam approbatus a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, in alia pietatis opera commutare vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus. Insuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, in memoratis regnis, provinciis et ditionibus ut praefertur degentibus, licentiam concedimus et facultatem ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium tam secularem quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem ex approbatis ut praenittitur a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ la-

lis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliis per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum, absolvere et liberare valeant; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in suprascriptis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis. Quocirca, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae, districte praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum in praefatis Galliarum regno ac provinciis et ditionibus existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim absque ulla morâ, retardatione vel impedimento per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent, ac ipsi archiepiscopi, episcopi et alii Ordinarii serio invigilent, ut eleemosynae, quas occasione iubilaei huiusmodi a memoratis christifidelibus pro eorum devotione sponte conferri et in capitulis ecclesiarum reperiri contigerit, in causam

Publicationem praesentium Constitutionis ubique in Gallia mandati.

Eleemosynae hac occasione sponte collatae pro bello contra Turcas de servare statuti.

1 Male ed. Main. legit et pro ut (n. t.).

belli contra Turcas praedictos fideliter erogentur, nec in alium quemcumque usum divertantur. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquo modo contractâ dispensare vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolicâ Sede vel ab aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliis in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Clauulas praeservatae.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ne de verbo ad verbum, non autem per clauulas generales idem importantes, men-

tio seu quacvis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac formam in eis traditam pro servatâ habentes, hac vice, specialiter, nominatim et expresse, ad effectum praemissorum, derogamus; ceterisque contrariis quihuscumque.

§ 4. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earundem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, ubique locorum eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die iv februarii MDCCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 4 februarii 1669, pontif. anno II.

XCIV.

Indultum Reipublicae Ragusinae vendendi capitalia locorum piorum Ragusinorum in civitate Neapolitanâ fundatorum ad effectum domos construendi in civitate Ragusina¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Ragnino, Clemens Papa IX.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii magistratus Reipublicae Ragusinae, quod, cum super redditibus regis fundata reperiantur in civitate Neapolitanâ multa capitalia pecuniarum ad varia

Sacrum.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

loca pia civitatis Ragusinae legitime spectantia, quorum fructus propter notabilem reddituum pro eorum fundo assignatorum deteriorationem notabiliter diminuti existunt et probabiliter timeatur ne maiorem in futurum diminutionem patiantur, in dicta vero civitate Ragusina utiliter impendi possint dicta capitalia in constructionem domorum: ipsi exponentes legitimis dictorum locorum piorum administratoribus licentiam vendendi eadem capitalia, seu eorum fructus ad vitam vel ad aliud tempus mediante pretio, prout magis expedire videbitur, obligandi et hypothecandi, pecuniasque inde proventus in fabricam domorum in praefata civitate Ragusina construendarum convertendi et erogandi a nobis concedi, ac onera pia, a testatoribus seu piis largitoribus super capitalibus huiusmodi iniuncta, in domos, ut praefertur, construendas transferri plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicam dignemur.

§ 2. Nos igitur, dictos exponentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet inodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum consilio, fraternitati tuae per praesentes committimus et manda-

1 Aptius lege *timeatur* pro *timeatur* (B. T.).
2 Aptius lege ut infra seu illa eorumque fructus (B. T.).

mus, ut, veris existentibus narratis, legitimis praefatorum locorum piorum administratoribus memorata capitalia iustis respective pretiis, ac meliori qua fieri poterit conditione, in perpetuum sive ad emptorum vitam aut aliud tempus prout magis expedire in Domino existimaveris, vendendi et alienandi, seu illa eorumque fructus obligandi et hypothecandi, necnon pecunias inde proventus in fabricam domorum in dicta civitate Ragusina, ut praefertur, construendarum, et non in alios usus, integre convertendi et erogandi licentiam et facultatem auctoritate nostra apostolica pro tuo arbitrio et conscientia gratis impertiaris, ac onera pia eisdem capitalibus respective iniuncta in domos ut praemittitur construendas eadem auctoritate transferas et transportes.

§ 3. Non obstantibus quorumcumque testatorum et piorum largitorum praefatorum etiam ultimis voluntatibus, quas, quoad praemissa, sufficienter et expresse commutamus, ac felicitis recordationis Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictorum locorum piorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v februarii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 5 februarii 1669, pontif. anno II.

XCIV.

Licentia religiosi monasteriorum Palatinatus superioris solvendi octoginta

millia florenorum in extinctionem debitorum ecclesiae Ratisbonensis.

Clemens Papa IX.
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio.

§ 1. Alias pro parte dilecti filii nobilis viri Ferdinandi Mariae, Bavariae ducis, S. R. I. principis electoris, nobis exposito quod (cum monasteria de Reichenbach, de Endorff, de Weissenhoc et de Michelfelt virorum Ordinis sancti Benedicti, ac de Walderbach et de Walsassen etiam virorum, et de Selingenpont mulierum, Ordinis Cisterciensis, necnon de Schontal, sive Vallispeciosae, Ordinis Eremitarum sancti Augustini, ac de Speissart, etiam virorum, Ordinis Praemonstratensis, et de Gnaderbeg nuncupata monialium Ordinis sanctae Brigittae, Ratisbonensis, Bambergensis et Eistetensis dioecesium respective, in Palatinatu superiori existentia, cum omnibus eorum bonis, pertinentiis et iuribus dudum ab haereticis occupata et tandem detenta fuissent donec a clarae memoriae Ferdinando II dum vixit Romanorum rege illustri in imperatorem electo, opera praecipue, ope, consiliis et fortitudine bellica bonae memoriae Maximiliani dum vixit etiam Bavariae ducis S. R. I. principis electoris, ipsius Ferdinandi Mariae ducis genitoris, ab illorum manibus vindicata et recuperata fuerant¹) idem Ferdinandus Maria dux ad catholicam religionem in dicto Palatinatu, qui a memorato Ferdinando rege eidem Maximiliano duci cessus et traditus fuerat, et in cuius possessione dictus Ferdinandus Maria dux uti ipsius Maximiliani ducis haeres et successor existebat, stabiliendam atque augendam plurimum conferre posse existimabat,

1 Ex Regest. in Secret. Erev.
2 Ed. Main. legit *Ecclesiae pro Impero* (B. T.).
3 Aptius lege *fuerint* (B. T.).

si praedicta octo virorum monasteria monachis ac canonicis regularibus et fratribus respective dictorum Ordinum, reliqua vero duo monialium monasteria in erectionem novi monasterii pariter monialium in oppido civitate nuncupato Ambergae faciendam respective tradentur, tribuerentur et assignarentur: nos, supplicationibus ipsius Ferdinandi Mariae ducis nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de congregationis a nobis super hoc negocio specialiter deputatae consilio, eidem Ferdinando Mariae duci benigne indulsumus, ut nostra et Sedis Apostolicae auctoritate monasteria praedicta respective, cum omnibus et singulis illorum bonis, membris, pertinentiis, redditibus et iuribus universis, sicut praemitti ut, perpetuo tradere, tribuere et assignare, cum interventu tamen et assistentia dilecti filii nostri et Sedis praedictae nuncii apud carissimum in Christo filium nostrum Leopoldum eorundem Romanorum regem illustrem in imperatorem electum pro tempore residentis, vel alterius ecclesiasticae personae ab eodem nuncio deputandae, posset et valeret, nullo tamen sibi desuper acquisito aut reservato iure patronatus, aut alio quocumque iure, ac salva remanente conventui fratrum Ordinis sancti Francisci de Paula Minorum nuncupatorum in oppido civitate nuncupato Neoburgi existentium, pro eorum alimentis, portione honorum seu reddituum dicti monasterii de Reichenbach penes ipsos existente, quam portionem eisdem fratribus concessimus, et ab eis retineri volumus donec de aequivalenti annuo redditu et aequo opportuno provisum illis foret;

§ 2. Volentes inter cetera tunc in humanis agentem Guidobaldum S. R. E. dum vixit cardinalem de Thun nuncupatum ecclesiae Ratisbonensis ex con-

Alia constitutio praesentium fuerat indigentis auctoritate ecclesiae Ratisbonensis.

conditione et dispensatione apostolica praesulis scribere per triennium de manibus praedictorum monasteriorum et canonicorum regularium et fratrum eremitarum Ordinis sancti Augustini respective dimidiam partem annuorum fructuum ex praedictorum octo monasteriorum viro- rum bonis proventurorum, ut in extin- ctionem debitorum eiusdem ecclesiae Ra- tisonensis, cum interventu et assensu dilectorum filiorum capituli et canonicorum ipsius ecclesiae, et non in alios u- sus, converteretur, et alias, cum diversis declarationibus, facultatibus, ordinatio- nibus, expressionibus, clausulis et decre- tis, prout uberius continetur in nostris desuper in simili forma Brevis expeditis litteris tenoris qui sequitur, videlicet:

A tergo: Dilecto filio nobili viro Fer- dinando Mariae Bavariae duci S. R. I. principi electori;

Intus vero: Clemens Papa IX, dilecte fili, nobilis vir, salutem et apostolicam benedictionem. Sacrosancti apostolatus, etc. (reliqua ut in suo loco sub die xxiv augusti MDCLXVII, anno 1°).

§ 3. Cum autem, sicut pro parte tam bonae memoriae Guidobaldi cardinalis et praesulis praedicti quam dicti Ferdi- nandi Mariae ducis coniunctim nobis sub- inde expositum fuit, longe magis expedi- diat tam ecclesiae Ratisbonensi quam octo monasteriis virorum supradictis, ut, loco dimidiae partis fructuum eorundem monasteriorum extinctioni aeris alieni, quo eadem ecclesia Ratisbonensis obstri- cta est, ad triennium, ut praefertur, ap- plicatae, summa octoginta millium flore- norum monetae illarum partium a mo- nachis ac canonicis regularibus et fra- tribus respective ipsorum octo monaste- riorum praestetur, atque ita difficultates et dispendia liquidationis et distractio-

nis eorundem fratrum evitentur: hinc est quod nos, qui id ipsum ex aliis quoque personis fide dignis et rerum huiusmodi peritis cognovimus, levamen- to atque utilitati tam ecclesiae Ratis- bonensis quam octo monasteriorum prae- dictorum, quantum nobis ex alto conce- ditur, providere cupientes, memoratis monachis et canonicis regularibus et fratribus eorundem octo monasteriorum, ut vice et loco dimidiae partis fructuum ipsorum monasteriorum, quae in extin- ctionem debitorum dictae ecclesiae Ra- tisonensis triennio durante iuxta dis- positionem praecursorum nostrarum litterarum converti deberet, quamprimum summam octoginta millium scu- torum dictae monetae, nempe ratas quique partes sive portiones summae huiusmodi pro modo fructuum et reddi- tum uniuscuiusque ex iisdem octo mo- nasteriis a praedicto nuncio determinan- das vel approbandas, creditoribus supra- dictae ecclesiae Ratisbonensis a vene- rabili fratre moderno episcopo Ratis- bonensi designandas¹ in extinctionem et dissolutionem debitorum ipsius ecclesiae cum interventu et consensu capituli et canonicorum eiusdem ecclesiae Ratisbo- nensis realiter et cum effectu praestare et solvere, sive loco solutionis huius- modi tot debita ecclesiae praedictae Ra- tisonensis, ab eisdem episcopo ac capi- tulo et canonicis designanda, credito- rum ad id accedente consensu, in se et dicta monasteria respective suscipere, ac etiam ad computum et in diminutionem dictae summae octoginta millium flore- norum bona stabilia etiam iurisdictiona- lia ad eadem monasteria seu eorum aliquod respective spectantia, dummodo tamen ipsa bona stabilia summam de- cem millium florenorum parium in to-

¹ Vide supra pag. 541 (A. T.).

¹ Videtur legendum *designandis* (A. T.).

Non aliter
providetur iudi-
cibus praedi-
ctis.

XCVI.

Commissio episcopo Ferentino contra interfectores episcopi Nicoterensis¹.

Venerabili fratri moderno
episcopo Ferentino,
Clemens Papa IX.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

tum non excedant, praevia dicti nuncii licentia, eidem ecclesiae Ratisbonensi cedere, ac in ipsam ecclesiam transferre et transportare; ut autem pecuniae eis respective ad solvendas portiones, unum- quodque ex dictis monasteriis contin- gentes, suppetant, pecunias ad censum seu aliud interesse vel interusurium li- citum super bonis ipsorum monasterio- rum respective, prout opus fuerit, de pari eiusdem nuncii licentia, capere, il- lasque in solutionem portionum contin- gentium huiusmodi et non in alios usus convertere et erogare libere et licite possint et valeant, ita ut per praemissa, quae saltem intra quinquennium proximum absolvi volumus, ab onere et obli- gatione praestandi triennio durante prae- dictam dimidiam partem fructuum pe- nitus et omnino liberi atque immunes remaneant, salva tamen in reliquis om- nibus et singulis ac in suo robore re- manente praecursorum litterarum dis- positione, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Delegatio
contrarium.

§ 4. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, praecursorum nostris litteris, ac recolendae memoriae Pauli II et aliorum Romanorum Ponti- ficum praedecessorum pariter nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliis- que constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae in litteris praesentibus volui- mus non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma- iorem, sub annulo Piscatoris, die xvi februarii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 16 februarii 1669, pontif. an. II.

§ 1. Cum, sicut ad aures nostras nu- per non sine gravissima animi nostri molestia pervenit, nonnulli iniquitatis filii bonae memoriae Ioannem Francis- cum ultimum dum vixit episcopum Ni- coterensem in ipsa sua civitate Nico- terensi detestabili inhumanitate trucidaverint: nos, qui in supremo iustitiae throno a Domino constituti sumus, hor- rendum atque deplorandum facinus hu- iusmodi minime impunitum remanere, sed condignis poenis et animadversioni- bus per sacros canones et conciliorum decreta ac constitutiones apostolicas in- flictis et promulgatis puniri, coercedi et vindicari volentes, ac de tua fide, pru- dentia, diligentia, integritate, dexteritate et vigilantia, ac omni fortitudine et Dei eiusque ministrorum honoris zelo plu- rimum in Domino confisi, motu proprio, ac ex certa scientia et matura delibera- tione nostris, deque apostolicae potesta- tis plenitudine, fraternitati tuae per prae- sentes committimus et mandamus ut ad praedictam civitatem Nicoterensem, vel alio, prout opportunius atque tutius fore iudicaveris, quamprimum te conferas, ac contra omnes et singulos, qui dete- standum homicidium huiusmodi in per- sona dicti Ioannis Francisci episcopi commiserint, aut illud fieri mandaverint, seu factum ab aliis ratum habuerint, aut socii in hoc fuerint faventium², seu

Motiva.

Committitur
episcopo Fe-
rentino proces-
sus ut in ra-
brica.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.
² Aptius infra in loc. parall. legitur *facien- tum* (R. T.).

consilium, auxilium, vel favorem quoquo modo etiam indirecte illis dederunt, vel illos scienter defenderunt aut receptarunt, et generaliter contra quoscumque tam execrandi sceleris quomodolibet reos, complices et culpabiles cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, ordinis, praeeminentiae et dignitatis sive ecclesiasticae seu secularis, etiamsi specificā et individua mentione et expressione digni sint, super praemissis diligentes informationes capias, processus formes, testes quoscumque examines, et ad testificandum quascumque personas, cuiuscumque status, gradus, conditionis, ordinis et praeeminentiae existant, etiam ecclesiasticas, seculares et regulares etiam quomodolibet exemptas, per censuras ecclesiasticas et aliās¹ opportunis iuris et facti remediis cogas et compellas, causamque et causas super iisdem praemissis, tam ex officio quam ad instantiam promotoris fiscalis a te deputandi seu aliās quomodolibet movendas, cum earum annexis et connexis, ac dependentibus et emergentibus quibuslibet, totoque negotio principali usque ad declarationem incursus in anathematis et excommunicationis maioris aliasque poenas quascumque a sacris canonibus, conciliorum generalium decretis, et constitutionibus apostolicis, et speciatim illā quotannis die Coenae Domini legi solitā inflectas, ac sententiam, seu sententias, illiusque seu illarum omnimodam executionem inclusive cognoscas, et prout iuris fuerit decidas et termines, etiam omni et quacumque appellatione, recursu, reclamatione, nullitatum etiam ex tribus dictione, praetensae iniustitiae allegatione, in integrum restitutione, aliisque quibusvis iuris remediis ordinariis et extraordinariis pe-

¹ Ni alius sit legendum (R. T.).

nitus et omnino remotis, nos enim tibi contra praedictos, aliosque omnes et singulos in praemissis seu eorum occasione quomodolibet culpabiles, summarie, simpliciter, et de plano, sine strepitu et figurā iudicii, solā facti veritate inspectā, ac omissis omnibus et singulis iuris et styli curiae solemnitatibus, procedendi, illosque omnes et singulos etiam per edictum publicum, constituto tibi etiam summarie de non tuto accessu, seu aliās arbitrio tuo citandi et monendi, ac in ius et iudicium etiam extra suas respective provincias et dioeceses, ac ultra duas et plures dietas evocandi, illisque, ac iudicibus quibuslibet, toties quoties tibi videbitur, inhibendi, reos et culpabiles praedictos, et eorum quemlibet, necnon etiam testes si forsitan ad ecclesias et loca immunitate ecclesiasticā gaudentia confugerint, inde, pro reverentiā ecclesiis debitā, quanto minori fieri poterit cum scandalo, extrahendi seu extrahi, et carceribus mancipari faciendi, ac curiae seculari etiam praevia degradatione per te seu tuo mandato faciendā, prout iuris fuerit, tradendi, ipsos reos et culpabiles repertos publice anathematizatos et excommunicatos nunciandi, ac a venerabilibus fratribus episcopis et archiepiscopis, aliisque locorum Ordinariis in universo regno Siciliae citra Pharus constitutis per suarum respective civitatum, dioecesium, districtuum et locorum ecclesias singulis diebus dominicis et festivis, dum in eis maior populi multitudo ad divina convenerit, pulsatis campanis, et candelis accensis, quousque condignam satisfactionem praestiterint et absolutionis beneficium a nobis seu Romano Pontifice pro tempore existente dumtaxat se obtinuisse docuerint, nunciari faciendi, quodque ab excommunicationis et anathematis huiusmodi sententiis nemo praedictorum

reorum et culpabilium per alium quam per nos seu Romanum Pontificem pro tempore existentem (praeterquam in mortis articulo constitutus, et tunc non nisi praestito iuramento de stando mandatis Ecclesiae, ac de satisfaciendo, atque cum reincidentia eo ipso quo convaluerit), etiam vigore seu praetextu iubilaei anni sancti, cruciatae sanctae, aliorumque iubilaeorum, indulgentiarum, indultorum, facultatum et privilegiorum, etiam speciali expressione dignorum, quibuscumque ecclesiasticis secularibus et quorumvis Ordinum etiam Mendicantium ac militiarum regularibus, etiam episcopali vel aliā maiori dignitate praeditis, ipsisque Ordinibus et eorum monasteriis, conventibus et domibus, ac capitulis, collegiis, confraternitatibus, congregationibus, hospitalibus, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, et locis piis, necnon laicis, etiam regali, ducali et aliā mundanā praecellentia fulgentibus, per nos et Romanos Pontifices praedecessores nostros Sedemque Apostolicam ac cuiusvis concilii decreta verbo, litteris, aut aliā quacumque scripturā in genere vel in specie concessorum, ac etiam pluries innovatorum, concedendorumque et innovandorum, absolvi ullatenus possit, declarandi et decernendi, aliaque omnia et singula in praemissis necessaria quomodolibet et opportuna dicendi, agendi, faciendi, gerendi, mandandi et exequendi, etiamsi talia forent, quae magis specialem quam praesentibus sit expressa, imo et individua requirerent commissionem, ita ut nullam praemissorum omnium et singulorum a te in executione praesentium quomodolibet gerendorum ratione vel occasione irregularitatem aut aliam notam vel impedimentum quodcumque incurras, plenissimam, amplissimam et omnimodam facultatem, potestatem et

auctoritatem, harum serie, tribuimus et impartimur.

§ 2. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unā, et concilii generalis de dnabus dietis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus¹ editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus quibuscumque, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, generalibus vel specialibus, supradictis, vel eorum aliqui, seu quibusvis aliis, cuiusvis status, gradus, ordinis, praeeminentiae et dignitatis ecclesiasticae vel mundanae fuerint, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus ac insolitis clausulis et decretis, etiam irritantibus, etiam consistorialiter, ac motu, scientiā et potestatis plenitudine paribus, et aliās quomodolibet in contrarium praemissorum concessis confirmatis et pluries innovatis, etiamsi in eis caveatur expresse quod sic privilegiati excommunicari et anathematizari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de privilegiis et indultis huiusmodi ac de ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus et dignitatibus eorum mentionem; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut ali-

Derogatio
contrariorum.

¹ Deest vox concilii (R. T.).

que alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et forma in illis tradita observata, etc. habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, et derogatum esse volumus et decernimus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx februarii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 februarii 1669, pontif. anno II.

XCVII.

Declaratio incurtus in excommunicationem et anathema aliasque poenas canonicas, ac excommunicatio et anathematizatio interfectorum bonae memoriae Ioannis Francisci episcopi Nicoterensis.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Cum, sicut non sine gravi animi nostri perturbatione accepimus, bonae memoriae Ioannes Franciscus, dum vixit, episcopus Nicoterensis, in ipsa sua civitate Nicoterensi a nonnullis iniquitatis filiis, qui ad praesens ignorantur, nefarie interfectus fuerit:

§ 1. Nos, crimen adeo horrendum, et quod nos sui atrocitate confudit, poenis per sacros canones, conciliorum generalium decreta et constitutiones apostolicas inflictis et promulgatis pro officii nostri debito vindicare et punire volentes: ex parte Dei omnipotentis, Patris et Filii et Spiritus Sancti, auctoritate quoque beatorum apostolorum Petri et

1 Ed. Main. habet *pro servata habentes*; ceterum quae desunt suppleat lector scius (R. T.).

Pauli ac nostrae, omnes et singulos, qui homicidium in personam dicti Ioannis Francisci episcopi commiserunt, aut illud fieri mandaverunt, seu factum ab aliis ratum habuerunt, vel socii in hoc fuerunt facientium, aut consilium, auxilium vel favorem illis dederunt, seu illos scienter defensaverunt vel receptaverunt, et generaliter quoscumque tam detestandi sceleris quomodolibet complices et culpabiles, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, ordinis, praecminentiae et dignitatis, sive ecclesiasticae, sive secularis, etiam specialem et individuam expressionem requirentis, existant, anathematis et excommunicationis maioris aliasque poenas quascumque, a sacris canonibus, conciliorum generalium decretis et constitutionibus apostolicis, et speciatim illa quotannis die Coenae Domini legi solita inflictas, eo ipso damnabiliter incurrisse, tenore praesentium declaramus, ipsosque et eorum quemlibet, et quoscumque scientiam de praedictis delinquentibus habentes et non revelantes anathematizamus et excommunicamus, ac anathematizatos et excommunicatos publicamus et nunciamus.

§ 2. Ab excommunicationis autem et anathematis huiusmodi sententiis nemo praedictorum per alium quam nos et Romanum Pontificem pro tempore existentem (praeterquam mortis in articulo constitutus, nec etiam tunc nisi de stando Ecclesiae mandatis et satisfaciendo cautione praestita, atque cum reincidentia eo ipso quod convaluerit), etiam vigore seu praetextu iubilaei anni sancti, cruciatae sanctae, aliorumque iubilaeorum, indulgentiarum, indultorum, facultatum et privilegiorum, etiam speciali expressione dignorum, quibuscumque ecclesiasticis, secularibus, et quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, ac militiarum-

regularibus, etiam episcopali vel alia maiori dignitate praeditis, ipsisque Ordinibus et eorum monasteriis, conventibus et domibus, ac capitulis, collegiis confraternitatibus, congregationibus, hospitalibus, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, et locis piis, necnon laicis, etiam regali, ducali, et alia mundana praecellentia fulgentibus, per nos et Sedem Apostolicam, ac cuiusvis concilii decreta, verbo, litteris, aut alia quacumque scriptura, in genere vel in specie, concessorum, et etiam pluries innovatorum, ac concedendorum et innovandorum, absolvi possit.

Mandatum publicitatis.

§ 3. Et quia eo maior erit ipsorum confusio, quo sua fuerit culpa patentior, quousque dignam satisfactionem praestiterint, et absolutionis beneficium, ut supra, se obtinuisse docuerint, omnibus et singulis patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis et locorum Ordinariis ubilibet constitutis per easdem praesentes committimus, et in virtute sanctae obedientiae districte praecipiendo mandamus, ut per se vel per alium seu alios per omnes civitatum et dioecesium suarum ecclesias quibuslibet diebus domoicis et festivis, dum in eis maior populi multitudo ad divina convenerit, pulsatis campanis et candelis accensis, praedictos sic excommunicatos et anathematizatos solemniter publicent seu publicari curent et faciant.

Excommunicatur etiam qui excommunicatos absolvere praesumerent.

§ 4. Quod si forte aliqui contra tenorem praesentium talibus excommunicatione et anathemate illaqueatis, vel eorum alicui, absolutionis beneficium impendere de facto praesumpserint, eos excommunicationis sententia innodamus, gravius contra eos spiritualiter et temporaliter, prout expedire noverimus, processuri.

Decretum irritans et clandestina sublatum.

§ 5. Decernentes praesentes litteras, etiam ex eo quod praedicti et quicum-

que alii in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi fuerint, de subreptionis et obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut alio quovis quantumvis substantiali defectu, vel ex quacumque alia causa, occasione, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, notari, impugnari, invalidari, redargui seu rescindi, aut ad terminos iuris reduci, aut adversus illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum vel aliud quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut etiam motu proprio concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare nullo unquam tempore posse; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et defini debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibuscumque, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, ac praescriptionibus quantumcumque longissimis et immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, generalibus vel specialibus, supra dictis, vel eorum alicui, seu quibusvis aliis, cuiuscumque ordinis, status, gradus, conditionis, dignitatis et praecminentiae fuerint, etiamsi, ut praemittitur,

Deposatio contrariorum.

XCVIII.

pontificali, regali, ducali, seu quavis ecclesiastica et mundana praestulgent dignitate, a Sede praedicta ex quacunque causa, etiam per viam contractus et remunerationis, etiam intuitu et contemplatione regum, ducum, rerum publicarum et aliorum quorumcumque, ac sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio, ac etiam consistorialiter, et aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis, etiam continentibus quod excommunicari et anathematizari non possint per litteras non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de privilegiis, indulgentiis et indultis huiusmodi ac de ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus et dignitatibus eorum mentionem; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse decernimus et volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Sabinam, sub annulo Piscatoris, die xxiii februarii MDCLXIX, pontificatus nostri anno 11.

Dat. die 23 februarii 1869, pontif. anno 11.

Indultum reginae Magnae Britanniae recitari et celebrari faciendi officium et missam de beatâ Rosa de S. Maria in cappellâ sua regiâ, in qua missa de Sedis Apostolicae licentia celebratur.

Carissimae in Christo Aeliae nostrae Catholicae, Magnae Britanniae reginae Illustri,
Clemens Papa IX.

Carissima in Christo Aelia nostra, salutem et apostolicam benedictionem.

Eximia maiestatis tuae in Deum pietas, singulari orthodoxae fidei zelo ac erga nos et hanc sanctam Sedem devotioni coniuncta, promeretur ut piis votis tuis ad augendam in terris caelestis regni incolarum venerationem tendentibus, quantum cum Domino possumus, libentissime annuamus.

§ 1. Alias siquidem nos apostolica auctoritate indulimus ut serva Dei Rosa de S. Maria virgo Limana, tertii Ordinis sancti Dominici, Beatae nomine nuncuparetur, atque de eâ sub ritu duplici recitaretur officium et missa celebraretur de Virgine non Martyre, iuxta rubricas breviarii et missalis romani, singulis annis die xxix augusti, quae prima est non impedita post diem xxiv eiusdem mensis, qua spiritum Creatori reddidit, et aliis prout in nostris desuper in simili formâ Brevis die xii februarii MDCLXVIII expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, tu officium et missam de eadem beatâ Rosa in cappellâ tuâ regiâ, in qua sacrosantum missae sacrificium de Sedis Apo-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Edit. Main. legit pleno (R. T.).

Exordium.

Alias concesserat Pontifex ut de Beata Rosa officium duplex et missa celebraretur.

Concedit ut officium et missa de Beata Rosa in cappella privata reginae recitari possit.

licae licentiâ celebratur, quo spirituali tuae consolationi ac catholicorum in istis partibus existentium aedificationi consulatur, recitari et celebrari posse plurimum desideres: nos, piis atque devotis maiestatis tuae desideriis favorabilem assensum paterno affectu praebere volentes, supplicationibus tuo nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eidem maiestati tuae, ut officium et missam de memoratâ beatâ Rosa in cappellâ tuâ praefatâ recitari et celebrari libero et licite possis et valeas, servatâ tamen litterarum nostrarum praefatarum formâ et dispositione, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Contrariis derogat.

§ 3. Non obstantibus omnibus et singulis illis quae in eisdem litteris nostris voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Sabinam, sub annulo Piscatoris, die xxvi februarii MDCLXIX, pontificatus nostri anno 11.

Dat. die 26 februarii 1869, anno 1.

XCIX.

Confirmatio decreti a generali Ordinis Carmelitarum Discalceatorum editi, quo prohibetur fratribus provinciae Ianuensis, vel in illâ morantibus, ludum, quem ibi vocant seminarii, sub excommunicationis aliisque poenis, quarum absolutio summo Pontifici reservatur.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Proeminem.

Ex iniuncto nobis divinitus apostolicae servitutis officio, superiorum regularium decretis, per quae pravi abusus tolluntur, apostolici muniminis libenter adiungimus firmitatem.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Edit. Main. legit tollentur (R. T.).

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis congregationis Italiae fratrum Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo Discalceatorum nuncupatorum, quod dilectus filius praepositus generalis dictae congregationis, ad instantiam dilecti etiam filii superioris provincialis provinciae lanuensis eiusdem congregationis, ludum, quem ibi vocant seminarii, fratribus eiusdem provinciae, vel in illâ morantibus, sub diversis respective poenis vetuit per decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Frater Philippus a SS. Trinitate, praepositus generalis Carmelitarum Discalceatorum congregationis B. Mariae Virginis de Monte Carmelo eiusdemque S. Matris prior.

Cum ab aliquibus visitoribus generalibus aliisque superioribus graviter vetitum fuerit religiosis nostris provinciae lanuensis, ne aliquis eorum ludat ad ludum, quem ibi vocant seminarii: constat nihilominus ab aliquibus coloratos praetextus adduci, quibus superiores non possint facile contradicere, ex quo oriri possunt scandala, necnon graves transgressiones voti paupertatis. Quibus rationibus ductus reverendus pater provincialis dictae provinciae firmiter remedium a nobis postulavit. Nos, huiusmodi malis obviare volentes, omnibus religiosis nostris dictae provinciae, vel qui in illâ morantur, superioribus et subditis, choristis sive donatis, praecipimus in virtute sanctae obedientiae, et sub praeepto, necnon sub poenâ excommunicationis latae sententiae ipso facto incurrendâ, et superioribus quidem, privationis officiorum quae habent et inhabilitatis perpetuae ad eadem vel

1 Praep. ab nos addimus (R. T.).

2 Edit. Main. legit coloratus (R. T.).

3 Edit. Main. legit postulari (R. T.).

alia in posterum habenda, subditis vero choristis, privationis vocis activae et passivae, donatis autem privationis loci, super quibus a solo summo Pontifice absolvi et dispensari possint, ne aliquis deinceps ad praefatum ludum seminarii ludat, nec per se, nec per alium, nec pro se, nec pro conventu vel conventibus, sive pro quacumque persona, etiam speciali expressione digna. Mandamusque reverendo patri nostro procuratori generali ut curet hoc nostrum decretum a Sanctissimo approbari, et auctoritate apostolica in perpetuum muniri, etc.,

Datum Romae, in conventu nostro S. Mariae de Scala, die XIX februarii MDCLXIX.

Fr. PHILIPPUS a SS. Trinitate praepositus generalis.

Decretum praesentium confirmatum a Pontifice.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus procurator generalis decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communi summopere desideret: nos, ipsum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, decretum praesentium, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Decretum irritum.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et effi-

caces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtineri, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicut in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, congregationis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die I martii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die I martii 1669, anno II.

C.

Nonnullae ordinationes super electione ad abbatias et prioratus congregationis monachorum Caelestinorum.

Clemens Papa IX, ad perpetuam rei memoriam.

Iniunctae nobis caelitus apostolicae servitutis debitum exigit ut felici pro-

Exordium.

1 Perperam edit. Main. legit *abbatissas* (R.T.).
2 Ex Regest. in Secret. Brev.

perque religiosorum virorum Abbatum obsequia sub laudabili vitae conversatione iugo mansuetorum regimini et gubernio, quatenus nobis ex alto conceditur, providere satagamus.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius noster Carolus Barberinus S. R. E. cardinalis Carolus nuncupatus, Congregationis monachorum Caelestinorum nuncupatorum apud nos et Sedem Apostolicam protector, quod dicta Congregatio distinguitur in quatuor nationes, seu quarteria, quorum primo decem abbatiae et quinque prioratus, secundo undecim abbatiae et quatuor prioratus, tertio novem abbatiae et unus prioratus, ac quarto novem abbatiae et tres prioratus respective assignati reperiuntur, ac insuper habet eadem Congregatio abbatiam S. Mariae in Posterula nuncupatam de Urbe, apud quam residet eamque gubernat procurator generalis ipsius Congregationis, quae abbatia, tamquam communibus omnium quatuor quarteriorum huiusmodi impensis erecta, nulli illorum specialiter annexa existit.

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, progressu temporis irrepserit, ut, sequutis vacationibus tam abbatiarum quam prioratum Congregationis praefatae, iustitia distributiva in electione monachorum nationalium uniuscuiusque quarterii, habito respectu ad numerum abbatiarum et prioratum ipsius quarterii, non fuerit servata: nobis propterea dictus Carolus cardinalis et protector humiliter supplicavit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, ipsum cardinalem et protectorem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, huiusmodi supplicationibus inclinatis, de nonnullorum Romane curiae praelato-

Annali Pontificis.

rum, quibus negotium huiusmodi committimus, consilio, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et assignamus, ut abbas et prior ex unoquoque quarterio, quot sunt abbatiae et prioratus vigore constitutionum dictae Congregationis assignati unicuique quarterio; completo autem numero abbatum ex unoquoque quarterio, ut supra, et deficiente aliquo abbate in quarterio habente abbatiam ultra suum numerum propter abbatiam S. Mariae in Posterula Urbis, quae est annexa procuratori generali pro tempore, in tali casu eligatur novus abbas ex quarterio immediate sequenti; atque si contingat in aliquo quarterio non reperiri habentes requisita ex constitutionibus ad hoc ut in abbatias eligi possint, tunc in capitulo generali ipsius Congregationis, iuxta facultatem ei per constitutiones attributam, habilitentur aliqui eiusdem quarterii professione antiquiores, ceteris paribus.

Decretum irritum.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et effi- caces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissima suffragari et ab iis respective inviolabiliter observari, sicut in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, nequaquam, quatenus opus sit, dictae Congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et

Litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus praesens et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum Aed.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die viii martii MDCLXIX, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 8 martii 1669, pontif. anno ii.

CI.

Decretum in quo conventus Liciensis, Grumi, Ripaldae et Caldarolae Ordini fratrum Minorum Conventualium sancti Francisci, cum omnibus bonis, iuribus et pertinentiis, adiudicantur.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Proemium.

Ex iniuncto nobis caelitus apostolicae servitutis officio religiosorum virorum statui, quantum cum Domino possumus, salubriter providerè cupientes, ac dilectum filium Antonium Latinum ab America, commissarium ac vicarium generalem Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum, specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicato-

nis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes,

§ 1. Supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, de consilio venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium congregationis super statu regularium deputatae, qui litteras felicis recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri die vi februarii MDCCXXVI super extinctione ac suppressione congregationis fratrum Conventualium Reformatorum eiusdem sancti Francisci emanatas, necnon unas die xvi septembris MDCLXVII super transitu fratrum Minorum Conventualium dicti Ordinis ad praedictos fratres Reformatos conventuum qui in eis post suppressionem remanserant, et alteras nostras in simili forma Brevis novissime expeditas, quibus (confirmando decretum a congregatione praedictorum cardinalium editum die xv novembris MDCLXVIII, tribuitur facultas antedictis fratribus Reformatis degentibus in conventibus Liciensi et oppidorum Grumi, Ripaldae et Caldarolae, qui soli nunc supresse noscuntur, transeundi ad dictos fratres Minores Conventuales sancti Francisci, aut ad quamcumque aliam religionem parem vel strictiorem a Sede Apostolica approbatam, in qua benevolos invenerint receptores) eisque inhibetur ne de cetero quempiam ex Conventualibus antedictis, vel ex alia religione, aut ex seculo, ad habitum vel professionem admittant, sub poenis nullitatis actus, et excommunicationis latae sententiae, non obstantibus anterioribus nostris litteris praedictis, aliaque vi-

Suppressio
congregationis
fratrum Con-
ventualium Re-
formatorum ab
Urbano VIII fa-
cta.Breve pro
transitu ad Or-
dinem alium.

denda et considerata, viderunt et considerarunt,

Declarat
in rubrica.

§ 2. Auctoritate apostolica, tenore praesentium, decernimus et declaramus memoratos conventus Liciensem, Grumi, Ripaldae et Caldarolae, cum omnibus eorum bonis, iuribus et pertinentiis, sacraeque et profanae suppellectili, ad praedictum Ordinem fratrum Minorum Conventualium sancti Francisci spectare et pertinere, eiusque Ordinis superiores per Ordinarios locorum in possessionem conventuum ac bonorum huiusmodi esse immittendos.

Terminum duo-
rum mensium
ad aliam reli-
gionem trans-
eundi praescri-
bit.

§ 5. Fratribus autem Reformatis legitime in eodem Ordine professis, degentibus in dictis quatuor conventibus, per eosdem Ordinarios, auctoritate nostra, iniungi volumus ut intra terminum duorum mensium transeant ad dictum Ordinem fratrum Minorum Conventualium, vel ad aliam religionem parem vel strictiorem a Sede Apostolica approbatam, in qua, ut supra, invenerint benevolos receptores.

Poena con-
transgressionis.

§ 6. Quod si neutrum praestiterint, elapso termino, per Ordinarios antedictos iuris remediis compellantur a memoratis conventibus discedere, et dimisso habitu Reformatorum ad religionem dictorum fratrum Conventualium transire, eiusque habitum assumere, ut in eo quoad vixerint permaneant, nec inde abscedant sub poenam apostasiae.

Decretum in
rubrica.

§ 7. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac in-

ritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogari con-
trariis.

§ 8. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae in litteris praedictis concessimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die ix martii MDCLXIX, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 9 martii 1669, pontif. anno ii.

CII.

Super praecedentiâ procuratoris generalis in concursu aliorum praelatorum Ordinis canonicorum regularium sancti Salvatoris.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Causa Brevis.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Angelus Seravalli, procurator generalis Congregationis canonicorum regularium S. Salvatoris, quod dudum, videlicet anno MDCCXXVIII, tunc in humanis agens Andreas Petracchioli, prior generalis dictae Congregationis, a felicis recordationis Urbani Papae VIII praedecessore nostro deputatus, congregationem generalem eorundem canonicorum regularium in monasterio S. Petri ad Vincula de Urbe eiusdem Congregationis celebravit, in qua visitatores aliique officiales Congregationis huiusmodi electi, et a dilecto filio magistro prospero Fagnano in utraque signaturâ nostrâ referendario, qui eidem congregationi generali iussu dicti Urbani praedecessoris praesidebat, confirmati fuerunt: ac inter alia factum fuit in dictâ congregatione generali decretum tenoris sequentis, videlicet:

§ 1. Procurator Ordinis, qui pro

Procurator ge-
nerali locus-
pobis

non post prio-
ram designat.

universa laborat Congregatione, unde ti-
tulum procuratoris generalis obtinet, in
monasterio Urbis et extra, locum sem-
per teneat immediate post priorem ».

Controversia
exorta.

§ 2. Cum autem, sicut eadem Expo-
silio subiungebat (vertente inter dictum
Angelum procuratorem generalem ex
una et dilectum pariter filium moder-
num abbatem dicti monasterii S. Petri
ad Vincula ex altera partibus lite seu
controversia de et super praecedentiâ
inter ipsos habendam praesertim in mo-
nasterio S. Laurentii extra muros eius-
dem Congregationis, quam praefatus
quidem Angelus procurator generalis vi-
gore decreti praeinserti, dictus vero ab-
bas in vim constitutionum ipsius Con-
gregationis, auctoritate apostolica et usu
ipso, ut asseritur, comprobatarum, sibi
competere respective praetendebant).

Aliud decre-
tum.

§ 3. Decretum fuerit a dictâ Candia-
nensi dictae congregationis, quod prae-
dictus abbas monasterii S. Petri ad Vin-
culis manutenendus esset in sua quasi pos-
sessione praecedendi dicto procuratori
generali in dicto monasterio S. Laurentii
extra muros, et ubique in pertinentiis
Urbis praefatae, reservato tamen eidem
procuratori generali iure probandi su-
pradictum decretum capitulare fuisse et
esse munitum confirmatione apostolica,
ita ut eius sit roboris et momenti, ut
vim habeat derogandi praedictis consti-
tutionibus praefata auctoritate et usu
comprobatis, et alias prout in ipso de-
creto die xxvi aprilis proxime praeteriti
in dictâ dictâ edito uberius dicitur con-
tineri; cumque decreti huiusmodi fun-
damenta minime subsistant, ac proinde
primodictum decretum servari debeat:
nobis propterea praefatus Angelus pro-
curator generalis humiliter supplicari
fecit ut sibi in praemissis opportune
providere et ut infra indulgere de be-
nignitate apostolica dignaremur.

§ 4. Nos igitur, ipsum Angelum pro-
curatorem generalem specialibus favo-
ribus et gratiis prosequi volentes, et a
quibusvis excommunicationis, suspensio-
nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis
sententiis censuris et poenis, a iure vel
ab homine, quavis occasione vel causa
latis, si quibus quomodolibet innoda-
tus existit, ad effectum praesentium dum-
taxat consequendum, harum serie ab-
solventes et absolutum fore censentes,
huiusmodi supplicationibus inclinati, de
nonnullorum Romanae curiae praelato-
rum super hoc negotio a nobis specia-
liter deputatorum, qui partes audierunt,
consilio, praeinsertum decretum capitu-
lare anni mdcxxviii, auctoritate aposto-
lica, tenore praesentium, confirmamus et
approbamus, illique inviolabilis aposto-
licae firmitatis robor adiicimus, ac om-
nes et singulos iuris et facti defectus,
si qui desuper quomodolibet interven-
rint, supplemus.

Decretum illud
optimum capitula-
re confirma-
tur.

§ 5. Decernentes ipsas praesentes lit-
teras semper firmas, validas et effica-
ces existere et fore, suosque plenarios
et integros effectus sortiri et obtinere,
ac dicto Angelo procuratori generali et
aliis ad quos pro tempore spectabit,
plenissime suffragari, sicque in prae-
missis per quoscumque iudices ordi-
narios et delegatos, etiam causarum
palatii apostolici auditores, iudicari et
definiri debere, ac irritum et inane si
quid secus super his a quoquam, qua-
vis auctoritate, scienter vel ignoranter,
contigerit attentari.

Decretum ir-
ritans.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac
constitutionibus et ordinationibus apo-
stolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae
Congregationis, etiam iuramento, confir-
matione apostolica, vel quavis firmitate
aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus,
privilegiis quoque, indultis et litteris
apostolicis in contrarium praemissorum

Contraria re-
movet.

quomodolibet concessis, confirmatis et
innovatis; quibus omnibus et singulis,
illorum tenores praesentibus pro plene
et sufficienter expressis et insertis ha-
bentes, illis aliâ in suo robore perman-
suris, ad praemissorum effectum, hac
vice dumtaxat, specialiter et expresse
derogamus; ceterisque contrariis quibus-
cumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iorem, sub annulo Piscatoris, die xvi
martii mdcclxix, pontificatus nostri an-
no ii.

Dat. die 16 martii 1669, pontif. anno ii.

CIII.

*Omnia bona congregationum suppressa-
rum canonicorum S. Georgii in Alga
Venetiarum, ac fratrum Iesuatorum,
et fratrum sancti Hieronymi de Fe-
sulis (exceptis sacris), in regno Si-
ciliae ultra Pharam existentia, ap-
plicat in subsidium civitatis Candiae
et regni Cretae ac expeditionis contra
Turcas¹.*

Venerabili fratri archiepiscopo Panormitano,
Clemens Papa IX.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam
benedictionem.

Narrat teno-
rem alterius
constitutionis.

§ 1. Cum nos, gravissimis et rationa-
bilibus causis nobis notis adducti, etc.²

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii
martii mdcclxix, pontificatus nostri an-
no ii.

Dat. die 23 martii 1669, pontif. anno ii.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Tenor huius constitutionis ipsissimus est cum
superius relato pag. 748, solo mutato titulo et
dato; ideoque eam iterare inutile reputavimus,
retentis solum mutationibus praedictis (R. T.).

CIV.

*Ut exercitium artis serici in civitate Pi-
saurensi nobilitati non praevideat¹.*

Clemens Papa IX.
ad perpetuam rei memoriam.

Constantis fidei et sinceræ devotio-
nis affectus, quem dilecti filii commu-
nitas et homines civitatis nostrae Pisy-
rensis erga nos et Sedem Apostolicam
gerere comprobantur, promeretur² ut
eorum commodis dictaeque civitatis de-
cori paternâ benignitate libenter consu-
lamus.

MOTIVA.

§ 1. Cum itaque, sicut dicta commu-
nitas et homines nobis nuper exponi
fecerunt, ipsi, ut eiusdem civitatis uti-
litati et levamento consulatur, artem se-
rici in dictam civitatem introducere in-
tendant; ne autem illius exercitium no-
bilitati civium nobilium ipsius civitatis
praeiudicium adferat, opportune a nobis
provideri et ut infra indulgeri summo-
pere desiderent: nos, specialem ipsi
communitati et hominibus gratiam fa-
cere volentes, et eorum singulares per-
sonas a quibusvis excommunicationis,
suspensionis et interdicti, aliisque ec-
clesiasticis sententiis, censuris et poenis,
a iure vel ab homine, quavis occasione
vel causa latis, si quibus quomodolibet
innodatae existunt, ad effectum praesen-
tium dumtaxat consequendum, harum
serie absolventes et absolutas fore cen-
sentes, supplicationibus eorum nomine
nobis super hoc humiliter porrectis in-
clinati, omnibus et singulis memoratae
civitatis Pisaurensis civibus nobilibus
praesentibus et futuris, ut artem serici
praedictam exercere libere et licite pos-
sint et valeant, ita ut nullum propterea
eorum nobilitati praeiudicium inferatur,
aut illatum quoquo modo dici vel prae-

Expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit *promerentur* (R. T.).

tendi possit, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Clausulae praeservandae.

§ 2. Decernentes eosdem nobiles dictae civitatis cives, nunc et pro tempore quodcumque existentes, qui artem praefatam exercent, in eodem omnino nobilitatis gradu esse, fore, ac remanere, etiam ad effectum consequendi habitum et crucem fratrum militum de Iustitia, hospitalis S. Iohannis Hierosolymitani vel S. Stephani, aliarumque quarumvis militiarum, eorumque privilegiis, praerogativis, praeeminentiis, honoribus, iuribus et gratiis fruendi et gaudendi, ac quoad alia omnia et singula, ad quae nobiles dictae civitatis quomodolibet admitti et recipi consueverunt, seu possunt aut debent, non secus ac si artem supradictam nunquam exercuissent; praesentes vero litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore spectabit plenissime suffragari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac legibus etiam imperialibus et municipalibus, necnon civitatis ac hospitalis et militiarum huiusmodi, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus

et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum inserta habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die III aprilis MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 3 aprilis 1669, pontif. an. II.

CV.

Concessio indulgentiarum pro christifidelibus Italiae et insularum adiacentium divinum auxilium implorantibus pro felici electione regis Poloniae, ac liberatione Cretae a tyrannide et armis communis hostis.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Nuper nos, ad divinam opem in praesentibus Ecclesiae necessitatibus implorandam, in omnibus almae Urbis nostrae patriarchalibus et collegiatis ac parochialibus et aliis quibusvis secularium et regularium utriusque sexus ecclesiis campanam maiorem hora secundam noctis quotidie, a die I currentis mensis aprilis, donec aliter ordinaverimus, per spatium octavae partis horae pulsari iussimus. Ac omnibus utriusque sexus christifidelibus, qui durante sono campanae huiusmodi flexis genibus, vel aliter prout valerent, quinquies orationem dominicam et salutationem angelicam in honorem quinque plagarum Domini nostri Iesu Christi devote recitarent, ac divinam clementiam implorarent, ut quietam ac communiter gratam et acceptam Ecclesiaeque Dei utilem novi regis Poloniae electionem benigne largiri, necnon Cretae regnum a tyrannide et armis communis hostis liberare dignetur, sin-

Proemium.

gulis diebus, quibus id agerent, quinque annos et totidem quadragenas de iniunctis eis aut aliis quomodolibet debitis poenitentibus in forma Ecclesiae consueta relaxavimus. Insuper iisdem christifidelibus, qui praemissa per integrum quindecim dierum curriculum peragerent, ac in uno eorumdem quindecim dierum vere poenitentes et confessi, ac sacra communione refecti, S. Marci collegiatam et S. Stanislai nationis Polonorum ecclesias Urbis praedictae devote visitarent, divinamque clementiam ibidem similiter implorarent, plenariam quolibet curriculo quindecim dierum, quibus id egissent, peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concessimus.

Quid facendum Praescribit.

§ 1. Nunc autem, ut, quod feliciter petimus, validiori coniunctarum precum intercessione ab omnipotentis Dei misericordia impetremus, divinum auxilium in universa Italia et insulis illi adiacentibus pariformiter invocari cupientes, venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis et episcopis, aliisque ecclesiarum praelatis et Ordinariis civitatum et dioecesium, oppidorum, terrarum et locorum universae Italiae et insularum illi adiacentium huiusmodi, seu eorum vicariis in spiritualibus generalibus, harum serie committimus et mandamus, ut, statim atque ipsarum praesentium litterarum transumpta seu exempla etiam impressa ad eos pervenerint, campanas pariter diebus singulis per spatium octavae partis horae, donec aliter ordinandum duxerint, in suarum respective civitatum et dioecesium, oppidorum, terrarum et locorum tam secularium quam regularium utriusque sexus ecclesiis pulsari mandent, ac ecclesias ut infra visitandas designent seu designari curent.

Indulgentiam plenariam concedit.

§ 2. Nos enim omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus, qui, du-

rante sono campanarum huiusmodi, quinquies orationem dominicam et salutationem angelicam pariter recitaverint, divinamque clementiam ut supra imploraverint, quocumque die id egerint, similem poenitentiarum relaxationem; illis vero qui, continuata per quindecim dies eiusmodi devotione, in uno eorumdem quindecim dierum, vere poenitentes et confessi ac sacra communione refecti, ecclesias per memoratos Ordinarios et praelatos seu eorum vicarios respective sive illorum iussu designandas devote visitaverint, ibique divinam clementiam similiter imploraverint, plenariam itidem omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, quolibet curriculo quindecim dierum lucrificandam, concedimus pariter et elargimur. Ceterum regularibus utriusque sexus in perpetua clausura viventibus, necnon aliis christifidelibus praedictis in carcere vel corporis infirmitate aliove quolibet impedimento detentis, qui ecclesias, ut praemittitur, designatas vel designandas visitare nequiverint, ut eiusmodi visitationem confessarius ex approbatis seu approbandis ab Ordinariis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus differre, eaque iniungere possit, quae ipsi poenitentes adimplere poterunt, concedimus similiter et indulgemus.

§ 3. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis; seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra habeatur, quae praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die VIII aprilis MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 8 aprilis 1669, pontif. anno II.

Transumptis et danda.

CVI.

Declaratio nullitatis gestorum ab oeconomio Mediolanensi circa apprehensionem possessionis rerum et bonorum ad conventus congregationum suppressarum fratrum Iesuatorum et Fesulanorum in Statu Mediolanensi sitos spectantium, et amotionem administratorum ab Ordinariis deputatorum¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

L. 11. v. 1.

§ 1. Cum nos, gravissimis et rationabilibus causis nobis notis adducti, congregationes canonicorum S. Georgii in Alga Venetiaram, ac fratrum Iesuatorum S. Hieronymi, et fratrum eiusdem S. Hieronymi de Fesulis sub regula sancti Augustini, una cum omnibus earum respective dignitatibus, officiis ac monasteriis, omnique conventualitate, collegialitate, titulo, essentia ac denominatione, perpetuo extinxerimus et suppresserimus, ac universa earumdem congregationum sic suppressarum respective bona, mobilia et immobilia, tam sacra quam profana, conventus, collegia, monasteria, domos, vineas, praedia, canones, responsiones, fructus, introitus, et quaecumque, ubicumque locorum existerent, nostrae et Sedis Apostolicae dispositioni, in usus et opera pia per eos quibus id a nobis a Sede praedicta commissum foret convertenda, reservaverimus; ne autem ecclesiae earumdem congregationum suppressarum debito destituerentur servitio, Ordinariis locorum, in quibus ecclesiae ipsae sunt sitae, commiserimus et mandaverimus, ut cappellanos deputarent cum competenti mercede, etiam super re certa de bonis praedictis assignanda, per quos missis et aliis oneribus satisfaceret, ac ipsis ecclesiis de-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

bitus cultus et veneratio conservaretur, utque dicti Ordinarii inventarium tam sacrae quam profanae suppellectilis ad congregationes suppressas huiusmodi respective spectantis accurate conficerent, ac providerent ut a quoquam occultari, occupari aut inde amoveri nullatenus posset, nisi et donec a nobis sen Sede praedicta aliter provideretur, et alias prout in nostris desuper in simili forma Brevis die vi decembris proxime praeteriti expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac verbatim inserto haberi volumus, uberius continetur;

§ 2. Verum subinde (sicut ad aures nostras pervenit) dilectus filius Iohannes Paulus Zaccharias, praepositus secularis et collegiatae ecclesiae S. Mariae de Scala nuncupatae Mediolanensis, ac noster et dictae Sedis oeconomus generalis in ducatu Mediolanensi, eiusque Statu et dominio universo, auctoritate apostolica deputatus, possessionem domorum regularium et conventuum congregationum fratrum Iesuatorum et sancti Hieronymi de Fesulis, ut praefertur suppressarum, in ducatu, Statu et dominio Mediolanensi praefatis consistentium, rerumque et bonorum ad illos et illas respective spectantium apprehenderit, sen apprehendi curaverit, ac administratores in illis ab Ordinariis locorum auctoritate nostra deputatos amoverit tametsi nullum super ea re a nobis mandatum accepisset: hinc est quod nos, omnium et singulorum a dicto Iohanne Paulo, seu eius nomine a quibusvis aliis in praemissis quomodolibet actorum et gestorum seriem, causas et occasiones, aliave quaecumque etiam specificam et individuam expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac exactissime et accuratissime specificatis habentes, motu

Irrita quid
quid oecono-
mus generalis
Secularis in Statu
Mediolanensi

proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, apprehensionem possessionis domorum regularium et conventuum in ducatu, Statu et dominio Mediolanensi praefatis consistentium, rerumque et bonorum ad illas et illos spectantium quorumcumque, necnon amotionem administratorum a locorum Ordinariis ut praefertur deputatorum, et alia quaecumque a memorato Iohanne Paulo oeconomo generali, seu eius iussu, mandato vel nomine a quibusvis aliis, etiam speciali et individuam mentione et expressione dignis, in praemissis et circa ea quomodocumque et qualitercumque facta, acta, gesta, disposita et mandata, ac forsitan in futurum sine speciali et expresso nostro et dictae Sedis mandato facienda, gerenda, agenda, disponenda et mandanda, cum omnibus et singulis inde sequentis et quandocumque sequentis, penitus et omnino nulla, invalida, irrita, frivola, inania, ac a non habente potestatem attentata et de facto praesumpta, nulliusque roboris, momenti et efficaciae esse et ab initio fuisse et perpetuo fore, tenore praesentium decernimus et declaramus; ac, ad maiorem et abundantiorum cautelam, et quatenus de facto processerunt seu procedent in futurum, revocamus, cassamus, irritamus et annullamus, viribusque et effectu penitus et omnino vacuumus in omnibus et per omnia perinde ac si nonquam facta fuissent seu evenissent nec unquam forent vel evenirent.

Clemens praefatis

§ 3. Decernentes pariter easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod dictus Iohannes Paulus oeconomus generalis et alii quilibet, cuiuscumque status, gradus, ordinis, praeminentiae et dignitatis existant, in praemissis forsitan interesse ha-

bentes seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas praesentes emanarunt, adductae, verificatae aut iustificatae fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet etiam quantumvis formali et substantiali ac incogitato et inexcogitabili defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari seu ad terminos iuris reduci, aut adversus illas apperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, seu impetrato, aut etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessio vel emanato quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare nullo modo posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, sique et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, aliosve quoslibet quaecumque praeminentiam et potestate fungentes et functuros, sublata eis quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingerit attentari.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostram et cancellariae apostolicae regulam de non tollendo iure quaesito, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel

CVII.

*Iubilaeum pro dominio Reipublicae Ragusinae ad supplicationem eiusdem Reipublicae*¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Ex iniuncti nobis divinitus pastoralis officii debito spiritualibus omnium christifidelium, quorum nobis incumbit sollicitudo, necessitatibus consulere paterno affectu iugiter satagentes, ac christifidelibus in dominio Reipublicae Ragusinae degentibus, qui terrae motus et incendii flagellis graviter afflicti, ac sub potenti Domini manu humiliati², corde contrito, ad sacram misericordiarum Domini aram unanimiter accedere, opportunaque caelestis opis auxilia implorare cupiunt, ut id ferventius atque fructuosius faciant, spiritualium gratiarum dispensationi nostrae a Deo creditarum munera largissimam manu erogare volentes, supplicationibus dilectorum filiorum magistratum dictae Reipublicae nomine nobis humiliter porrectis benigne inclinati, ac de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus licet indignis contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in dominio praedictae Reipublicae Ragusinae degentibus, qui ecclesiae ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hae nostrae pervenerint, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi aliquam, spatio duarum hebdomadarum a publicatione designa-

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

² Male ed. Main. legit *humilitati* pro *humiliati* (R. T.).

Prooemium.

Dei opera facientibus indulgentiam concedit ut in rubrica.

Navigantibus iter agentibus ceterisque impeditis providet.

tionis per Ordinarios vel eorum vicarios seu officiales vel alios ut praefertur faciendae decursarum¹, saltem semel visitaverint, ibique pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac S. M. E. exaltatione pias ad Deum preces effuderint, et quarta et sexta feriis ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieiunaverint, et peccata sua confessi in die dominica immediate sequenti vel alia die intra eandem hebdomadam sanctissimam communionem refecti fuerint, et pauperibus aliquam elemosynam, prout unicuique suggeret devotio, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra aliam Urbem concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et largimur. Navigantes vero et iter agentes, ut, cum primum ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitata ecclesia cathedrali vel maiore aut parochiali loci eorum domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant; regularibus autem personis utriusque sexus etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus vel regularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius, ex iam approbata a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem seu approbandis, in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus. Insuper omnibus et singulis chris-

¹ Aptius abbi lectum fuit *decursarum* (R. T.).

tifidelibus utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti regularibus, in memorato dominio degentibus, licentiam concedimus et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium, tam secularem quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem, ex approbata, ut praemittitur, a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causa latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliis per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum absolvere et liberare valeant; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctam tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentiam salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae, districte praecipimus atque mandamus venerabilibus fratribus archiepiscopo Ragusino, ac episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, et quibuscumque Ordinariis locorum in praefato dominio existentibus¹, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa sta-

¹ Edit. Main. legit in *praefatis dominio existentium* (R. T.).

quavis firmitate alia roboratis, statutis, usibus, stylis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam dicto Ioanni Paulo, seu pro tempore existenti oeconomio generali, aliisque personis quibuscumque, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, aut aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur et exprimerentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die XXVII aprilis MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 27 aprilis 1669, pontif. anno II.

Transumptio
et im. fides.

Publ. collationem
transumptorum
habent.

tim, absque ullâ morâ, retardatione vel impedimento, per suas ecclesias et dioceses, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

Facultatem dispensandi super irregularitate derogat.

§ 2. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapitate, seu inhabilitate quoquo modo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolicâ Sede vel ab aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliâs in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfacerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Derogatio contra iurum.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, nec non regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de

1 Edit. Main. legit ut pro aut (R. T.).

illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua; non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis nlla expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac formam in eis traditam pro servatâ habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse ad effectum praemissorum derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earumdem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem prorsus fides habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi maii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 6 maii 1669, pontif. anno II.

CVIII.

Facultas magno magistro hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani dismembrandi sex millia librarum annuarum ex redditibus prioratus S. Aegidii linguae Provinciae; ex quibus millia scuta applicabuntur expensis victus fratrum dictae linguae, reliquae vero mille librae communi aerario in compensationem damni quod illi per dismembrationem huiusmodi inferri possent.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilecto filio magno magistro hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani,
Clemens Papa IX.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Ordinatum
linguae.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum fratrum linguae Provinciae istius hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani nobis expositum fuit, quod, considerato modico atque miserabili victu qui fratribus militibus dictae linguae valde numerosis in illius albergiâ praebetur, ad sublevandam eiusmodi miseriam sive tenuitatem, ab eadem linguâ die xxviii novembris MDCLXVII, ac a te et dilectis filiis consilio dicti hospitalis die ix ianuarii MDCLXVIII ordinatum fuit, ut ex redditibus et proventibus prioratus sancti Aegidii linguae et hospitalis praefatorum, post mortem dilecti filii moderni prioris dicti prioratus, separarentur et dismembrarentur annua sex millia librarum monetae illarum partium, ex quibus quinque millia librarum applicarentur impensis victus fratrum dictae linguae, ultra id, quod pro tempore existens magnus commendatarius baiulivus conventualis eiusdem linguae eam in rem de proprio impendere debet; reliquae vero mille librae huiusmodi communi aerario hospitalis praefati in compensationem damni quod illi per dismembrationem huiusmodi inferri posset, et aliâs prout in decretis desuper diebus praefatis seu aliis verioribus temporibus respective emanatis uberius dicitur contineri;

Approbatum
magistri.

§ 2. Et subinde, cum divisio seu separatio et dismembratio huiusmodi per commissarios in partibus deputatos factae fuissent eâ lege ut demum post mortem dicti moderni prioris effectum habere ac executioni demandari debeant, tu et consilium praefatum illas, iuxta eorundem commissariorum relationem,

die x decembris proxime praeteriti approbastis, prout in decreto approbationis huiusmodi contineri etiam dicitur.

Postulatis.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes praemissa, quo firmiter subsistant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiter summopere desiderent; nos, specialem ipsis exponantibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, tibi divisionem seu separationem

Confirmat Pontifex ut in rubrica.

et dismembrationem annuarum sex millium librarum huiusmodi ex redditibus et proventibus memorati prioratus factas, et demum post mortem praefati moderni prioris effectum sortituras, ac a te et consilio supradicto approbatas, ut praefertur, necnon deliberationes seu decreta linguae et consilii huiusmodi desuper emanata, cum omnibus et singulis in eis contentis, aliâs tamen licitis et honestis, auctoritate nostrâ apostolicâ confirmandi et approbandi, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiiciendi, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, dictâ auctoritate supplendi, necnon, quatenus opus sit, eisdem divisionem seu separationem et dismembrationem de novo auctoritate praefatâ faciendi, plenam et amplam facultatem, eadem auctoritate, tenore praesentium, tribuimus et impartimur.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apo-

Obstantia tollit.

stolicis, necnon praefatorum hospitalis et linguae ac prioratus, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indulgiis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x maii MDCLXIX, pontificatus nostri anno 11.

Dat. die 10 maii 1669, pontif. anno 11.

CIX.

Donatio conventus et ecclesiae Ss. Iohannis et Pauli, suppressae congregationis fratrum Iesuatorum, puellis pauperibus S. Philippi Neri de Urbe¹.

Clemens Papa IX.
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Commissi nobis divinitus pastoralis muneris ratio postulat, ut puellarum pauperum pudori et commodis quantum nobis ex alto conceditur, secundum prudentiae atque charitatis leges, consulere studeamus.

Materia.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, domus seu conservatorium puellarum pauperum S. Philippi Neri de Urbe, prope cloacam S. Luciae nuncupatam existens, non solum insalubritate aeris, ac nimia angustia laboret, sed etiam

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

vicinorum locorum domos contiguas, quibus undique cingitur, inhabitantium inspectui pateant ipsa cubicula earumdem puellarum, non sine aliquo ingressus periculo, nec his incommodis, propter situs qualitatem, satis provideri valeat: nos, praemissa, quae etiam nobis, dum in minoribus constituti et cardinalatus honore fungentes puellarum praefatarum protectionem gerebamus, oculari inspectione intotuerunt, mature considerantes, ac eisdem incommodis pastorali providentia occurrere, dictasque puellas paternae nostrae benignitatis largitate prosequi cupientes, et earum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, motu proprio et ex certa scientia ac matura deliberatione meraque liberalitate nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, eisdem puellis pauperibus S. Philippi Neri, pro earum usu et habitatione, conventum suppressae congregationis fratrum S. Hieronymi Iesuatorum nuncupatorum, illique contiguam ecclesiam Ss. Iohannis et Pauli de eadem Urbe, una cum omnibus suppellectilibus sacris in ea existentibus, et cum tribus hortis eidem conventui adiacentibus, ac insuper cum superficie sive portione vineae triginta duarum cannarum mensurae romanae in longitudinem a fine muri mansionis, quae *il legnaro* vulgariter vocatur, per radices dormitorii seu cellarum, ex quibus in eandem vineam prospectus datur, protensam¹, et vigin-

¹ Videtur legendum *protensa* (B. T.).

Donat Portifex conventum alligato bona suppressae congregationis cum lege ut in rubrica.

nem, quae superficies sive portio vineae, statim atque pro parte ipsarum puellarum absoluti fuerint muri quibus illa claudi debet, eisdem puellis consignanda erit, donatione pura, perpetua et irrevocabili, quae fieri dicitur inter viros, tenore praesentium donamus et elargimur, ac perpetuo concedimus, assignamus et applicamus; ea tamen lege ut puellae praefatae dictam ecclesiam sartam tectam et in bono statu ac sacris suppellectilibus sufficienter instructam perpetuo conservare et manutenere teneantur, liberumque sit illi seu illis, cui seu quibus adimplementum onerum missarum eidem ecclesiae de praemissis incumbentium pro tempore iniunctum fuerit, onera missarum huiusmodi ibidem adimplere, ac ad eum effectum suppellectilibus sacris in ipsa ecclesia nunc et pro tempore existentibus uti. Praeterea dominium, liberamque et omnimodam dispositionem domus seu conservatorii dictarum puellarum prope cloacam S. Luciae nuncupatam ut praefertur existentis, omniumque et singulorum illius membrorum et pertinentiarum, statim atque eadem puellae inde ad conventum eis donatum praefatum migraverint, in nos et Sedem Apostolicam assumimus, ac nostrae et eiusdem Sedis ordinationi reservamus. Volentes ut dilectus filius oeconomus, bonorum dicti conventus administrationi praepositus, administrationem domus seu conservatorii eiusque membrorum et pertinentiarum huiusmodi suscipiat, illaque meliori qua fieri poterit conditione vendere procuret, ac ex pretio inde proventuro annuos perpetuos et redimibiles census, qui desuper legitime impositi reperiuntur omnino extinguat et redimat; interea vero, donec facta fuerit huiusmodi venditio, domum seu conservatorium, eiusque pertinentias et

membra praefata meliori itidem qua fieri poterit conditione locet, et ex pensionibus inde proventuris fructus eorundem censuum solvat; quidquid autem ex pretio post extinctos census et ex pensionibus praedictis post solutos fructus huiusmodi respective superfuerit, id totum nostrae et dictae Sedis liberae dispositioni et ordinationi pariter reservamus, ac penes Montem Pietatis de Urbe praefata ad nostrum et eiusdem Sedis creditum deponi volumus et mandamus; necnon eidem oeconomo quamcumque necessariam et opportunam ad praemissa facultatem harum serie tribuimus et impertimur.

§ 2. Ceterum non intendimus per praesentes litteras titulo cardinalitio in praefata ecclesia Ss. Iohannis et Pauli existenti ullo modo praeeiudicare, sed illum¹ in suo vigore ut prius remanere; ipsas vero praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quilibet, cuiusvis status, gradus, ordinis, dignitatis et praeeminentiae existant, etiam cardinalatus honore fungentes, in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas eadem praesentes emanarint, adductae, verificatae et iustificatae fuerint, aut ex alia quacumque quantumvis iusta, pia, legitima et privilegiata causa, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel interesse habentium consensus, aliove quolibet etiam quantumvis magno et substantiali ac incogitato et incogitabili defectu notari, impugnari, infringi, re-

¹ Edit. Main. legit *illius* (B. T.).

Clauſulae praeservativae.

tractari, limitari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas apositionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, seu impetrato aut etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessio vel emanato quompiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare ullatenus posse; neque ipsas praesentes litteras sub quibusvis similium vel dissimilium donationum et gratiarum revocationibus, limitationibus, restrictionibus, aliisque contrariis dispositionibus, etiam per nos et Sedem praefatam seu Romanos Pontifices successores nostros quodcumque et quomodocumque faciendis, unquam comprehendi, aut comprehensas censeris, sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam de novo sub quibuscumque posteriori data per puellas praefatas seu alios ad quos spectat et pro tempore spectabit eligenda concessas intelligi, firmasque, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quas et quos spectat et pro tempore spectabit in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. camerarium seu procamerarium, et alios cardinales, etiam de latere legatos, necnon camerae nostrae apostolicae praesidentes, clericos, thesaurarium et commissarium generales, aliosve quoslibet earumdem camerae et Sedis officiales et ministros, et quoscumque alios, quacumque praeminentia et potestate fungentes et functuros,

sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et defini debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 3. Non obstantibus quibusvis etiam ultimis voluntatibus et dispositionibus, quas quoad praemissa sufficienter et expresse commutamus, ac de iure quaesito non tollendo, et de exprimendo in unionibus et applicationibus perpetuis vero valore, aliisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, necnon Lateranensis concilii novissime celebrati, uniones perpetuas nisi in casibus a iure permissis fieri prohibentis, ac felicitis recordationis Symmachi, quae incipit *Ne liceat*, et Pauli II, Pauli IV aliorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae ac Sedis et camerae praefatarum non alienandis, necnon recolendae memoriae Pii Papae IV praedecessoris pariter nostri de gratiis, qualecumque interesse dictae camerae concernentibus, in eadem camera intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, ita ut ipsas praesentes litteras ibidem praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon camerae et domus, seu conservatorii, conventus et ecclesiae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam eidem camerae eiusque officialibus et ministris, ac aliis personis et locis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacibus, efficacissimis et insolitis clau-

Derogatio
contrariorum.

sulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam consistorialiter, et alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 iunii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 1 iunii 1669, pontif. anno II.

CX.

Declaratio nullitatis capitulationum, se de archiepiscopali Salisburgensi vacante, a capitularibus dictae ecclesiae in praeiudicium iurisdictionis archiepiscopalis et auctoritatis Sedis Apostolicae factarum.

Clemens Papa IX.
ad perpetuam rei memoriam.

Motiva.

§ 1. Cum (sicut nobis innotuit) alias ecclesia Salisburgensis per obitum bonae memoriae Guidobaldi dum vixit S. R. E. cardinalis de Thun nuncupati, eiusdem ecclesiae Salisburgensis archiepiscopi, solatio destituta pastoris, capitulares eiusdem ecclesiae, successorem vigore indulti eis super hoc ad hac sancta Sede

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Bull. Rom. Vol. XVII.

100

concessi electuri, in quasdam ut vocant capitulationes convenerint per futurum electum, quisquis ille foret, observandas, volentes eundem electum ad praestandum iuramentum de eiusmodi capitulationibus observandis obligatum esse, prout venerabilem fratrem Maximilianum Gandolphum archiepiscopum Salisburgensem iuramentum huiusmodi de facto praestitisse accepimus; in dictis vero capitulationibus iurisdictionis et potestas ac iura archiepiscopalia, contra sacrorum canonum et constitutionum apostolicarum dispositionem, nimium circumscribantur, Apostolicaeque etiam Sedis iura et auctoritatem laedi satagatur: hinc est quod nos, considerantes sine dictae Sedis Apostolicae auctoritate nihil omnino in similibus negociis pacisci fas esse, ne autem ex capitulationibus huiusmodi, licet ob licentiae apostolicae defectum ipso iure nullis et invalidis, aliquod cuiquam ius acquisitum, aut ecclesiae Salisburgensi praedictae illiusque archiepiscopo vel capitulo qualecumque gravamen illatum, iurisdictionique et libertati ecclesiasticae quoquo modo praeiudicatum, aut eiusdem Apostolicae Sedis iuri quicquam detractum fuisse, esse vel fore unquam praetendi, dici, vel censeris, neque quovis temporis cursu aut ex quacumque alia etiam quantumlibet iuridica causa fuisse per nos et Sedem Apostolicam tacite aut expresse approbatas allegari, et beneplacitum apostolicum desuper accessisse praesumi unquam possit, pro pastoralis nostra sollicitudine providere volentes, ac earumdem capitulationum tenores, etiam veriores, praesentibus pro expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, motu proprio ac certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, capitulationes praedictas nullas, irritas ac pror-

Capitulationes
factas a capitularibus ecclesiae Salisburgensis irritas.

sus invalidas nulliusque roboris et momenti fuisse, esse et semper fore, adeo ut nullum omnino sortiri possint aut debeant effectum, perinde ac si conceptae, factae, initae aut iuratae nunquam fuissent, tenore praesentium declaramus, illasque pro non factis haberi volumus, approbationemque nostram et beneplacitum apostolicum quoad ipsas capitulationes denegamus. Ac memorato Maximiliano Gandolpho archiepiscopo iuramentum de servandis capitulationibus huiusmodi ab ipso ut praefertur praestitum, quatenus opus sit, relaxamus.

Clausia sublatâ et decretum irritans.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dicto Maximiliano Gandolpho archiepiscopo, et aliis ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, Apostolicaeque Sedis praedictae nuncios, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrarium.

§ 3. Non obstantibus praemissis, necnon apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac, quatenus opus foret, etiam regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito ac dictae ecclesiae Salisburgensis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et con-

suetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur et exprimerentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v iunii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 5 iunii 1669, pontif. anno II.

CXI.

Erectio novi hospitalis in civitate Neapolitana sub invocatione S. Petri et S. Iuanuarii pro usu pauperum mendicantium et otio vacantium¹.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei.

Dilecto filio nostro et Sedis Apostolicae nuncio in civitate Neapolitana commoranti, salutem et apostolicam benedictionem.

Sedes Apostolica veluti pia mater de filiorum suorum curâ et salute sollicita, praecipue vero pauperum et miserabilium, qui, ob membrorum mutilationem, aut alium naturae defectum, quotidianum victum per ecclesias et plateas, ac

Exordium.

¹ Ex Regest. io Secret. Brev.

ostiatim sibi quaerere sunt coacti, ne, ob temporaliam rerum caritatem, totam vitam miserabiliter ducere cogantur, pia christifidelium ad fundationem hospitalium pro similibus excipiendis personis tendentia vota opportunis favoribus et gratis prosequi consuevit.

Expositio.

§ 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum modernorum gubernatorum hospitalis et ecclesiae S. Petri et S. Iuanuarii extra moenia civitatis Neapolitanae noviter erigendi petitio continebat, quod aliâs, seu nuper, tunc existentes dilecti similiter filii gubernatores sine curâ et non collativae ecclesiae dicti S. Iuanuarii extra praedicta moenia civitatis Neapolitanae et hospitalis dictae ecclesiae pro usu tempore pestis tali morbo affectorum canonice erecta¹ (quibus etiam aliâs hospitalis et ecclesiae² huiusmodi honorum et rerum regimen et gubernium, ac fructuum, etc., distributio et applicatio pro peste laborantium, et, eâ cessante, pauperum civium civitatis Neapolitanae subventionem, et aliam eleemosynis eis benevisis, dioecesani loci vel cuiusvis alterius licentiâ desuper minime requisitâ, apostolicâ auctoritate concessa fuerant, prout in litteris apostolicis desuper expeditis plenius continetur), existimantes propterea de bonis et fructibus huiusmodi libere et licite, ut praefertur, disponere posse, reminiscentesque etiam quod dilecti similiter filii communitas et homines dictae civitatis tempore postremae pestis novum hospitale forsitan pro usu pauperum mendicantium, qui iugiter et ubique praesertim in ecclesiis christifideles inibi orantes non sine strepitu et importunitate molestabant, et aliarum utriusque sexus personarum otio vacantium, construendi Deo omnipotenti vove-

rant, quaedam cortilia et aedes seu fabricas praedictae ecclesiae annexa, necnon omnia et quaecumque alia dictae ecclesiae et primodicti hospitalis iura, census, fructus, etc., etiam decursos, ad illa quomodolibet spectantia, pro erectione dicti novi hospitalis sub invocatione S. Petri et S. Iuanuarii ac illius fabricâ ac in eo pro tempore degentium sustentatione ac onerum illi incumbentium supportatione, ad instantiam et contemplationem dilecti filii Petri de Aragon, moderni proregis Neapolitani, sub diversis pactis et conditionibus, licitis tamen et honestis, reservato tamen nostro et Sedis praedictae seu alterius superioris, quatenus opus esset, beneplacito, dederunt et concesserunt, ac donatio et concessio sic ut praefertur facta dictis gubernatoribus hospitalis et ecclesiae praesentium vigore erigendorum huiusmodi acceptata fuerunt, prout in scripturis desuper confectis etiam plenius continetur, et successive ipse Petrus prorex in cortilibus et fabricis huiusmodi novas aedes et aedificia ad usum hospitalis cum refectorio, dormitorio, aliisque officinis et commoditatibus, necnon ecclesiâ, sacristiâ, campanili, coemeterio ac congruâ et sufficienti suppellectili, tam sacrâ quam profanâ, etiam mediantibus eleemosynis a pluribus piis christifidelibus largâ manu elargitis, construi et aedificari ac instrui respective curavit, et benedicente Domino in dictis novis aedibus et aedificiis quingenti circiter pauperes, non sine spirituali communitatis et hominum huiusmodi consolatione, ad praesens reperiuntur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, donatio et concessio huiusmodi, a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum

¹ Videtur legendum *erectâ* vel *erectae* (R. T.).

² Edit. Main. legit *ecclesia* (R. T.).

Mouza.

et regularium praepositorum nullae et invalidae declaratae fuerint, ipsaque congregatio, praedicti Petri proregis pietate et zelo ab eâ plurimum commendatis, censuerit, si nobis placuisset, per litteras apostolicas in formâ Brevis sub annulo Piscatoris posse committi nostro et dictae Sedis Apostolicae nuncio in dictâ civitate commoranti ut ipse nuncius, arbitrio et conscientia, bona et fructus etiam decursos donata et concessa huiusmodi gubernatoribus hospitalis et ecclesiae sic ut praefertur erigendorum ex integro concederet et assignaret, aliaque infrascripta concedi et ordinari possit, prout in supplici libello pro parte dicti Petri proregis nobis et congregationi praedictae humiliter porrecto, ac resolutione seu decreto eiusdem congregationis desuper, sub datum Romae die xxxi augusti anni Domini MDCLXVIII emanatâ seu emanato similiter plenius continetur;

Supplicatio.

§ 3. Quare pro parte Petri proregis et gubernatorum ecclesiae et hospitalis sic erigendorum huiusmodi nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus eis in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur: nos igitur, memores verbi prophetae: *Beatus qui intelligit super egenum et pauperem*, ac cupientes hoc pium opus executioni demandari, proptereaque huiusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuae per apostolica scripta mandamus, quatenus bona, iura, fructus, etc., etiam decursos, aliaque a gubernatoribus primodictis hospitalis et ecclesiae sic erigendorum huiusmodi ut praefertur donata et concessa, cum omnibus et singulis pactis, conditionibus, obligationibus, clausulis et declarationibus in scripturis desuper confectis expressis et contentis quibuscumque, licitis tamen et honestis, pro tuo arbitrio et conscientia, aucto-

ritate nostrâ de novo concedas, et in dictis novis aedibus unum hospitale sub invocatione S. Petri et S. Ianuarii cum ecclesiâ aliisque praedictis per pro tempore existentes illorum gubernatores regendum et administrandum, in quo pauperes mendicantes utriusque sexus et aliae personae otio vacantes degere, et in ecclesiâ sic erigendâ huiusmodi sacramenta ecclesiastica suscipere, et in eius sepulturis, tam ipsi quam alii, qui in illis sepeliri voluerint, sepeliri possint, sine alicuius praeiudicio, auctoritate nostrâ praedictâ, erigas et instituas, illique sic erecto et instituto, pro eius dote et congruâ personarum mendicantium et otio vacantium, ac ministrorum, officiarum et famulorum illius sustentatione, et onerum ei incumbentium supportatione, et ecclesiae praedictae erigendae huiusmodi mantentione, bona, iura et fructus, etc., etiam decursos huiusmodi, aliaque a quibusvis aliis donata et donanda, ac assignata et assignanda quaecumque, postquam donata et assignata fuerint, ita quod liceat gubernatoribus pro tempore existentibus hospitalis et ecclesiae per te erigendorum huiusmodi, per se, vel alium, seu alios, eorum ac hospitalis et ecclesiae per te erigendorum nominibus, illorum omnium et singulorum realem, corporalem et actualem possessionem propriâ auctoritate libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, ac illorum fructus, etc., percipere, exigere et levare, ac in usus et utilitatem hospitalis et ecclesiae per te erigendorum ac pauperum mendicantium huiusmodi convertere, dioecessani loci vel cuiusvis alterius licentiâ desuper minime requisitâ, eadem auctoritate nostrâ etiam perpetuo applices et appropries. Nos enim, si concessionem, erectionem, institutionem, applicationem et appropriationem praedictas per te vi-

Clausulae praeservativae.

gore praesentium fieri contigerit, ut praefertur, easdem praesentes, etiam ex eo quod in praemissis quicumque interesse habentes seu habere praetendentes praemissis non consenserint, nec ad ea vocati vel auditi fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aliove quomodolibet quantumvis magno et substantiali ac excogitabili et inexcogitabili defectu notari, impugnari, redargui, infringi, retractari, et in ius vel controversiam vocari, ad viam et terminos iuris reduci, seu adversus illas apperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato aut etiam motu proprio concessio¹ nunquam² in iudicio vel extra illud nisi se iuvare posse, nec sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, limitationibus aut aliis contrariis dispositionibus comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et eum in quo antea erant statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam de novo sub quacumque posteriori datâ per modernos et pro tempore existentes hospitalis per te erigendi huiusmodi gubernatores quodcumque eligendâ concessas fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac gubernatoribus hospitalis per te erigendi huiusmodi plenissime et perpetuo suffragari, et ab omnibus illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis censi, atque ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos quavis auctoritate fungen-

Decretum in Titulis et clausula sublata.

1 Edit. Main. legit *concessa* (R. T.).2 De more solito lege *quempiam pro nunquam* (R. T.).

tes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos et Sodis Apostolicae nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, et, si scus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

§ 4. Non obstantibus nostrâ et cancellariae apostolicae regulis de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, ac de exprimendo vero annuo valore, necnon Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a iure expressis fieri prohibentis, ac felicitis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de gratis interesse camerae apostolicae quomodolibet concernentibus in eadem camera infra certum inibi expressum tempus registrandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in sinodalibus, provincialibus, universalibus et generalibus conciliis editis et edendis, specialibus vel generalibus, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam iteratis vicibus, etiam contra similia in contrarium praemissorum quovis modo et quomodolibet concessis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, et formâ in illis tradita

Contraria tollit.

observata, inserti forent, eisdem praecipi-
bus pro plene et sufficienter expres-
sis et insertis habentes, illis aliis in
suo robore permansuris, hac vice dum-
taxat latissime et plenissime ac specia-
liter et expresse derogamus, contrariis
quibuscumque.

§ 5. Volumus autem quod gubernato-
res pro tempore existentes ecclesiae
et hospitalis per ts. erigendorum hu-
iusmodi de rebus gestis et administratis
tibi iuxta concilii Tridentini dispositio-
nem quotannis rationem reddere omni-
no teneantur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maior-
um, anno Incarnationis Domini MDCLXIX,
IX iunii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 9 iunii 1669, pontif. anno II.

CXII.

*Constitutio prohibens mercaturam et ne-
gociationes seculares ecclesiasticis,
praesertim religiosis quibuslibet, in
Indiis Orientalibus et America nunc
et pro tempore existentibus.*

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

F.ordium.

Sollicitudo pastoralis officii, quo Ec-
clesiae catholicae per universum orbem
diffusae regimini per ineffabilem divi-
nae sapientiae atque clementiae abun-
dantiam praesidemus, nos stimulat ut
ea, quae christianae religionis catholi-
caeque fidei propagationi remoram vel
impedimentum iniicere, ac in virorum
in sortem Domini vocatorum, et praes-
sertim religiosorum, qui semetipsos ab-
negrunt et mundana omnia contempse-
runt ut Christum lucrifacerent eiusque
obsequiis mundo corde et mente tran-
quillâ unice intenderent, honestatis glo-

Edi. Main. legit *idit*; at ad marginem
habet *idit* (p. r.).

riâ maculam ponere possent, salubri
sanctione e medio tollere atque radici-
bus evellere studeamus.

§ 4. Dudum siquidem felicis recorda-
tionis Urbanus Papa VIII praedecessor
noster, considerans per sacros canones,
conciliorum decreta. et constitutiones
apostolicas omnibus religiosis, ac etiam
aliis ecclesiasticis, praesertim in sacris or-
dinibus constitutis, mercaturam et nego-
ciationes seculares districte prohiberi,
ac valde damnosum, indecorum et inde-
cens existere huiusmodi personas divino
cultui mancipatas, ac praecipue illas quae
ad praedicandum sacrosanctum Christi
Domini Evangelium destinatae sunt, mer-
caturae et negotiationibus huiusmodi se
immiscere aut operam dare, per quan-
dam suam in simili formâ Brevis die XXII
februarii MDCXXXIII emanatam consti-
tutionem, inter alia, religiosis omnibus
cuiuscumque Ordinis et instituti, tam
non Mendicantium quam Mendicantium,
etiam Societatis Iesu, eorumque singu-
lis, tam tunc in insulis, provinciis re-
gionibus et regnis Indiae Orientalis, ac
Chinae et Iaponum existentibus, quam
in futurum ad illa mittendis, omnem et
quamecumque mercaturam seu negotia-
tionem quocumque modo ab eis fieri
contingeret, seu per se, sive per alios,
sive proprio, sive communitatis nomine,
directe, sive indirecte, aut quovis alio
praetextu, causâ vel colore, interdixit et
prohibuit sub excommunicationis latae
sententiae poenâ ipso facto incurrendâ,
ac privationis vocis activae et passivae,
officiorum ac graduum et dignitatum qua-
rumcumque, et inhabilitatis ad ea, ac
insuper amissionis mercium et lucrorum
ex eis factorum: quae omnia a superio-
ribus religionum, ex quibus delinquentes
existerent, reservanda essent ad usum
missionum, quas eadem religiones ha-
bebant et in futurum habiturae erant in

Urbanus VIII
prohibuit nego-
ciationem ec-
clesiasticam.

Indiis praedictis, et non in alios usus:
ac eisdem superioribus districte praeci-
pit, sub eisdem poenis, ut in hoc in-
vigilarent, et contra delinquentes ad
praedictas poenas procederent, sublata
eisdem facultate huiusmodi delinquen-
tibus aliquid ex dictis mercibus et lu-
cris quantumvis minimum remittendi aut
condonandi, et aliâs prout in dictâ Ur-
bani praedecessoris constitutione, cuius
tenorem praesentibus pro plene et suf-
ficienter expresso ac de verbo ad ver-
bum inserto haberi volumus, uberius
continetur.

Sed non fuit
observatum.

§ 2. Cum autem (sicut non sine gra-
vissimo animi nostri dolore accepimus)
multi ex iisdem religiosis et personis
ecclesiasticis, propriae professionis in-
iunctique sibi gravissimi ministerii in-
memores, ab eiusmodi mercaturâ et
negotiationibus secularibus non absti-
neant, sed sese a debitâ praedictae con-
stitutionis Urbani praedecessoris obser-
vatione sub variis praetextibus, coloribus
et subterfugiis eximere conati fuerint, et
satagant de praesenti, in deplorandam
animarum suarum perditionem, perni-
ciosum quoque exemplum et scandalum
plurimorum: nos, salutaribus Doctoris
Gentium praeceptis edocti, quod nemo
militans Deo implicat se negotiis secu-
laribus, ut ei placeat cui se probavit,
tam grande tamque exitiosum ab Eccle-
siâ Dei malum apostolici zeli vigore pro-
pellere, scandalorumque inde nascentium
occasionem recidere, ac saluti ani-
marum et christianae religionis catho-
licaeque fidei propagationi, quantum
nobis ex alto conceditur, salubriter con-
sulere, omnemque lucrorum mundano-
rum spem personis caelesti militiae ad-
scriptis, praesertim ad infidelium con-
versionem et Evangelii praedicationem
destinatis, quas sicut bonos Christi mi-
lites laborare et ministerium suum ho-

norificari oportet, ut eo studiosus ac
impensus, adspirante superni favoris
auxilio, horrea Domini novis semper fru-
gibus locupletare satagant, omnino ad-
mers decervimus.

§ 3. Itaque, sacris canonibus ac decre-
tis et constitutionibus praedictis inhse-
rentes, illaque, et praesertim memoratam
Urbani praedecessoris constitutionem, in
iis quae praesentibus litteris non adver-
santur, approbantes et innovantes, et
circa praemissa de novo disponentes et
statuentes, motu proprio, ac eâ certâ
scientiâ et maturâ deliberatione nostris,
deque apostolicae potestatis plenitudine,
omnibus et singulis personis ecclesias-
ticis, tam secularibus quam regularibus,
cuiuscumque status, gradus, conditionis
et qualitatis, ac cuiusvis Ordinis, con-
gregationis et instituti, tam Mendican-
tium quam non Mendicantium, etiam
Societatis Iesu, et earum cuilibet, quae
ad insulas, provincias, regna Indiarum
Orientalium, et praesertim in provinciam
Societatis Iesu de Iapone nuncupatam,
ac in partes Americae, tam australes
quam septentrionales, a Sede Apostolicâ,
vel congregatione venerabilium fratrum
nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis
Propagandae Fidei praepositorum, aut ab
earum superioribus, sub nomine missio-
narium, aut quovis alio titulo, pro tem-
pore missae fuerint, aut in illis partibus
quomodolibet morabuntur, sub excom-
municationis latae sententiae, ac priva-
tionis vocis activae et passivae, et officio-
rum, dignitatum et graduum quorumcum-
que per eas obtentorum, et inhabilitatis
ad illa et alia quaecumque in posterum
obtinenda, necnon amissionis mercium
et lucrorum omnium ipso facto incur-
rendis, ac aliis nostro et Romani Pon-
tificis pro tempore existentis vel praeci-
dictae cardinalium congregationis arbitrio
imponendis poenis, tenore praesentium

Pontifex con-
firmat et innovat
prohibitio-
nem prout in
rubrica.

districte prohibemus pariter et interdici-
mus, ne mercaturis et negotiationibus se-
cularibus huiusmodi, quovis praetextu,
titulo, colore, ingenio, causâ, occasione
et formâ, etiam semel, per se, aut me-
diantibus ministris, seu aliis personis
subsidiariis, directe vel indirecte, tam
nomine proprio, quam suarum respecti-
ve religionum seu congregationum, ac
societatum, etiam Iesu, vel aliorum quo-
rumlibet, et aliâs quovis modo et qua-
litercumque se ingerant vel immisceant.
Ac ex nunc, prout ex tunc, et e contra,
postquam casus evenerit, merces et lu-
cra quaecumque, quae ex huiusmodi
mercaturis et negotiationibus proveni-
erint et provenient, in usus et commodum
pauperum, hospitalium, seminariorum
ecclesiasticorum ac operariorum (non
tamen religionum, congregationum et
societatum, etiam Iesu, seu instituti eo-
rum, qui in praemissis vel circa ea deli-
querint, sed aliorum non delinquentium)
harum serie applicamus, qui teneantur
consignare merces et lucra huiusmodi
locorum Ordinariis, seu eorum vicariis
in spiritualibus generalibus, aut officia-
libus, vel apostolicis vicariis seu provi-
cariis. Si vero, tamquam dictae Sedis de-
legati, illa ut praefertur, et non in alios
usus, distribuere et erogare debeant;
super quibus eorum conscientiam distri-
cte oneramus. Et quia in praemissis et
circa ea delinquentes ut plurimum prae-
textu necessitatis pro eorum missionibus
se excusare praesumunt, excusationes
huiusmodi eis eorumve cuilibet nullo
modo suffragari posse vel debere decer-
nimus et declaramus.

§ 4. Insuper eisdemmet censuris et
poenis innodamus et innodatos fore de-
claramus superiores immediatos, ac pro-
vinciales et generales praedictorum Or-

1 Potius videtur legendum *Iti* pro *Si* (R. T.).

dinum, congregationum et societatum,
etiam Iesu, qui eorum respective subditos
in praemissis vel circa ea etiam pro
unicâ vice quomodolibet delinquentes,
saltem per amotionem illorum a locis
commissi per eos delicti, non puniverint;
a sententiâ vero excommunicationis bu-
iusmodi per superiores vel alium seu
alios quoscumque, etiam quavis facultate
suffultos, nemo ex praedictis delinquenti-
bus absolvi possit, praeterquam in mor-
tis articulo constitutus, nisi lucris huius-
modi prius restitutus.

§ 5. Decernentes easdem praesentes
litteras et in eis contenta quaecumque,
etiam ex eo quod in praemissis interes-
se habentes seu habere quomodolibet
praetendentes, et alii quilibet, cuius-
cumque status, gradus, ordinis, praeem-
inentiae et dignitatis, seu aliâs speci-
ficâ et individuâ mentione digni, illis
non consenserint, nec ad ea vocati, ci-
tati et auditi, neque causae, propter quas
ipsae praesentes emanarint, sufficienter
adductae, verificatae et iustificatae fue-
rint, aut ex aliâ quacumque quantum-
vis iustâ, piâ et privilegiatâ causâ, co-
lore, praetextu et capite, etiam in cor-
pore iuris clauso, etiam enormis, e-
normissimae et totalis laesionis, nullo
unquam tempore de subreptionis vel
obreptionis, aut nullitatis vitio, seu in-
tentionis nostrae aut interesse habentium
consensus, aliove quolibet etiam quan-
tumvis magno et substantiali ac inco-
gitato et inexcogitabili defectu notari,
impugnari, infringi, retractari, in con-
troversiam vocari, aut ad terminos iuris
reduci, seu adversus illas apositionis
oris, restitutionis in integrum, aliudve
quodcumque iuris, facti vel gratiae re-
medium intentari vel impetrari, seu im-
petrato, aut etiam motu, scientiâ et po-
testatis plenitudine paribus concessio vel
emanato quempiam in iudicio vel extra

Decretum ir-
ritans.

illud uti seu se iuvare nullo modo posse,
sed ipsas praesentes litteras semper
firmas, validas et efficaces existere et
fore, suosque plenarios et integros ef-
fectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus
et singulis, ad quos spectat et pro tem-
pore quodcumque spectabit, in omni-
bus et per omnia inviolabiliter et incon-
cusse observari.

Nec aliter iu-
dicari posse de-
cerat.

§ 6. Sicque et non aliter in praemis-
sis per quoscumque iudices ordinarios
et delegatos, etiam causarum curiae ca-
merae apostolicae generalem et palatii
apostolici auditores, ac eiusdem camerae
praesidentes, clericos, thesaurarium ge-
neralem, commissarium, aliosque officia-
les et ministros, necnon S. R. E. praedi-
ctae camerarium seu procamerarium et
alios cardinales, etiam de latere legatos
et dictae Sedis nuncios, ceterosque quos-
libet, quacumque praeminentiâ et po-
tate fungentes et functuros, in quavis
causâ et instantiâ, sublata eis et eorum
cuilibet quavis aliter iudicandi et inter-
pretandi facultate et auctoritate, ubique
iudicari et definiri debere, ac irritum
et inane si secus super his a quoquam,
quavis auctoritate, scienter vel igno-
rante, contigerit attentari.

Derogat con-
suetud.

§ 7. Non obstantibus, quoad ea quae
praesentibus adversantur, praedictâ Ur-
bani praedecessoris, ac recolendae me-
moriae Bonifacii Papae VIII praedeces-
soris pariter nostri de unâ, et concilii
generalis de duabus dietis, ita ut vigore
praesentium etiam ultra duas pluresve
dietas quilibet in iudicium trahi possit,
piae memoriae Pii IV et Pauli V alio-
rumque Romanorum Pontificum, etiam
praedecessorum nostrorum, super spoliis
camerae praedictae applicandis, ac eius-
dem Pii IV praedecessoris de gratiis
qualecumque interesse dictae camerae
concernentibus in ipsâ camerâ intra cer-
tum tunc expressum tempus praesentan-

dis et registrandis, ita ut praesentes lit-
teras ibidem praesentari, registrari et
insinuari nunquam necesse sit, necnon,
quatenus opus sit, de iure quaesito non
tollendo, aliisque nostris et cancellariae
apostolicae regulis, ceterisque apostoli-
cis, ac in universalibus provincialibusque
et synodalibus conciliis editis, generali-
bus vel specialibus, constitutionibus et
ordinationibus, ac dictae camerae et
provinciarum, regnorum, regionum, Or-
dinum et congregationum, institutorum,
societatum, etiam Iesu, domorum et col-
legiorum quorumcumque, aliisque qui-
busvis, etiam iuramento, confirmatione
apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ
roboratis, statutis et consuetudinibus,
etiam immemorabilibus, privilegiis quo-
que, indultis, facultatibus, licentiis et
litteris apostolicis, quibusvis Ordinibus,
congregationibus, institutis et societatibus,
etiam Iesu, eorumque superioribus
et personis, etiam particularibus, et aliis
quibuscumque, etiam speciali notâ di-
gnis, et de necessitate iuris vel facti
omnino exprimentis, etiam cum facultate
eligendi posteriorem datam, quam ne-
mini adversus easdem praesentes litteras
ullo modo suffragari unquam posse sta-
tuimus et decernimus, ac sub aliis qui-
buscumque verborum tenoribus et for-
mis, ac cum quibusvis etiam derogatoria-
rum derogatoriis, aliisque efficacioribus,
efficacissimis et insolitis clausulis, irri-
tantibusque et aliis decretis, in genere
vel in specie, etiam motu, scientiâ et
potestatis plenitudine paribus, ac con-
sistorialiter, et aliâs quomodolibet in
contrarium praemissorum concessis, ac
etiam pluries confirmatis, approbatis et
innovatis; quibus omnibus et singulis,
etiamsi pro illorum sufficienti deroga-
tione de illis eorumque totis tenoribus
specialis, specifica, expressa et individua,
ac de verbo ad verbum, non autem per

clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis expressio habenda aut alia aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formam in illis traditam observatam, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, derogamus et derogatum esse et censeri, illaque nemini adversus praesentes litteras suffragari volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Exequutores deputat.

§ 8. Ceterum volumus et expresse mandamus ut eadem praesentes litterae, seu earum exempla, etiam impressa, notificentur et intimentur omnibus et singulis Ordinum, congregationum, institutorum et societatum, etiam lesu, huiusmodi superioribus generalibus et procuratoribus generalibus, ad hoc ut eorum et praedictorum religiosorum eis respective subditorum nominibus illas acceptent, et earum exempla transmittant ad illos cum arctissimis praeceptis eadem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque plenarie et integre ac vere, realiter et cum effectu exequendi et observandi.

§ 9. Ac insuper quibuslibet locorum Ordinariis eorumque officialibus, vicariis in spiritualibus generalibus, ac apostolicis et capitularibus vicariis amplam et liberam concedimus et impartimur facultatem praesentes litteras in locis eorum cuiuslibet respective iurisdictionis publicandi, ad hoc ut illarum ignorantia allegari nequeat et allegata minime suffragari debeat.

Fides danda transumptis.

§ 10. Et quia difficile foret praesentes litteras originales ubique ostendi et publicari, volumus pariter et decernimus

illarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eandem prorsus in iudicio et extra ubique locorum fidem haberi, quae haberetur ipsis praesentibus litteris si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii iunii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 17 iunii 1669, pontif. anno II.

CXIII.

Declaratio circa solutionem decimae quoad ecclesiasticos regnorum et provinciarum coronae Aragoniae.

Venerabili fratri Federico patriarchae Alexandrino, nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio,

Clemens Papa IX.

Venerabilis frater salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Alias felices recordationis Alexander PP. VII praedecessor noster, in subventionem clarae memoriae Philippi IV dum vixit Hispaniarum regis catholici, indixit et imposuit unam semel in duobus annis tunc proximis, illorum nempe singulo pro medietate, persolvendam decimam, quae in totum ad summam octingentorum millium ducatorum monetae Hispaniae ascenderet, iuxta taxam a tunc existente suo et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio taxandam, omnium fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obventionum et emolumentorum et distributionum quotidianarum omnium ecclesiarum archiepiscopali, episcopali, collegiatarum et parochialium, necnon monasteriorum

Alexander VII concessit Philippo IV subventionem quandam ab ecclesiasticis solvendam.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

et conventuum, ac etiam mensarum abbatialium, capitularium, tam cathedralium, etiam metropolitanarum, quam quarumcumque collegiatarum ecclesiarum et conventualium, prioratum quoque ac ceterorum beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura et sine cura, secularium ac quorumvis Ordinum utriusque sexus etiam Mendicantium annuos redditus habentium, tam virorum quam mulierum, necnon congregationum, institutorum et societatum regularium, etiam Societatis Iesu, et praeterea hospitalium et militiarum quarumcumque (exceptis tamen sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus et fratribus militibus hospitalis S. Iohannis Hierosolymitani, qui pro sui tutelam contra Turcas et alios infideles alienis auxiliis quotidie indigebant, et, quoad curata, iis quorum centum, quo vero ad simplicia beneficia ecclesiastica, iis quorum annui redditus summam viginti quatuor ducatorum auri de camera non excederent) in regnis Castellae et Legionis ac Aragoniae et Valentiae, necnon principatu Cataloniae, atque insulis Balcaribus, et Sardinia, omnibusque provinciis et ditionibus in eisdem regnis et insulis comprehensis existentium, ac similiter omnium pensionum super praemissis assignatarum et assignandarum, et alias sub certis modo et forma tunc expressis; ac praefatum tunc et pro tempore existentem suum et dictae Sedis in praefatis Hispaniarum regnis nuncium decimae huiusmodi collectorem cum facultatibus opportunis constituit et deputavit, ipsique nuncio taxam et repartimentum huiusmodi pro dicta summa octingentorum millium ducatorum conficiendi amplam potestatem concessit, prout in ipsius Alexandri praedecessoris litteris desuper in simili forma Brevis die XX octobris MDCLXII expeditis, qua-

1 Quas vide supra, pag. 71 (R. T.).

rum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Et subinde pro parte carissimi in Christo filii nostri Caroli eorumdem Hispaniarum regis catholici dicto Alexandro praedecessori exposito quod, habito necessitatis ecclesiarum dictorum regnorum Castellae et Legionis ratione, portio decimae praefatae eadem ecclesias contingens ex regiae maiestatis benignitate ad minorem nempe quingentorum viginti quinque millium ducatorum dictae monetae Hispaniae summani reducta fuerat, residuo ipsis ecclesiis et personis ecclesiasticis remisso et condonato, ac etiam biennium solutioni eiusdem decimae per litteras praefatas praefinitum eisdem ecclesiis et personis ecclesiasticis regnorum Castellae et Legionis ad quadriennium ex pari benignitate ampliatum extiterat; idcirco idem Alexander praedecessor, ut summa quingentorum viginti quinque millium ducatorum monetae huiusmodi intra quadriennium praefatum facilius exigi, taxae et repartimentum opportunum desuper expeditius confici valerent, providere, necnon difficultatibus, quae circa praemissa oriri possent, obviare, ac exemptionem seu exceptionem praefatam ut infra moderari volens, per alias suas pariter in forma Brevis die IX decembris MDCLXV expeditas litteras, quarum tenorem praesentibus itidem pro expresso haberi volumus, quod, ex-parochiales ecclesias, quarum centum, et beneficia simplicia praefata, quorum redditus annui viginti quatuor ducatorum auri de camera summam respective non excederent, obtinentibus, ad contributionem et solutionem portionis decimae huiusmodi sicut praemittitur reductae

Quae tamen fuit portio auferata.

1 Legendum habitam (R. T.).

2 Quas quoque vide supra pag. 405 (R. T.).

omnes et singuli ii tenerentur et obligati essent, qui ad solutionem et contributionem subsidii et primae decimae excusati nuncupati in illis regnis tenebantur et illa solvebant, decrevit et declaravit. Nec non tunc existenti suo et Sedis praefatae in memoratis Hispaniarum regnis nuncio ad omnimodam primodictarum litterarum, cum omnibus et singulis facultatibus et indultis ibi expressis, executionem, iuxta tamen decreti et declarationis huiusmodi tenorem, et servatam alias earumdem litterarum formam, procedendi facultatem concessit, et alias prout in ultimodictis Alexandri praedecessoris litteris plenius etiam continetur.

tione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, quod, ex-parochiales ecclesias, quarum centum, et beneficia simplicia in regnis et provinciis dictae coronae Aragoniae consistentia, quorum redditus annui vigintiquatuor ducatorum auri de camera summam respective non excedunt, obtinentibus, ad contributionem et solutionem ratae seu portionis decimae huiusmodi, sicut praemittitur, nondum solutae, et adhuc debitae, omnes et singuli illi teneantur pariter et obligati sint, qui ad solutionem et contributionem subsidii et primae decimae excusati nuncupati in eisdem regnis et provinciis coronae Aragoniae tenentur et illa solvunt, tenore praesentium decernimus, similiter et declaramus; tibi-que ad omnimodam praefatarum Alexandri praedecessoris litterarum cum omnibus et singulis facultatibus et indultis ibi expressis executionem, iuxta tamen decreti et declarationis in praesentibus litteris expressorum tenorem, et servatam alias, in iis quae praesentibus non contrariantur, earumdem Alexandri praedecessoris litterarum formam, procedendi, apostolicam auctoritate, earumdem tenore praesentium, plenam, liberam et amplam facultatem et auctoritatem concedimus et impartimur.

§ 4. Non obstantibus praefatis Alexandri praedecessoris litteris, necnon omnibus et singulis illis, quae in eisdem litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III iulii MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 3 iulii 1669, pontif. anno III.

Dubium an ecclesiastici in regno Aragoniae eam solvere debeant.

Pontifex de-
cl. ut eos te-
lect.

CXIV.

Erectio congregationis indulgentiarum et sacris reliquiis praepositae.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Provenit.

In ipsis pontificatus nostri primordiis, cum multas venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium congregationes ad certarum rerum et negotiorum in amplissimum Romanae curiae alveum ex omnibus mundi partibus assidue confluentium tractationem atque determinationem a felicis recordationis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris ad Ecclesiae catholicae ac ditionis temporalis eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae utilitatem prudenti salubrique consilio institutas reperissemus, quae incumbenter nobis ingentem curarum molem pro sua quaeque parte sublevarent; nullam tamen adhuc erectam videremus, quae sacri indulgentiarum thesauri curae et dispensationi, sacrarumque reliquiarum recognitioni, disquisitioni peculiariter incumberet:

Motiva

§ 1. Nos, eundem inestimabilem thesaurum fidei dispensatione erogare, et omnia, quae sacras reliquias huiusmodi contingunt, recte atque ordine disponere cupientes, nonnullos ex memoratis cardinalibus, ac aliquos curiae praedictae praelatos, aliosque viros religione, pietate, doctrina et rerum usu eximie praeditos selegimus, quorum consilio, opera et industria tam gravem muneris nostri partem ad omnipotentis Dei gloriam, Ecclesiae honorem, ac spiritualem christifidelium aedificationem facilius implere valeremus. Illi vero subinde, prout rerum et negotiorum momenta postulabant, insimul convenientes, commissam sibi a nobis provinciam recte et fructuose, atque ex animi nostri sententia hactenus administrarunt. Quapropter speran-

tes in Domino non minus utiliter in futurum quoque desudaturam esse eorum industriam, ac salubris consilii, quod auctore Deo suscepimus, fructum, eodem adiuvante atque incrementum dante, perfennare desiderantes,

§ 2. Motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, congregationem eiusdem S. R. E. cardinalium ac praelatorum, et aliorum virorum praedictorum, a nobis ut praefertur electorum et deputatorum, ac in futurum tam a nobis quam a successoribus nostris Romanis Pontificibus eligendorum et deputandorum, cum facultate omnem difficultatem ac dubietatem in Sanctorum reliquiis aut indulgentiis emergentem, quae ad fidei dogma non pertineat (nobis tamen et Romano Pontifice pro tempore existente circa graviora difficilioraque consultis) expediendi; ac, si qui abusus in eis irrepsissent, illos, iudicii formam plane popositam, corrigendi et emendandi; causas vero iudiciale formam requirentes ad proprios iudices remittendi; falsas, apocryphas indiscretasque indulgentias typis imprimi vetandi, impressas recognoscendi et examinandi, ac, ubi nobis seu Romano Pontifici pro tempore existenti retulerit, nostram seu illius auctoritate reiiciendi; reliquias de novo inventas, quas recolendae memoriae Innocentius III praedecessor noster in generali concilio Lateranensi publica veneratione coli, nisi prius auctoritate Romani Pontificis approbatas, prohibuit, recognoscendi quoque et examinandi; ac in concedendis indulgentiis, Sanctorumque reliquiis donandis moderationem adhiberi, omniaque pie, sancte et incorrupte fieri curandi, tenore praesentium perpetuo erigimus et instituimus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes

Erectio de qua in rubrica.

Clausulae praeservativae.

litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, nec de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, sen intentionis nostrae aliove quolibet etiam substantiali et formali ac incogitato et inexcogitabili necessariamque expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci ullo modo unquam posse,

Clausula sub-
lata.

§ 4. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praedictae cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praeminentia et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio con-
trarium.

§ 5. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostram et cancellariae apostolicae regulam de iure quaesito non tollendo, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitatis alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis et locis, ac sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, seu alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, con-

firmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et sigulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formam in illis traditam observatam, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptio-
rum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi iulii MDCCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 6 iulii 1669, pontif. anno III.

CXV.

Concessio indulgentiae plenariae christifidelibus Italiae et insularum adiacentium divinam opem implorantibus pro liberatione civitatis Candiae et regni Cretae ab oppressione Turcarum.

Clemens Papa IX
ad futuram rei memoriam.

Quod iam pluries indictis publice precibus a Domino exercituum humili de-

Exordium.

votoque cordis affectu poposcimus, ut civitatem Candiae regni Cretae metropolim diutina vehementique impiorum christiani nominis hostium Turcarum obsidione pressam liberare dignaretur, id nunc praecipue, cum iidem Turcae, christiani exercitus adventum antevertere satagentes, civitatem praedictam effertio quam unquam rabie expugnare moliantur, ferventiori spiritus ardore, maiori que animi contentione faciendum censemus, ut clementissimus Dominus noster, in cuius manu est liberare in multis et in paucis, Turcas praedictos, in multitudine contumaci et superbia nil nisi caedes et excidia spirantes, conterat et disperdat potentiam virtutis suae, ac fortissimis Christi pugilibus gloriosa pro eius honore sanctaeque eius Ecclesiae defensione certamina alacriter subeuntibus robur et fortitudinem, quae de caelo est, multiplicet, nostrosque labores et curas ac spem, quam in eius ineffabili bonitate collocavimus, laeta tandem victoria solari dignetur.

Recenset in-
dulgencias iam
concessas.

§ 1. Nuperrime siquidem omnibus utriusque sexus christifidelibus, qui aliquam ex ecclesiis seu basilicis S. Iohannis in Laterano, ac Principis Apostolorum, et S. Mariae Maioris de Urbe (in quarum prima, feria sexta ac sabbato currentis hebdomadae et dominica immediate sequenti; in reliquis vero duabus, similiter feriis sextis et sabbatis proxime subsequentium hebdomadarum, ac dominicis pariter immediate sequentibus respective sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, quemadmodum in orationibus quadraginta horarum fieri consuevit, publicae venerationi exponi mandavimus) devote visitaverint, ac aliquo ex dictis sabbatis ieiunaverint, et vere poenitentes ac confessi idem sanctissimum Eucharistiae Sacramentum dominica subsequenti sabbatum huiusmodi

sumpserint, ibique ante SS. Sacramentum praedictum publice venerationi ut praefertur expositum per aliquod temporis spatium, prout unicuique suggeret devotio, pias ad Deum preces effuderint, ut copias christianas suo divino auxilio ad defensionem et totalem liberationem civitatis Candiae et regni Cretae praedictorum ab oppressione Turcarumovere et protegere dignetur, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concessimus.

§ 2. Nunc autem divinam opem similibus plebibus operibus in universa quoque Italia et insulis adiacentibus implorari cupientes, venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis et episcopis, aliisque ecclesiarum praelatis et Ordinariis civitatum et dioecesium, oppidorum, terrarum et locorum universae Italiae et insularum adiacentium huiusmodi, seu eorum vicariis in spiritualibus generalibus, praesentium serie committimus et mandamus, ut, statim atque ipsarum praesentium litterarum transumpta, seu exempla, etiam impressa, ad eos pervenerint, in aliquibus suarum respective civitatum et dioecesium, oppidorum, terrarum et locorum ecclesiis per eos designandis memoratum sanctissimum Eucharistiae Sacramentum feriis sextis ac sabbatis et dominicis trium continuarum hebdomadarum publicae pariter fidelium venerationi exponi curent; nos enim de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus utriusque sexus christifidelibus, qui aliquam ex ecclesiis huiusmodi eo tempore, quo idem SS. Sacramentum publicae venerationi ibidem sic expositum fuerit, devote visitaverint, ac aliquo ex iisdem sabbatis pariter ieiunaverint, et vere poenitentes ac confessi,

Eisdem per
totam Italiam
extendit.

die dominicâ immediate sequenti sabbatum huiusmodi sacrâ communionem refecti fuerint, ac in eisdem ecclesiis ante praedictum SS. Sacramentum per aliquod temporis spatium, prout unicuique suggeret devotio, pias ad Deum preces effundendo divinam opem pariformiter invocaverint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem similiter concedimus et elargimur. Regularibus vero utriusque sexus in clausurâ viventibus, qui pariter uno ex dictis sabbatis ieiunaverint, eorumque respective ecclesias in aliquo ex memoratis diebus visitaverint, ac vere poenitentes et confessi, sacrâque communionem in aliquâ ex dominicis huiusmodi refecti, Deum ut supra oraverint, ut eandem plenariam indulgentiam et peccatorum remissionem consequantur indulgemus.

Transumptis
siles adhibenda.

§ 4. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra habeatur, quae praesentibus ipsis haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii iulii MDCLXIX, pontificatus nostri anno iii.

Dat. die 17 iulii 1669, pontif. anno iii.

CXVI.

Commissio archiepiscopo Mediolanensi procedendi contra expulsores inquisitoris Ianuensis, eorumque complices, cum facultatibus opportunis.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilecto filio nostro Alphonso S. R. E. presbytero cardinali Littae nuncupato, ecclesiae Mediolanensis ex concessione et dispensatione apostolicâ praesuli,

Clemens Pape IX.

Dilecte fili coster, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Serista, sanctae Romanae et universalis inquisitionis procurator fiscalis, quod, cum dilectus filius sacerdos Michaël Pius Passus, frater expresse professus Ordinis Praedicatorum in civitate et dominio Reipublicae Genuae contra haereticam pravitatem inquisitor et deputatus apostolicus nuper vi et armatâ manu a civitate et toto dominio Reipublicae per eiusdem magistratus et milites, propriae salutis immemores, non sine maximo populi scandalo expulsus fuerit; idem Petrus, quo iniuriae et offensiones huiusmodi quantocius, ut par est, reparari possint, super reparatione huiusmodi, necnon plenâ reintegratione et libero exercitio eiusdem inquisitoris officii contra omnes delinquentes summarie agere intendit. Nobis propterea humiliter supplicari fecit ut de opportuno iustitiae remedio in praemissis providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Exposito.

§ 2. Nos igitur, iustitiam unicuique ministrari ac delicta huiusmodi minime impunita remanere volentes, necnon causae seu causarum infrascriptarum statum et merita praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, dictumque Petrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes

Committit archiepiscopo processus contra delinquentes prout in rubricâ.

et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, circumspectioni tuae per praesentes committimus et mandamus, quatenus, vocatis qui fuerint vocandi, causam et causas in terminis in quibus reperiuntur, quam et quas praedictus Petrus de et super praemissis contra omnes et singulos delinquentes ac quoscumque alios, etiam magistratum, consiliarios, gubernatores, ducem et Rempublicam ipsam, qui mandatum, auxilium, consilium, favorem seu ratihabitionem desuper praestiterunt expulsionem dicti inquisitoris, et quoquo modo dictae expulsionis complices fuerint, prosequi et movere intendit, cum omnibus suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis et connexis, totòque negotio principali, summarie, simpliciter et de plano, et sine strepitu et figurâ iudicii, omnique et quacumque appellatione, reclamatione, recursu et restitutione in integrum remotis, auctoritate nostrâ apostolicâ prosequaris, audias, cognoscas, simulque et semel, et unicâ vel pluribus sententiis, si ita tibi videbitur, prout iuris fuerit, decidas, sineque debito termines, ac deinde sententiam huiusmodi exequaris, seu debita executioni demandari cures, cum potestate subdelegandi in omnibus et singulis praemissis, ac aliis infra dicendis, et omnibus contentis in praesentibus litteris, unum vel plures, prout tibi videbitur: nos enim tibi citandi dictos delinquentes, omnesque alios quos opus fuerit, etiam per edictum publicum, constituto etiam summarie de non tuto accessu, illisque et quibus tibi videbitur sub sententiis, censuris et poenis inhibendi, contradictores in illas, servatâ formâ concilii Tridentini, incidisse declarandi, aggravandi, reaggravandi et interdicendi, auxiliumque brachii secularis ad hoc si opus fuerit invocandi,

ac attentata et innovata quaecumque, prout de iure, in primis et ante omnia revocandi, necnon delinquentes et alios supradictos, quatenus opus sit, debitis poenis afficiendi et puniendi, aliisque omnia et singula in praemissis et circa ea quomodolibet necessaria et opportuna faciendi, dicendi, gerendi, exercendi et exequendi, plenam et amplam facultatem, dictâ auctoritate, earumdem tenore praesentium, tribuimus et impartimur.

Derogatio contrariorum.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; aut si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolicâ sit Sede indultum quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem; quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xix iulii MDCLXIX, pontificatus nostri anno iii.

Dat. die 19 iulii 1669, pontif. anno iii.

1 Desunt verba concilii editis (R. T.).

CXVII

Suspensio iuris conferendi beneficia in civitate, patria et dioecesi Leodiensi sine in aliquibus mensibus per obitum vacantia, universitati Lovaniensi illiusque facultati arbitrium a Sede Apostolica concessi.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Theodilum.

§ 1. Romanus Pontifex aequi bonique assertor, atque gratiarum dispensator in terris a Domino constitutus, personas quidem litterarum studiis ad Dei gloriam Ecclesiaeque honorem et praesidium, praesertim in universitatibus studiorum generalium a Sede Apostolica institutis, laudabiliter incumbentes, privilegia et gratias benigno liberalique animo decorare atque fovere studet; summam tamen iustitiae rationem habens, si quando personas sic privilegiatas, privilegiorum atque gratiarum huiusmodi praetextu, a iuris atque iustitiae et aequitatis orbita deflectere, nec, paternis licet crebrisque adhortationibus clementer admonitas, in viam reverti¹ conspicit, eas canonicae animadversionis remedio ad debitae observantiae, devotionis et obedientiae tramitem revocare satagit, sicut, omnibus maturae² considerationis trutinam perpensis, rationi consentaneum esse in Domino arbitratur⁴.

Fotiva.

§ 2. Ad nostri siquidem apostolatus notitiam pervenit, quod dilecti filii rectores ac magistri, rectores et scholares, necnon decani seu vicedecani facultatis artium, ac conservatores privilegiorum universitatis studii generalis oppidi Lovaniensis, olim Leodiensis, nunc Mechli-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit reversi (R. T.).

³ Edin Main. legit mature (R. T.).

⁴ Male edit. Main. legit arbitramur (R. T.).

anensis dioecesis, a felicitis recordationis Martino. Papa V. praedecessore nostro erectae et institutae, plurimis abhinc annis privilegia, facultatibus, gratiis et indultis, eidem universitati tam a dicto Martino praedecessore quam a recolendae memoriae Paulo II, Sixto IV, Leone X, Adriano VI, Clemente VII, Paulo III, Pio IV, Gregorio XIII ac Paulo V, et forsitan aliis Romanis Pontificibus praedecessoribus pariter nostris, respective concessis et confirmatis, abutuntur circa nominationes ad beneficia ecclesiastica in Belgicis ditionibus consistentia, ac collationes et provisiones eiusmodi beneficiorum in civitate, patria et dioecesi Leodiensi sitorum, necnon exercitium iurisdictionis praedictis conservatoribus per privilegia huiusmodi attributae; quippe qui ad beneficia ecclesiastica valorem annum centum ducatorum auri de camera excedentia nominare, ac nominationes huiusmodi sedibus episcopalibus et archiepiscopalibus ac praelaturis collatorum Ordinariorum vacantibus facere, et plura beneficia incompatibilia eisdem personis conferre seu eas ad illa nominare, quinimo beneficia ecclesiastica, de quibus per coadiutorias cum futura successione ab hac sancta Sede provisum fuerat, conferre pariter seu ad illa nominare, aliosque similes excessus privilegiorum, facultatum, gratiarum et indultorum praedictorum dispositioni plane contrarios committere, et conservatores praedicti de causis, non solum in quibus agitur an beneficia in mensibus apostolicis vel Ordinariorum an vero in illis qui dictae universitati concessi sunt vacaverint, sed etiam ubi tractatur utrum beneficia huiusmodi eiusdem Apostolicae Sedis dispositioni aliter quam ratione vacationis in mense apostolico reservata seu affecta sint, nec ne, cognoscere praesumpserint, ta-

meti nihil horum eis ex privilegiorum, facultatum, gratiarum et indultorum huiusmodi tenore permissum sit, sed haec omnia nulla penitus, invalida et attentata existant; et, quod Sedis Apostolicae dignitatem auctoritatemque magis laedit, citationes, inhibitiones, monitiones, mandata, sententias et decreta ac incursus excommunicationis aliarumque censurarum declarationes, etiam aggravatorias et reaggravatorias, in eos propter excessus huiusmodi ac ab ipsis respective provisos a sacri palatii auditorio legitime emanatas et emanata, nulliter et de facto cassare et annullare, ac tam provisos a Sede praedicta, quam capitula ecclesiarum, aliasque personas ecclesiasticas huic sanctae Sedi devotas, ac ipsius Sedis eiusque delegatorum auditorii praedicti mandatis ut par est obsequentes, arrestis, sequestrationibus et detentionibus fructuum et reddituum ecclesiasticorum, aliisque modis huiusmodi perturbare et inquietare ausi fuerint, et in praesens audeant super quibus frequentes ad nos et hanc sanctam Sedem variorum ab eadem Sede de beneficiis ecclesiasticis praesertim in civitate, patria et dioecesi Leodiensi consistentibus provisorum querelae pervenerunt, nobis humiliter supplicantium ut in praemissis de opportuno remedio providere, gravibusque scandalis inde nascentibus occurrere de benignitate apostolica dignemur. Et nos quidem, cum ex debito pastoralis muneris nobis divinitus impositi, quo populorum quieti, quantum nobis ex alto conceditur, consulere, nostraque et dictae Sedis iura tueri adstringimur, preces tam iustas negligere excessusque praedictos dissimulare non valeremus, pro singulari paternae nostrae erga universitatem praedictam, quam memorati Romani Pontifices praedecessores nostri, ut illam eiusque scholares

et personas ad sacrarum aliarumque bonarum litterarum studia excitarent, illorumque devotionem et reverentiam erga hanc sanctam Sedem foverent, tot tantisque et tam luculentis privilegiis atque praerogativis decorarunt, charitatis affectu omnes suaviores benignioresque vias tentavimus, operam sedulo dedimus, tum paternis admonitionibus, tum personarum doctrinam et morum gravitate spectabilem dictaeque universitati benevolarum insinuationibus, iniecta quoque aliqua spe novarum gratiarum, et etiam iustae indignationis nostrae timore suaviter suggesto, ut res omnis coram dilecto filio Carolo Antonio Airoldo abbate ecclesiae S. Abundii, nostro et dictae Sedis in Belgicis ditionibus internuncio, in id quod aequum est redigeretur. Verum haec omnia in cassum ceciderunt. Hinc, licet ex sacrorum canonum praescripto privilegia amittere meruissent eo quod concessa sibi facultate fuerint abusi, attamen paternae nostrae benignitatis memores, et poenitentiae locum relinquere volentes, et mitius agendo, omnium et singulorum privilegiorum, facultatum, gratiarum et indultorum praedictorum litterarumque apostolicarum tam sub plumbo quam in simili forma Brevis a memoratis praedecessoribus nostris desuper emanatarum tenores et datas etiam veriores, aliaque omnia et singula, etiam specificam et individuum mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter ac de verbo ad verbum nihil penitus omisso insertis et expressis ac specificatis habentes, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ius et facultatem ac indultum conferendi beneficia cum cura et sine cura secularia in titulum clericis secularibus con-

Suspensio privilegiorum.

facti et per clericos seculares regi et gubernari solita, in civitate, patria et dioecesi Leodiensi consistentia, et pro tempore per obitum dumtaxat in certis tunc expressis personis vacantia, etiam canonicatus et praebendae, personatus, administrationes et dignitates cuiuscumque qualitatis et valoris sint, exceptis certis itidem tunc expressis beneficiis, a praedicto Paulo V praedecessore per suas sub plumbo kalendis decembris. anno Incarnationis Dominicae MDCLIV desuper expeditas litteras decano seu vicedecano praedictae facultatis artium sub certis modo et forma tunc expressis, loco iuris seu facultatis nominandi quod seu quam idem Paulus praedecessor per dictas litteras perpetuo abrogavit, itidem perpetuo concessum seu concessam, tenora praesentium ad nostrum et dictae Sedis Apostolicae beneplacitum suspendimus, ac suspensum et suspensam esse et fore decernimus et declaramus.

§ 3. Decernentes pariter quascumque collationes et provisiones canonicatum et praebendarum, personatum, administrationum et dignitatum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura et sine cura, in civitate, patria et dioecesi Leodiensi consistentium praedictorum pro tempore vacantium, et de illis provisorum in illorum possessionem immissiones, ac etiam nominationes ad eadem beneficia praetextu abrogati ut praefertur iuris nominandi, si quas, suspensione huiusmodi durante, forsitan a pro tempore existente decano seu vicedecano dictae facultatis artium, etiam de consensu receptoris et procuratorum quatuor nationum eiusdem facultatis, seu maioris partis eorum, aut alias quomodolibet, seu ab aliis quibusvis personis dictae universitatis, tam coniunctim quam divisim, et alias quomodocumque et qua-

libetumque fieri contigerit, nullas prorsus ac irritas, inanes et invalidas, nulliusque roboris et momenti, ac viribus et effectu penitus et omnino vacuas fore, nec cuiquam titulum etiam coloratum aut possidendi vel detinendi causam ullatenus tribuere; citationes quoque, monitiones, mandata, decreta, processus, sententias, censurarum fulminationes, auxilii brachii secularis invocationes, at acta iudicialia et extrajudicialia quaecumque, si quae a conservatoribus praedictis, vel aliis iudicibus quibuscumque, seu eorum aliquo, ad instantiam eorum, quibus beneficia huiusmodi, suspensione praedicta durante, de facto collata essent, seu alias quomodolibet, pro tuendis seu ad effectum deducendis huiusmodi collationibus aeu provisionibus, fieri, mandari, decerni, relaxari, ferri vel pronunciari contingat, cum omnibus et singulis inde forsitan quomodolibet secuturis, nulla pariter et invalida, irrita, inania, de facto praesumpta, ac prorsus attentata et vitiosa fore, neminemque prorsus arctare et efficere, sed nullatenus attendenda fore. et esse; collationem vero omnium et singulorum beneficiorum in civitate, patria et dioecesi Leodiensi praedictis consistentium huiusmodi, quae in mensibus memoratae universitati seu facultati artium ut praefertur concessis durante suspensione huiusmodi vacaverint, ad nos et banc sanctam Sedem spectare et pertinere, nec quemquam etiam vigore cuiuscumque indulti a nobis et Sede praedicta concessi desuper quidquam praetendere aut se iotromittere posse; praesentes autem litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod rector, magistri, doctores aliique graduati et scholares ac conservatores privilegiorum universitatis praedictae, et praesertim decanus seu vicedecanus facultatis artium huiusmodi,

Et vacationes durante suspensione ad sanctam Sedem pertinere decernit.

ac receptor et procuratores quatuor nationum eiusdem facultatis, at alii quilibet quacumque ecclesiastica vel mundana dignitate vel potestate praediti et fungentes, cuiusvis status, gradus, ordinis, praeminentiae, conditionis at qualitatis existant, aut alias specifica et individua mentione et expressione digni, in praemissis seu eorum aliquo iura vel interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas praesentes emanarint, sufficienter deductae, verificatae et iustificatae fuerint, aut ex alia quacumque quantumvis legitima et iuridica ac pia et privilegiata causa, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium seu habere praetendentium consensus, aliove quolibet etiam quantumvis magno, formali, substantiali ac incogitato et incogitabili defectu notari, impugnari, infringi, retractari, limitari, ad viam seu terminos iuris aut privilegiorum dictae universitatis eiusque facultatis artium quomodolibet concessorum reduci, aut in controversiam vocari, seu adversus ipsas praesentes litteras aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari seu intentari, aut impetrato vel etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus coactus vel emanato quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare ullo modo posse, sed easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos quovis modo spectat et spectabit in futurum, in omni-

bus et per omnia inviolabiliter et inconcuse observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, dictaque universitatia privilegiorum conservatores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis praedictae nuncios et internuncios, aliosque quoslibet quacumque praeminentia at potestate fungentes et functuros, sublata eis at eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, in quacumque causa et instantia iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his, quacumque auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Quocirca venerabili fratri Augustino archiepiscopo Trapezuntino, et pro tempore existenti nostro et Sedis ad tractum Rheni et partes inferiores Germaniae nuncio, per praesentes motu pari committimus et mandamus, quatenus ipse, tamquam ad haec specialiter delegatus cum facultate subdelegandi, per se, vel alium, seu alios, ubi et quando opus fuerit, et quotiescumque pro parte interesse in praemissis habentium, seu alicuius eorum, desuper fuerit requisitus, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque solemniter publicans, illisque efficacis defensionis praesidio assistens, faciat auctoritate nostra ipsas praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi per rectorem, magistros, doctores, aliosque graduatos, scholares, decanum et vicedecanum facultatis artium, receptorem et procuratorem nationum universitatis praedictae, aliasve quolibet, in omnibus et per omnia inviolabiliter et illibate observari, non permittens quemquam contra ipsarum litterarum dispositionem quomodolibet indebitum molestari, perturbari vel inquietari, contra-

Provisiones aliter factas et iraque acta irritat Pontifex

Claudia sub-
lata

Exequutores
deputat.

dictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliisque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras ipsas aggravando et reagravando, interdictum ecclesiasticum apponendo, invocato etiam, quatenus opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogat contra.

§ 5. Non obstantibus piae memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris pariter nostri de una, et in concilio generali edita de duabus diebus, ac de iure quaesito non tollendo, aliisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, ceterisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus¹, constitutionibus et ordinationibus, necnon, quatenus opus sit, universitatis Lovaniensis et facultatis artium huiusmodi, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, et quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, ac Romanae curiae aliisque quibuslibet stylis et usibus, etiam quantumvis antiquis et inveteratis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis universitati Lovaniensi eiusque facultati artium huiusmodi, ac earum respective rectoribus, magistris, doctoribus, graduatis, scholaribus, decanis, vicedecanis, receptoribus, procuratoribus nationum, facultatibus, conservatoribus privilegiorum, ac suppositis et personis quibuslibet, aliisque quibusvis quomodolibet nuncupatis et qualificatis, per memoratos Martinum V, Eugenium IV, Paulum II, Sixtum IV, Alexandrum VI, Leonem X, Adrianum VI, Clementem VII, Paulum III, Pium IV, Gregorium XIII et Paulum V, aliosque forsitan Romanos Pontifices praedecessores nostros, et Sedem praedictam, etiam motu, scientia et potestate plenitudine paribus, seu etiam ad imperatorum, regum, reginarum, archiducum, ducum et aliorum principum, necnon S. R. E. cardinalium, archiepiscoporum, episcoporum, aliorumque quorumlibet quavis ecclesiastica vel mundana dignitate, praecellentia et potestate fulgentium instantiam, seu eorum intercessione vel contemplatione, sub quibusvis verborum formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, mentis attestativis, restitutivis, posteriorem datam eligendi facultatem, quam nemini contra praesentes litteras suffragari volumus, continentibus, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, etiam irritantibus, in genere vel in specie, seu aliis quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, ac etiam pluries et quantiscumque vicibus confirmatis, approbatis, iteratis et innovatis (etiamsi in eisdem litteris inter alia caveatur expresse quod illis per quascumque apostolicas etiam in forma Brevis et sub nomine camerae apostolicae pro tempore expeditas, seu dictae Sedis eiusque legatorum aut nunciorum litteras², etiam quaslibet generales vel speciales, etiam derogatoriis derogatorias, aliasque efficaciores et insolitas clausulas, necnon irritantia et alia decreta in se continentia, et sub quibusvis verborum formis et expressionibus conceptas, derogari nullatenus possit, nec derogatum censeatur, nisi earumdem litterarum tenor de verbo ad verbum nihil penitus omissis insertus, ac urgens et sufficiens causa expressa, et per trinas distinctas litteras illarum tenorem continentibus tribus distinctis vicibus cum trium mensium intervallo praedictae universitati legitime intimata et insinuata,

ac derogationes ipsae motu et scientia similibus factae fuerint, appareatque Romanum Pontificem illis expresse derogare voluisse, et aliter pro tempore factas derogationes nullius roboris vel momenti sint, et nemini suffragentur, ac pro infectis et non concessis haberi debeant, quodque rector, doctores, magistri, scholares, ceterique legentes dictae universitatis, seu aliae illius personae quaecumque, vigore quarumcumque litterarum a Sede praedicta seu illius legatis, delegatis et subdelegatis, aut aliis quomodolibet emanatarum et concessarum, in quibusvis eorum capis civilibus, criminalibus et mixtis extra muros dicti oppidi Lovaniensis in prima instantia trahi, citari vel conveniri aut alias ad iudicium evocari non possint, dummodo coram aliquo ex conservatoribus praedictis in dicto oppido parati sint quibuscumque poscentibus de instantia respondere, sed ipsi rector, doctores, magistri et scholares adversarios suos, dummodo Sedis praedictae officiales, aut in Romanam curiam praesentes non sint, coram aliquo ex iisdem conservatoribus trahere, convenire et ad iudicium evocari facere in prima instantia, ut praefertur, libere et licite valeant; quibus omnibus et singulis, etiamsi in eis alia quaecumque etiam de necessitate specificae exprimenda contineantur, et pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut quaecumque alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, formas, occasiones et causas, etiam quantumvis praegnantibus, pias et privilegiatas, praesentibus pro plene et sufficienter ac de verbo ad verbum nihil penitus omissis

¹ Vocem iuris nos addimus (R. T.).

² Deest vel specialibus (R. T.).

¹ Male ed. Main. legit Litteris (R. T.).

insertis et expressis, ac exactissime ad ductis et accuratissime servatis et specificatis respective habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, motu, scientia et potestate plenitudine paribus, derogamus, nosque ex urgenti et sufficienti causa derogare et derogatum velle declaramus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud ubique habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si originaliter exhibitae forent et ostensae; utque ipsae praesentes litterae, seu earum transumpta, sive exempla huiusmodi, ad valvas cathedralis Leodiensis, ac Tongrensis et S. Trudonis oppidorum Leodiensis dioecesis collegiarum ecclesiarum publicentur et affigantur, sicque publicatae et affixae rectorem, magistros, doctores, scholares, decanum, vicedecanum, conservatores et alios praefatos, ceterosque quos quomodolibet concernunt, perinde afficiant et arceant, ac si illorum cuilibet personaliter notificatae et intimatae fuissent.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII septembris MDCCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 13 septembris 1669, pontif. anno III.

CXVIII.

Diversae facultates et ordinationes circa exercitium muneris ac dependentiam missionariorum regularium cuiusvis Ordinis, etiam Societatis Iesu, a vicariis apostolicis apud Sinas¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Clemens Papa IX.
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Speculatores domus Israel, quae est sancta Dei Ecclesia, in terris a Domino constitutis ad illa praecipue caritatis atque vigilantiae nostrae pastoralis studia convertimus, quae christianae religionis catholicaeque fidei propagationem concernunt, ut illis certam atque prudentem ex solita huius sanctae Sedis prudentia et rectitudine normam tradamus, et, sublatis dubiis atque controversiis quae inter operarios in vineam Domini missos in eaque sedulo laborantes enasci illorumque labores et laborum fructuum turbare vel impedire possent, omnia pie sancteque (quantum Dominus donare dignatur) disponere satagamus, quo optati surgant benedicta Domino fructus, ac ad maturitatem perducantur, sanctaque Mater Ecclesia uberius atque laetioribus in dies gaudeat incrementis.

Expositio.

§ 1. Cum itaque, sicut venerabilis frater Franciscus episcopus Eliopolitanus, vicarius apostolicus in regno Tunchini cum administratione provinciarum Sinae huic ragno adiacentium, videlicet Ianuam, Queicken, Hauquang, Sucenen, Quengsii et Laos, a felicitis recordationis Alexandro Papa VII praedecessora nostro constitutus ac deputatus, tam suo quam venerabilis pariter fratris Petri episcopi Beryten, vicarii apostolici Cochinchinae cum administratione infrascriptarum provinciarum Sinae, videlicet Cechiang, Forchien, Quanting, Chiemsii, insulae Haynaum, et aliarum insularum, atque etiam episcopi Metellopolitani consecrati aut mox consecrandi, vicarii apostolici Nanchini Sinarum cum administratione provinciarum Pechuin, Kiansii, Kantingz, Honan, Kensii, Coreae et Tartariae ab

1 Edit. Main. legit *Ecclesiis* (R. T.).

ab eodem Alexandro praedecessore pariter constitutorum, cum extensione administrationis dicti episcopi Metellopolitani ad civitatem Juthiae totumque Siam regnum a nobis nuper facta, nominibus nobis exponi fecit, in dictis regnis et provinciis reperiantur diversorum Ordinum religiosi, tam a suis respective superioribus generalibus, quam a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepositorum destinati, qui missionibus ibidem sub directione suorum respective praepositorum aut praefectorum operam navant; eorumque nonnulli, ut necessarios operarios multiplicarent, aliquos ex ferventioribus neophytis catechistas effecerint, illaque sibi suaeque directioni quibusdam votis adstrinxerint; praedicti vero episcopi vicarii apostolici humiliter a nobis postulaverint ut auctoritate nobis a Domino tradita decerneretur atque declarare dignaremur:

1° An aliqua sit inter vicarios apostolicos et regulares praedictos subordinatio, at in quibus hi ab illis dependere debeant:

2° An catechistae per vota regularibus facta eximantur a iurisdictione eorundem vicariorum apostolicorum:

§ 2. Nos, attendentes eo potissimum sine in Sinam, Tunchinum, Cochinchinam, Siamum et alia vicina regna missos ibique constitutos esse episcopos vicarios apostolicos, ut ex christianis indigenis seu incolis illarum partium instituerentur clerici et sacerdotes, ac, crescente fide fideliumque numero, disciplinae ecclesiasticae usus paulatim introduceretur, considerantesque ex independentia plurimorum operariorum in iisdem locis, praecipua cum ab hac sancta Sede valde sint remota, oriri facile posse dissensiones, rixas, divi-

Pontifex decernit prout in rubrica.

siones, et schismata in christiana religionis detrimentum atque perniciem eruptura, nisi illis mature occurratur, de memoratorum cardinalium consilio, auctoritate apostolica, tenore praesentium, decernimus statuimus et ordinamus quod praedicti episcopi vicarii apostolici ab omnibus et singulis religionis cuiuslibet Ordinis, congregationis et instituti, etiam Societatis Iesu, in praedicta regna et provincias sive a suis successoribus missi sint sive a nobis aut congregatione eorundem cardinalium specialiter deputati, exigere possint et debeant ut suas patentes seu alias quascumque eorum missionis, destinationis, constitutionis et deputationis litteras exhibeant, iisque qui illas exhibere recusaverint, tamquam Sedis Apostolicae delegati, prohibere ne facultates sibi per litteras huiusmodi concessas exercent; ipsique regulares licentiam exercendi suas facultates petere teneantur ab iisdem episcopis vicariis apostolicis, quam isti denegare non debeant nisi in casu gravis causae dictae congregationi cardinalium communicandae. Porro dicti regulares, in defectu sacerdotum secularium, non solum titulo charitatis, sed etiam iustitiae, curam animarum teneantur exercere, et, quatenus id facere recusent, a vicariis apostolicis ad tale munus obeundum cogi possint. Quotiescumque vero regulares sub titulo missionariorum curam animarum exercent, subditi sint quoad functiones parochiales visitationi et correctioni vicariorum apostolicorum, aut provicariorum eorundem, iuxta constitutionem recolendae memoriae Gregorii Papae XV praedecessoris pariter nostri, quae incipit *Inscrutabili Dei providentia*, etc., anno Incarnationis Dominicae MDCXXII, nonis februarii editam, nec sine licentia eorundem vicariorum apo-

stolicorum, et multo minus contra eorum voluntatem, liceat regularibus adficere at aperire ecclesias in locis ubi ipsi vel alii missionarii alterius Ordinis seu presbyteri seculares similiter missionarii ecclesias habent, ubi vero apertae non sint, possint ad formam privilegiorum et facultatum ipsis concessarum.

§ 3. Cum autem, prae multitudine neophytorum in una provincia aut civitate, vel provinciarum¹ amplitudine, unus aut alter qui eis praesunt missionarii non sufficiunt, alique suppetunt sacerdotes seculares aut religiosi, licet alterius Ordinis, quorum tamen subsidium nec illi quaerunt, nec oblatum recipiunt; tunc, habito dumtaxat respectu ad christianorum necessitatem, possint et debeant vicarii apostolici praedicti operarios multiplicare, parochias dividere, aliaque eiusmodi facere iuxta praescripta a sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis. Possint quoque iidem vicarii apostolici exigere a regularibus rationem executionis piarum voluntatum quatenus ad illas exequendas illi deputentur. Praeterea iuxta constitutionem recolendae memoriae Urbani Papae VIII praedecessoris pariter nostri, quae incipit *Ex debito pastoralis officii*, etc., si forte aliquae controversiae inter religiosos dictarum partium (quod Deus avertat) oriantur, memorati vicarii apostolici, tamquam Sedis Apostolicae delegati, illas decidere et terminare possint et debeant. Si vero graviora quaedam negocia occurrerint, ea ad nos et Romanos Pontifices successores nostros quantocius ab iisdem vicariis apostolicis referantur, ut quod in illis statuendum fuerit, matura consultatione adhibita, decernatur.

1 Male ed. Main. legit *provincia earum provinciarum* (R. T.).

Quaerunt missionariorum facultates et vicariorum apostolicorum.

Vota catechistarum non valent contra potestatem vicariorum apostolicorum.

§ 4. Ad haec quoad vota catechistarum statuimus pariter et ordinamus: votum obedientiae quo nonnulli regulares eos obstringunt eisdem non impedire sui officii exercitium sub directione dictorum vicariorum apostolicorum eorumque provicariorum, nec istud impediri posse a regularibus tamquam eis vigore dicti voti catechistae omnimode subditi sint; quinimo votum huiusmodi in hac circumstantia nullum esse declaramus. Volentes ab iisdem vicariis apostolicis posse dictos catechistas compelli ut sub eorum directione et dependentia sua munia exerceant. Et quatenus regulares de facto adstringerent catechistas ad similia vota et alias obligationes, quibus a vicariis apostolicis independentes remanent, posse eosdem vicarios apostolicos publicâ significatione manifestare regularibus, atque his intimare, ut abstineant ab usu, seu verius abusu, catechistas voto obedientiae erga se ipsos private quoad vicarios a Sede Apostolicâ deputatos obstringendi.

Aliae vicariorum apostolicorum facultates.

§ 5. Insuper volumus ut ad vicarios apostolicos intra fines suorum vicariatuum praecipue spectet, maxime in concursu visitationis, ea inspicere quae spectant ad fidem, bonos mores et administrationem sacramentorum baptismi, matrimonii et aliorum ad cultum divinum, ad preces publicas, ad imaginum reliquiarumque cultum; competat quoque dictis vicariis apostolicis facultas super novis miraculis et martyribus processum instituendi, et ad memoratam cardinalium congregationem transmittendi, necnon circa observationem festorum rituumque ecclesiasticorum statuendi quaecumque opportuniora videbuntur, secundum decreta Romanorum Pontificum locorumque circumstantias. Ac ad eosdem vicarios apostolicos etiam

spectet verificare et publicare quascumque litteras apostolicas, constitutiones et rescripta Romanorum Pontificum, quae locorum Ordinariis dirigi solent, iubilaea quoque, indulgentias, sacrarumque congregationum ordinationes. Porro unicuique memoratorum episcoporum vicariorum apostolicorum sex notarios apostolicos creandi et instituendi facultatem, dictâ auctoritate, harum serie, tribuimus et impertimur. Ceterum has omnes facultates dictis vicariis apostolicis ita elargimur et concedimus, ut extra eorum limites excurrere ipsis nullo modo liceat, quod quidem omnino vetamus et prohibemus: salvâ semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepositorum.

§ 6. Mandantes propterea, in virtute sanctae obedientiae ac sub indignationis nostrae aliisque nostro seu dictae cardinalium congregationis arbitrio imponendis poenis, omnibus et singulis regularibus praedictis, aliisve quibuslibet ad quos spectat et pro tempore quovis modo spectabit, ut omnia et singula praemissa exacte, inviolabiliter et inconvulsa observent et adimpleant;

§ 7. Ac decernentes easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros, effectus sortiri et obtinere, ac memoratis vicariis apostolicis in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 8. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus

Poenae contra inobedientes.

Decretum irritans.

Contrariis derogat.

vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon, quatenus opus sit, quorumvis Ordinum, congregationum, societatum, etiam Iesu, et institutorum, ac ecclesiarum, monasteriorum, provinciarum, conventuum, domorum, collegiorum et locorum regularium quorumcumque, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis Ordinibus, congregationibus, societatibus, etiam Iesu, et institutis, ac ecclesiis, monasteriis, provinciis, conventibus, domibus, collegiis et locis regularibus, illorumque superioribus et personis quibuscumque, sub quibusvis verborum tenoribus et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio, et de apostolicae potestatis plenitudine, ac consistorialiter, et aliâ quomodolibet, in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialibus, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio- rum des.

§ 9. Volumus autem ut earumdem

praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII septembris MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 13 septembris 1660, pontif. anno III.

CXIX.

Confirmatio et extensio decretorum Alexandri VII et cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepositorum de nonnullis abusibus ecclesiasticorum in Indiis Orientalibus degentium tollendis.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

In excelsâ Sedis Apostolicae speculâ, meritis licet imparibus, per ineffabilem divinae sapientiae atque bonitatis abundantiam constituti, vigilantiae nostrae oculos per universas christiani orbis partes iugiter circumferimus, et sollicitis studiis providere satagimus ut divinus cultus ubique floreat, populorum devotio excitetur et foveatur, ac omnium christifidelium, praesertim in remotissimis partibus degentium, quieti et animarum salutis opportune consulatur. Hoc consilio ea, quae pro salubri illorum directione a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, eorumque iussu, pie prudenterque decreta atque constituta fuisse comperimus, ut firmiter subsistant et serventur exactius, apostolici munitis nostri patrocinio corroboramus,

Proemium.

ac opportune extendimus, sicut ad omnipotentis Dei gloriam, Ecclesiae honorem, spiritualēque eorundem christifidelium aedificationem et consolationem salubriter expedire in Domino arbitramur.

Decreta Alexandri VII referuntur.

§ 1. Dudum siquidem emanarunt a felicitis recordationis Alexandro Pspa VII praedecessore nostro litterae in simili formā Brevis tenoris qui sequitur, videlicet:

Alexander Papa VII, ad futuram rei memoriam. Sacrosancti apostolatus officii, quo divinā disponente clementiā catholicæ Ecclesie regimini, meritis licet impribus, praesidemus, sollicitudo nos monet, ut noxia quaecumque a dominico grege, quantum nobis ex alto conceditur, remove studeamus. Cum itaque ad aures nostras devenerint querimoniae christifidelium Goae, atque in adjacentibus insulis degentium, de nonnullis abusibus ecclesiasticorum, eorum praecipue penes quos ipsorum christifidelium spirituale regimen ac cura residet: nos, praedictis abusibus, quatenus irrepserint, quantocitius occurrere, aut saltem praecaveri ne illi in posterum contingant, volentes, de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium ex congregatione negotio Propagandae Fidei praeposita, quibus querimonias huiusmodi discutiendas remisimus, consilio, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, statuimus, praecipimus et mandamus, sedulo, inviolabiliter et exacte servari ab omnibus et singulis, ad quos spectat et in posterum spectabit, decreta infrascripta, videlicet:

i. Caveant parochi, aut ecclesiastici quicumque, sive seculares sive regulares, ne in posterum ullo pacto cogant pauperes ad operas seu laborem impendendum pro suis ecclesiis, non perso-

lutā iustā mercede, nisi id sponte et ex pietate praestare voluerint: multoque minus audeant eos muletare, qui renuerint.

ii. Cum iis, qui sacro, etc. (*omittitur residuum Constitut. CLXXXVI (al. 185) Alexandri VII, sub datum XVIII ianuarii MDCLVIII, quae est in tom. XVI, pagina 326*).

§ 2. Et subinde congregatio tunc existentium S. R. E. cardinalium, negotiis Propagandae Fidei praeposita, alia nonnulla decreta die XXII iulii MDCLVIII edidit tenoris sequentis, videlicet:

« Ad melius et facilius occurrendum necessitatibus spiritualibus christifidelium in Indiis Orientalibus degentium sacra congregatio de Propaganda Fide decrevit:

i. Ut parochi non naturales illarum partium, sive regulares sive seculares sint, teneantur omnino habere apud se cappellanum natalibus et origine Indum pro confessionibus audiendis et diebus festis hortationibus ad populum linguā vernaculā habendis, ne, tali auxilio destituti, in eā qua initiati sunt orthodoxā fide langueant ac paulatim deficient, iisque pro sustentatione et labore, ubi populus ipse id sponte non praestiterit, congruum suppeditent stipendium.

ii. Praecepit iisdem parochis, ceterisque quarumcumque ecclesiarum superioribus, ut nedum sacerdotes indigenas in eorum ecclesiis celebrare volentes non arceant, verum etiam perurbaniter excipiant, quo frequentius illic redeant ad omnipotenti Deo immolandum, sentiantque christianam charitatem omnes aequis officiis amplexari.

iii. Ut vero fides adhuc in iis regionibus pubescens litterarum alimento coalescat, et pueri reddantur idonei ad res ecclesiasticas percipiendas, iisdem pa-

1 Edit. Main. legit *parochiis* (R. T.).

Decreta sacrae congregationis de Propaganda Fide.

rochis et maxime pagorum et villarum iniungit, ut eos vel per se vel per cappellanos naturales, si tales ipsi non sunt, ultra fidei christianae rudimenta, grammatices etiam institutionem, ceterasque artes liberales, quoad fieri poterit, edoceant.

iv. Decrevit, quoniam, ut auditum est, in processionibus solemnibus, etiam SS. Corporis Christi, ex gentiliū moribus ritus aliqui sive actus irrepserunt, qui, licet honoris et maioris cultus gratiā exhibeantur, maiestatem nihilominus christiāgae religionis non minimum decent, sacra congregatio vetuit ne in posterum permittantur, et arceatur omnino quidquid ludicri aut minus gravis speciem aliquam habuerit: nullo modo autem liceat ecclesiasticis et praecipue regularibus, praetextu dignitatis, gradus aut officii, umbellam in iis gestare: sed, quo maiori praefulgent dignitate, eo demissius divinae maiestati obsequium praestare, aliosque christianos humilitatis exemplo praeire nitantur.

Datum Romae die XXII iulii MDCLVIII.

Praedicta Pontifex confirmat.

§ 3. Nunc autem nos, spiritualibus christifidelium non solum Goae et in insulis adjacentibus sed etiam in universis Indiārum Orientalium regnis, provinciis et regionibus degentium necessitatibus prosperisque in viā Domini progressibus pastoralī sollicitudine atque charitate salubriter consulere cupientes, de venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepositorum consilio, litteras Alexandri praedecessoris, et subinde emanata decreta praeserta, omniaque et singula in eis respective contenta et expressa, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, perpetuo approbamus, confirmamus et innovamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac illa omnia et

singula ad omnia Indiārum Orientalium regna, provincias et regiones extendimus et ampliamus, ibique locum habere decernimus, ac per quascumque personas etiam regulares, cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, tam Mendicantium quam non Mendicantium, etiam Societatis Iesu, Goae et in insulis adjacentibus ac in universis Indiārum Orientalium regnis, provinciis et regionibus huiusmodi nunc et pro tempore degentes, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis et praeeminentiae existant, ad unguem inviolabiliter et exacte observari, eadem auctoritate, harum serie, itidem perpetuo praecipimus, volumus et mandamus.

§ 4. Decernentes pariter ita in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

§ 5. Non obstantibus omnibus et singulis illis quae memoratus Alexander praedecessor in suis litteris praesertis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariarum.

§ 6. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticā dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptorum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII septembris MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 13 septembris 1669, pontif. anno III.

CXX.

Extensio declarationis, ab Alexandro VII circa altaria privilegiata perpetua editae, ad altaria eiusmodi privilegio temporaneo, nec omnibus hebdomadae diebus, decorata.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Cum felicitis recordationis Alexander Papa VII praedecessor noster dubia in diversis mundi partibus occasione decreti congregationis tunc existentium S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum die v augusti MDCLXII emanati, et ab ipso Alexandro praedecessore approbati, de non celebrandis missis defunctorum in festis ritus duplicis, exorta dirimere cupiens, aliud eiusdem congregationis decretum in una Novariensi, die XXII novembris MDCLXIV editum, approbaverit, quo declaratum fuerat anniversaria et missas defunctorum cantu ex dispositione testatorum quotannis recurrente ipsorum obitus die celebrandas, tametsi dies obitus huiusmodi in festum ritus duplici maioris incidere, non comprehendi in primodicto decreto;

Declaratio
Alexandri VII.

§ 1. Ac ulterius quoad altaria privilegio apostolico pro animabus fidelium defunctorum in perpetuum decorata, et in quibus proinde quotidie etiam in festis ritus duplicis celebrandae essent missae defunctorum ex obligatione, declaraverit per celebrationem missarum de festo currenti satisfieri iniunctis obligationibus, et indulgentias per eiusmodi privilegia apostolica concessas animabus fidelium defunctorum in Purgatorio existentibus suffragari perinde ac si celebratae fuissent missae defunctorum ad formam dictorum privilegiorum, et alias, prout in eiusdem Alexandri praedecessoris litteris desuper in simili forma

Brevis die XXII Ianuarii MDCLXVII expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur;

§ 2. Cumque (sicut ad aures nostras pervenit) etiam dubitetur utrum dictarum litterarum dispositio quoad altaria pariter quidem privilegiata, sed non in perpetuum, nec pro omnibus hebdomadae diebus, et ad quae missae non ex obligatione sed ex sola fidelium devotione celebrantur, locum habeat:

§ 3. Hinc est quod nos, dubitationes huiusmodi ex iniunctae nobis caelitus pastoralis sollicitudinis munere dirimere pariter atque decidere cupientes, de venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum, qui rem mature perpenderunt, consilio, declarationem a memorato Alexandro praedecessore sicut praemititur editam ad altaria ut praefertur non in perpetuum, sed ad septennium, seu aliud brevius vel longius tempus, ac non omnibus, sed aliquo vel aliquibus tantum hebdomadae diebus, nunc et in futurum quandocumque privilegiata, auctoritate apostolica, tenore praesentium, extendimus. Et proinde, ut missae, quae ibidem de festo currenti, in quo missae defunctorum celebrari non possint, sive ex obligatione, sive ex sola fidelium devotione celebrabuntur, suffragentur ita ut animae christifidelium, pro quibus celebratae fuerint, indulgentias per privilegia huiusmodi concessas consequantur in omnibus et per omnia perinde ac si missae defunctorum ad formam eorumdem privilegiorum celebratae fuissent, auctoritate et tenore praedictis, concedimus et indulgemus.

§ 4. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et

Dubium.

Extensio, de qua in rubrica.

Clausula praeservativa.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Ex iniuncto nobis divinitus apostolicae servitutis officio indulta a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris ad fovendam fidelium pietatem pie prudenterque concessa libenter ampliamus, sicut eorumdem fidelium animarum saluti spiritualique consolationi profuturum arbitramur.

§ 1. Dudum siquidem pro parte tunc existentium abbatis et conventus monasterii S. Antonii, Ordinis S. Augustini, Viennensis dioecesis, felicitis recordationis Eugenio Papae IV praedecessori nostro exposito quod ad monasterium praefatum, tam ob ipsius S. Antonii reverentiam, quam pro consequendis indulgentiarum muneribus fidelibus ecclesiam dicti monasterii pro tempore visitantibus per nonnullos anteriores Romanos Pontifices (ut asserebatur) dudum concessis, fere innumerabilis christifidelium utriusque sexus annis singulis confluebat multitudo, et, propter carentiam inibi sacerdotum ad id potestatem habentium, multi ex confluentibus a monasterio ipso absque confessione recedebant, pluresque de conventu praefato, necnon ex infirmis in hospitali dicti monasterii pro tempore existentibus, in eorum faciendis confessionibus non modica interdum incommoda patiebantur: idem Eugenius, praedictis supplicationibus ipsorum abbatis et conventus nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, canonicis pro tempore existentibus praefati monasterii in sacerdotio constitutis, quos ad id abbas pro tempore existens eiusdem monasterii necnon capitulum generale a religiosis monasterii huiusmodi pro tempore canonicis celebratum duxissent eligendos, videlicet duobus ex primo

obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari,

Clausula sub
lata.

§ 5. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoscumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 6. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostra et cancellariae apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
fides danda.

§ 7. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIII septembris MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 23 septembris 1669, pontif. anno III.

CXXI.

Extensio facultatis constituendi duos poenitentiaros in ecclesia monasterii S. Antonii Viennensis, totius Ordinis eiusdem S. Antonii abbati generali pro tempore existenti ab Eugenio IV concessae, ad alios duos poenitentiaros, attento quod duo primi non sufficiunt.

† Ex regist. in secret. Brev.

† Edit. Main. legit ab pro ob (R. T.).

Prooemium.

Concessio Eugenio IV infer.

electis pro tempore supradictis, ita quod illis vel eorum alteri, in casum mortis vel alterius impedimenti legitimi, alius vel alii successive electorum praefatorum ad id succedere posset seu possent, omnium et singulorum fidelium utriusque sexus praefatorum ad dictum monasterium peregrinando pro tempore confluentium, necnon canonicorum monasterii, ac infirmorum hospitalis praefatorum praesentium et futurorum, quoties expedire videretur, confessiones audiendi, necnon eorum cuilibet pro commissis etiam in casibus episcopis a iure reservatis debitam absolutionem impendendi, salutaremque poenitentiam iniungendi, ac Eucharistiae et alia sacramenta ecclesiastica ministrandi, necnon etiam eidem abbati pro tempore et capitulo electionem huiusmodi annis singulis, seu aliis, prout eis visum foret, faciendi, plenam et liberam auctoritate apostolica concessit facultatem perpetuis futuris temporibus valituram, et aliis prout in ipsius Eugenii praedicti¹ litteris desuper sub plumbo, anno Incarnationis Dominicae MCDXLIII, pridie kalendas februarii, expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Ioannes Rasse, dicti monasterii et totius Ordinis eiusdem S. Antonii abbas generalis, nobis nuper exponi fecit, tantus in dies ad ecclesiam supradictam devotionis causa confluat peregrinantium numerus, ut duo poenitentiarum vigore praefatarum Eugenii praedecessoris litterarum ibidem constitui soliti sacramentalibus illorum confessionibus excipiendis minime sufficiant: nobis propterea idem Ioannes abbas generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et

¹ Edit. Main. legit Praed. (R. T.).

ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 4. Nos igitur, ipsius Ioannis abbatis generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut, praeter memoratos duos, alii duo poenitentiarum in eadem ecclesia iuxta formam supradictarum Eugenii praedecessoris litterarum, cum facultatibus per easdem litteras concessis, servataque in reliquis ipsarum litterarum dispositione, eligi, constitui et deputari libere et licite possint et valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 4. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae in praefatis Eugenii praedecessoris litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Aliae duae poenitentiarum concessit Pontifex.

Decretum irritans.

Contrarius derogat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii septembris MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 27 septembris 1669, pontif. anno III.

CXXII.

Confirmat decretum sacrae congregationis rebus consistorialibus praepositae editum in causa dismembrationis a metropolitana ecclesia Burgensi eius partis dioecesis, quae vulgo dicitur le montagne basse, ad effectum erigendi novum episcopatum in collegiata ecclesia oppidi de Santander.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Decretum sacrae congregationis.

§ 1. Cum congregatio venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium rebus consistorialibus praeposita in causa dismembrationis a metropolitana ecclesia Burgensi eius partis dioecesis, quae vulgo dicitur le montagne basse, ad effectum erigendi novum episcopatum in collegiata ecclesia oppidi de Santander, visis et mature discussis probationibus, tam pro dismembratione quam contra legitime factis, et una cum aliis documentis, utraque parte informante, latisime deductis, censuerit non esse locum dismembrationi eiusmodi, prout in ipsius congregationis decreto desuper die xxvii septembris proxime praeteriti emanato continetur;

Petitur confirmatio Pontificis.

§ 2. Et, sicut venerabilis frater archiepiscopus Burgensis ac dilecti filii capitulum et canonici dictae metropolitanae ecclesiae Burgensis nobis subinde exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, quo firmius subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summo opere desiderant;

Pontifex confirmat.

§ 3. Nos, specialem ipsis archiepiscopo ac capitulo et canonicis gratiam fa-

Bull. Rom. — Vol. XVII.

825

tere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eius nomine super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum supra expressum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, salva tamen semper in praemissis auctoritate congregationis praedictae cardinalium.

§ 4. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit in futurum, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria tollit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii decembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 7 octobris 1669, pontif. anno III.

CXXIII.

Reductio decreti circa vacationem generalatus ad formam constitutionum pro Ordine fratrum Cappuccinorum.

Clemens Papa IX.

ad perpetuam rei memoriam.

Recessit
decretum Capituli generalis.

§ 1. Cum (sicut accepimus) officium generalatus Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum de praesenti vacet, per quoddam vero decretum in ultimo capitulo generali dicti Ordinis factum, et a nobis per quasdam nostras in simili formâ Brevis die IX septembris MDCLXVII expeditas litteras confirmatum, disponatur in haec verba: « Cum non possit pater generalis complere totam religionis visitationem decursu sexennii, expedit differre officium generalatus usque ad septennium, et quod si durante septennio non completâ visitatione decedat, primus definitor sub nomine vicarii generalis perficiat visitationem et maneat in officio usque ad complementum dicti septennii; ipso autem impedito, vel non valente, succedat alius definitor gradatim iuxta constitutiones »; et proinde iuxta hoc decretum electio novi ministri generalis Ordinis praedicti ante Pentecostem anni MDCLXIV fieri non debeat: nos, felici prosperoque eiusdem Ordinis regimini et gubernio, quantum nobis ex alto conceditur, consulere, ac incommoda et detrimenta, quae diuturna generalatus huiusmodi vacatio observantiae et disciplinae regulari atque religiosae quieti adferre posset, excludere cupientes, aliisque convenientibus rationibus adducti, de nonnullorum dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum super hoc negotio a nobis specialiter deputatorum consilio, decretum supra expressum, quantum ad prosecutionem visitationis a primo aliisque definitoribus dicti Ordinis gradatim ut praefertur faciendam, ac continuationem vacationis generalatus usque ad complementum septennii attinet, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, moderamur et reducimus

ad formam et tenorem constitutionum eiusdem Ordinis, quibus disponitur ut, eveniente morte ministri generalis atque tempus suum compleverit, minister provincialis illius provinciae, ubi decesserit, id confestim significare debeat procuratori generali dicti Ordinis in hac almâ Urbe residenti, qui capitulum generale pro electione futuri ministri generalis illico convocare teneatur; atque ita semper in futurum servari volumus; et propterea praecipimus dilecto filio moderno procuratori generali Ordinis praefati ut capitulum generale Ordinis huiusmodi in tempore et termino per constitutiones praefatas praescriptis pro electione novi ministri generalis eiusdem Ordinis celebrandum quamprimum convocet¹, ac illis, ad quos spectat, intimet, seu intimari curet et faciat; supradictis nostris litteris quoad cetera in suo vigore remanentibus.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus decreto et litteris nostris praefatis, aliisque ordinationibus et constitutionibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius

¹ Edit. Main. legit *convocaret* (R. T.).

Decretum irritum.

Fides transumptorum.

notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI octobris MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 21 octobris 1669, pontif. anno III.

CXXXIV.

Congregatio clericorum pauperum Matris Dei Scholarum Piarum restituitur ad statum regularium ac fruitionem privilegiorum Mendicantibus concessorum¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

§ 1. Ex iniuncto nobis divinitus apostolicae servitutis munere congregationes virorum in Ecclesiâ Dei pie prudenterque institutas, eas praesertim quae pueris non solum litterarum rudimentis, sed etiam pietate moribusque christianis mature imbuendis laudabiliter incumbunt, peculiari favore prosequimur, illarumque felici statui et prosperis progressibus, quantum nobis ex alto conceditur, consulere studemus, sicut, omnibus maturâ consideratione perpensis, ad omnipotentis Dei gloriam ac religionis bonorumque operum incrementum arbitramur in Domino salubriter expedire.

Congregatio Pauperum Matris Dei in religionem trium votorum solemnium cum suis dem privilegiis approbata fuit a Gregorio XV.

§ 2. Dudum siquidem, cum pro parte tunc existentis praefecti generalis Congregationis clericorum pauperum Matris Dei Scholarum Piarum prius auctoritate apostolicâ erectae felici recordationis Gregorii Papae XV praedecessori nostro expositum fuisset, quod clerici eiusdem

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Congregationis, quia¹ tria simplicia paupertatis scilicet, castitatis et obedientiae vota emittebant, perfectionis vitae studio ducti, simplicia vota huiusmodi solemniter declarari cupiebant; et tunc existentes S. R. E. cardinales negotiis episcoporum et regularium praepositi, quibus dictus Gregorius praedecessor negotium huiusmodi mature examinandum sibi referendum commiserat, praedictam Congregationem in religionem trium votorum solemnium approbari posse censuissent, prout in decreto desuper facto dicebatur contineri: idem Gregorius praedecessor decretum praedictum apostolica auctoritate confirmavit et approbavit. Et subinde ipse Gregorius praedecessor Congregationi praedictae, illiusque ministro et clericis, aliisque personis, ut omnibus et singulis privilegiis, impunitatibus, libertatibus, facultatibus, exemptionibus, aliisque gratis et indultis, tam spiritualibus quam temporalibus, Ordinibus Mendicantium, illorumque superioribus, professoribus, necnon ecclesiis, monasteriis et regularibus locis, etiam per viam communicationis vel extensionis, aut aliâs quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores dicti Gregorii praedecessoris ipsamque Gregorium praedecessorem quomodolibet concessis, et quibus ipsi, necnon ecclesiae, monasteria et regularia loca huiusmodi de iure, usu et consuetudine, privilegio aut concessione apostolicâ, in genere vel in specie, ac tam coniunctim quam divisim, seu aliâs quomodolibet utebantur, fruebantur et gaudebant, ac uti, frui et gaudere poterant et possent quomodolibet in futurum, dummodo tamen essent in usu, et non essent revocata, aut sub aliquibus revocationibus comprehensa, nec sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis ac constitutionibus apostolicis

¹ Fersan qui praefata legendum (R. T.).

repugnarent, pari modo, non solum ad eorum instar, sed pariformiter et aequè principaliter, perinde ac si nominatim et in specie illis concessa fuissent, uti, frui et gaudere libere et licite valerent, dicta auctoritate, perpetuo concessit et indulsit, dictaque privilegia, immunitates, libertates, facultates, exemptiones, gratias et indulta eis communicavit, illaque ad eos extendit.

Innocentius X et Alexander VII Congregationem a vita regulari in seculari redierunt.

§ 3. Verum postmodum recolendae memoriae Innocentius Papa X, pariter praedecessor noster, Congregationem sive religionem praedictam in congregationem similem instituto Congregationis Oratorii in ecclesia S. Mariae in Vallicella de Urbe erectae S. Philippi Nerii nuncupatae, absque ulla votorum emissione regendam, dirigendam et gubernandam, sub certis modo et forma tunc expressis, redegit et reduxit. Et successive piae memoriae Alexander Papa VII, etiam praedecessor noster, reductionem eorumdem clericorum a statu regulari ad statum secularem sub eadem denominatione clericorum pauperum Matris Dei Scholarum Piarum approbavit et confirmavit, et, quatenus opus esset, de novo Congregationem huiusmodi ad statum secularem sub denominatione praedicta reduxit, cum diversis statutis, ordinationibus, indultis, declarationibus et decretis, ac inter alia quod quicumque¹ in eadem Congregationem secularem tunc et pro tempore quodcumque recepti tria vota simplicia, nempe castitatis, paupertatis et obedientiae, cum iuramento in eadem Congregatione perpetuo permanendi, suo tempore emittere deberent, ita ut cum ipsis super votis et iuramento huiusmodi nisi per Romanum Pontificem pro tempore existentem dispensari, aut illa commutari vel relaxari respe-

¹ Edit. Main. legit quodcumque pro quod quicumque (R. T.).

ctive nullatenus, etiam praetextu vel vigore quarumcumque facultatum, etiam cruciatae sanctae, vel iubilaei universalis possent, sub poenis apostasiae in casum contraventionis.

§ 4. Ac demum idem Alexander praedecessor, controversias in dicta Congregatione seculari exortas dirimere et bonum ipsius Congregationis promovere cupiens, statuit et decrevit ut praepositus generalis memoratae Congregationis et quatuor assistentes, tam in capitulo generali tunc novissime celebrato electi, quam deinceps in perpetuum eligendi, durare deberent ad sexennium tantum; ipsique assistentes votum haberent decisivum cum eodem praeposito generali in electionibus, deputationibus, ac mutationibus quorumcumque superiorum; item in causis et sententiis criminalibus, necnon in quibuscumque aliis actibus, qui ex constitutionibus vel decretis capitulorum generalium fieri seu expediri deberent a praeposito generali et assistentibus; in reliquis vero iidem assistentes votum haberent consultivum, et praepositus generalis, quo ad eius¹ fieri posset, eorum consilium sequeretur ad praescriptum constitutionum ipsius Congregationis, et una omnes cum praeposito generali residerent in domo S. Pantaleonis de Urbe. Praeterea inviolate servari praecipit² laudabile dictae Congregationis institutum, praecipue in usu associandi pauperes pueros ad eorum domos, deferendi habitum qualitatis et formae a praedictis constitutionibus praescriptae, incedendi pedibus discalceatis, recipiendi ad scholas pueros aptos ad prima elementa, adhibendi lectulos ad formam dictarum constitutionum, denominandi personas eiusdem

¹ Vox eius redundare videtur vel per eum legendum (R. T.).

² Edit. Main. legit praecipit (R. T.).

Alexander VII aliqua decrevit pro bono Congregationis.

Congregationis non ex cognomine gentilitio, sed ex nomine alicuius Sancti, ac demum servandi etiam in itinere paupertatem, quam operarii huius instituti profitentur. In ceteris vero servari iussit antiquas constitutiones Congregationis¹ huiusmodi cum omnibus gratiis, indultis et privilegiis a Sede Apostolica eidem concessis, in iis tamen quae aptarentur et congruerent statui Congregationis secularis, et his statutis atque decretis non adversarentur: et alias, prout in binis Gregorii die xiv novembris mdcxxi et die xv octobris mncxxii, ac unis Innocentii die xvi martii mdcxlii, necnon itidem binis Alexandri praedecessorum praefatorum die xxiv ianuarii mdclvi et die xxviii aprilis mncxlx respective expeditis in simili forma Brevis litteris, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

Supplicatur Pontifici ut Congregationem in praesentibus statu regulari restituat.

§ 5. Cum autem, sicut dilecti filii praepositus generalis et alii superiores dictae Congregationis secularis clericorum pauperum Matris Dei Scholarum Piarum nobis nuper exponi fecerunt, ipsi eandem Congregationem, quo maiori perfectione in via Domini de cetero ambulare, ac in laudabili suo instituto constantius perseverare valeat, ad statum regularem et titulum religionis cum emissionem trium votorum solemnium, quemadmodum a memorato Gregorio praedecessore, ut praefertur, constituta fuerat, necnon ad fruitionem omnium et singulorum privilegiorum, immunitatum, facultatum, exemptionum, aliarumque gratiarum et indulgentiarum Ordinibus mendicantibus concessorum, quae eidem Congregationi a dicto Gregorio praedecessore per posteriores suas litteras

¹ Ed. Main. legit constitutionis pro congregationis (R. T.).

praefatas communicata fuerunt, restitui et reintegrari, ac ultimodictarum Alexandri praedecessoris litterarum observantiam circa tempus durationis praepositi generalis in officio, assistentium auctoritatem, usum associandi pauperes pueros ad eorum domos, habitus qualitatem et formam, aliaque omnia per easdem litteras statuta et decreta firmiter constabiliri summopere desiderant: nos, prospero felicitique eiusdem Congregationis statui et progressui, quantum cum Domino possumus, salubriter providere, dictosque exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. praefatae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui rem mature discussurunt, consilio, eandem Congregationem secularem clericorum pauperum Matris Dei Scholarum Piarum ad statum regularem et titulum religionis cum emissionem trium votorum solemnium, ac ad fruitionem omnium et singulorum privilegiorum, immunitatum, facultatum, exemptionum, aliarumque gratiarum et indulgentiarum Ordinibus mendicantibus quomodolibet concessorum huiusmodi in omnibus et per omnia ad limites supradictarum Gregorii praedecessoris litterarum, et iuxta illarum seriem, dispositionem et tenorem, auctoritate apostolica, tenore praesentium, manducimus,

Annot. Pontif. lex.

restituimus et reintegramus. Praeterea ultimodictas Alexandri praedecessoris litteras die xxviii aprilis mdcxlx expeditas cum omnibus et singulis in eis contentis inviolabiliter et inconcusse observari, auctoritate et tenore praedictis, praecipimus et mandamus.

Decretum irritans.

§ 6. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore quancumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 7. Non obstantibus praefatis Innocentii et Alexandri praedictorum litteris, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dictae Congregationis, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis filijs danda.

§ 8. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate

constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii octobris mdcclxix, pontificatus nostri anno iii.

Dat. die 23 octobris 1669, pontif. anno iii.

CXXV.

Confirmatio Brevis Pauli V super licentia alumnis collegii nationis Scotorum Parisiensis concessa celebrari facienda in dicto collegio, et suscipiendi ordines sacros ad titulum paupertatis.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Dudum emanarunt a felicis recordationis Paulo Papa V praedecessore nostro ad favorem alumnorum collegii nationis Scotorum Parisiensis litterae in simili forma Brevis tenoris qui sequitur, videlicet:

Reconferre Bulla Pauli V.

« Paulus Papa V, ad futuram rei memoriam. Dilectos filios alumnos collegii nationis Scotorum Parisiensis specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos¹ fore censentes supplicationibus dilecti filii nostri Massaei tituli S. Honnphrii presbyteri cardinalis Barberini nuncupati, regni Scotiae apud

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Coharentius lege absolutas (R. T.).

nos et Apostolicam Sedem protectoris, super hoc humiliter porrectis inclinati, eiusdem collegii superioribus, ut, arbitrio venerabilis fratris Guidonis archiepiscopi Rhodiensis moderni et pro tempore existentis nostri et Sedis Apostolicae in regno Franciaee nuncii, in privato dicti collegii oratorio ad hoc decenter extracto et ornato, seu extruendo et ornando, ab omnibus domesticis usibus libero, per Ordinarium loci prius visitando et approbando, sacrosanctum missae sacrificium in sua et alumnorum ac aliarum personarum dicti collegii praesentia celebrare seu celebrari facere, necnon eisdem alumnis, ut, absque litteris dimissorialibus suorum Ordinariorum, ac etiam sine titulo beneficii ecclesiastici vel patrimonii, sed ad titulum tantum paupertatis, a quocumque quem maluerint catholico antistite gratiam et communionem Apostolicae Sedis habente in propria diocesi residente, vel in aliena de diocessani loci consensu pontificalia exercente, per eos eligendo, clericali caractere insigniri, et ad quatuor minores, necnon sacros subdiaconatus, diaconatus et presbyteratus Ordines, in temporibus ad id a iure statutis, dummodo tamen praevio examine ad id reperti fuerint idonei, et nullum eis aliud canonicum obstet impedimentum, necnon testimonio rectoris et superiorum dicti collegii commendentur, specialemque ab eis licentiam obtineant, et servatis aliis servandis, promoveri, et promoti in illis etiam altaris ministerio ministrare libere et licite possint et valeant, apostolica auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus, ac tam antistiti, ut probentur, quam alumnis probatis licentiam desuper impartimur.

§ 2. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et sy-

nodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 27 maii 1617, pontificatus nostri anno xii.

Petitum confirmatio Pontificis.

§ 3. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum alumnorum dicti collegii nobis nuper expositum fuit, ipsi praemissa apostolici muniminis nostri patrocinio roborari plurimum desiderant:

Confirmatio Pontificis.

§ 4. Nos, specialem ipsis alumnis gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus venerabilis fratris nostri Francisci episcopi Ostiensis et Veliternensis S. R. E. cardinalis Barberini nuncupati, moderni regni Scotiae praedicti apud nos et Sedem eandem protectoris, nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praesertim Pauli praedecessoris litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari debere, irritumque et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Decretum irritans.

§ 5. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae dictus Paulus praedecessor in suis litteris praesertim con-

Derogatio contrarium.

cessit non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi octobris MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 26 octobris 1669, pontif. anno III.

CXXVI.

Confirmatio extinctionis antiqui et erectio novi Montis collegii secretariorum apostolicorum de numero participantium.

*Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.*

Exordium.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum collegii secretariorum apostolicorum de numero participantium nobis expositum fuit, quod ipsi, in executionem quarundam nostrarum in simili formâ Brevis litterarum die iv ianuarii proxime praeteriti expeditarum, antiquum montem secretariorum apostolicorum nuncupatum dudum ab eorum antecessoribus de licentiâ Sedis Apostolicae erectum, et subinde de pari licentiâ auctum, restituto illius montis pretio, perpetuo suppresserunt et extinxerunt, ac, ad effectum restituendi pretium huiusmodi, novum montem sub eadem denominatione quadringentorum quinquaginta octo locorum cum tribus quartis partibus alterius similis loci, ad rationem pretii seu sortis centum et redditus annui quatuor scutorum monetae romanae pro quolibet loco, erexerunt et instituerunt, et aliâs prout uberius continetur in litteris nostris praefatis, ac publico desuper confecto instrumento tenoris qui sequitur, videlicet:

In nomine Domini, amen. Praesenti publico instrumento cunctis ubique pateat evidenter et sit notum quod anno

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

ab eiusdem D. N. I. C. Nativitate MDCLXIX, indictione vii, die vero xvi mensis maii, pontificatus autem SS. in Christo patris et domini nostri domini Clementis divina providentiâ Papae IX, anno eius II, in mei, collegii illustrissimorum et reverendissimorum dominorum secretariorum apostolicorum cappellani et Montis eiusdem collegii secretarii ac notarii publici in archivio Romanae curiae descripti, et Petri Gentilis Catalani, reverendae camerae apostolicae notarii, testiumque infrascriptorum praesentiâ, praesentes et personaliter existentes illustrissimus et reverendissimus D. Ioannes Baptista Costagutus et illustrissimus dominus D. Ferdinandus Raggius defensores, eminentissimus et reverendissimus dominus cardinalis Sigismundus Chisius, et pro eo admodum reverendissimus D. Franciscus Silvanus, illustrissimus et reverendissimus D. Franciscus Maria Roebus, archiepiscopus Tarsensis, praeceptor S. Spiritus, pro venerabili archiospiali S. Spiritus, illustrissimus et reverendissimus D. Hieronymus Gastaldus, illustrissimus et reverendissimus D. Franciscus Martellus, illustrissimus et reverendissimus D. Franciscus Maria Victorius, illustrissimus et excellentissimus D. Augustinus Chisius, et pro eo D. Gregorius Satus, illustrissimus dominus Flaminus Morollus, canonicus S. Eustachii, pro venerabili capitulo eiusdem ecclesiae S. Eustachii, illustrissimus D. marchio Bartholomaeus Ruspulus, illustrissimus D. marchio Martius Ursinus, illustrissimus D. Sigismundus Raggius, et illustrissimus D. Carolus Salusatus, omnes secretarii apostolici et de numero participantium, in cancellariâ apostolicâ, in loco solito et consueto pro rebus et negociis dicti collegii collegialiter congregati, maiorem et saniorum partem eiusdem collegii constituen-

tes, qui aliâs, vigore indulti et facultatis dicto collegio concessae per felicis recordationis Sixtum Papam V sub datum die xvii februarli MDLXXXVI, erexerunt et constituerunt unum Montem viginti quinque millium scutorum auri in auro pro rehabendo et recuperando officium secretariatus apostolici, et subinde, vigore alterius facultatis et indulti eiusdem felicis recordationis Sixti, dictum Montem auxerunt in aliis scutis duodecim millibus similibus pro rehabendo et recuperando officium alterius secretarii domestici Brevium quae principibus scribuntur, post rehabuisse et recuperasse asseruerunt, et latius, prout in instrumento, in actis mei, etc., die i martii MDLXXXVI, seu etc., celebrato, ad quod, etc. In executionem et vigore litterarum apostolicarum sanctissimi domini nostri Clementis divina providentiâ Papae IX in formâ Brevis sub datum Romae die iv ianuarii MDCLXIX proximi praeteriti expeditarum, quas prae manibus habens idem illustrissimus et reverendissimus D. Costagutus defensor mihi consignavit, ad effectum praesenti instrumento inserendi, tenoris sequentis, videlicet:

Clemens Papae IX, ad futuram rei memoriam. Dudum, cum felicis recordationis Sixtus Papa V praedecessor noster officium secretarii domestici, quod tunc in humanis agens Ioannes Baptista Canobius exercebat, suppresserit, ac illius exercitium, cum omnibus et singulis suis honoribus et oneribus ac emolumentis, collegio secretariorum apostolicorum restituere, seu illis de novo concedere et assignare intenderet, et collegium praedictum, pro restitutione seu concessione huiusmodi aliisque de causis, summam viginti quinque millium scutorum auri in auro, seu illorum valo-

1 An legend. 1629 iudicet lector sciis (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XVII.

rem, ipsi Sixto praedicto obtulisset: idem Sixtus praedictus dicto collegio, quo commodius et minori dispendio summam praedictam congerere valeret, ut unum Montem a quibusvis gravaminibus omnino liberum, immunem et exemptum, dictam summam viginti quinque millium scutorum non excedentem, cuius loca vacabilia non essent, super proprietate et grossâ seu massâ dicti collegii ad rationem fructuum reperibilium pro quolibet centenariis ad instar Montis Pacis, et aliorum montium provincialium ab ipso Sixto praedicto aliâs erectorum, cum omnibus et singulis facultatibus, indultis, privilegiis et clausulis in illis expressis, erigere et instituere, necnon, pro securitate et indemnitate emptorum dictorum locorum, omnia et singula dicti collegii bona in ampliori formâ camerae apostolicae obligare et hypothecare, obligationesque et hypothecas cum quibusvis promissionibus, fideiussionibus, cautionibus, cautelis, conventionibus, clausulis et decretis omnibus consuetis, necessariis et opportunis praestare, ceteraque ad hoc necessaria facere libere et licite valeret, licentiam et facultatem concessit, prout in ipsius Sixti praedicti litteris desuper in simili formâ Brevis die xvii februarli MDLXXXVI expeditis latius continetur. Et subinde, postquam instrumentum erectionis dicti Montis eiusque distributio subsequuta fuerant, cum dictus Sixtus praedictus officium alterius secretarii domestici Brevium quae principibus scribuntur, quod quondam Antonius Buccapadulus eatenus exercuerat, pariter suppresserit, illiusque exercitium, cum omnibus et singulis illius honoribus, oneribus et emolumentis, eidem collegio concedere et assignare intenderet, dictum vero collegium, pro concessione et assignatione hu-

1 Male edit Main. legit intenderat (R. T.).

iusmodi summam duodecim millium scutorum similium solvere et ad id necessaria parare desideraret: ipse Sixtus praedictus eidem collegio, ut Montem praedictum viginti millium scutorum auri ad monetam tunc redactorem ad aliam summam duodecim millium scutorum auri in auro distribuendum, vel etiam, si opus foret, ad monetam pariter reducendum, cum eisdem facultatibus, iuribus et privilegiis, extendere et augere libere pariter et licite posset, sexennio, intra quod Montem praedictum extinguere voluerat, ad alios sex annos prorogato, et alias sub certis modo et forma tunc expressis, licentiam pariter concessit et facultatem, prout in cedula motus proprii manu ipsius Sixti praedicti signata, sive in litteris apostolicis desuper expeditis, cuius seu quarum necnon aliarum litterarum praedictarum tenores et datas etiam veriores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum modernorum secretariorum apostolicorum collegii praedicti nobis nuper expositum fuit, Mons praedictus, ut praefertur erectus et auctus, in ducentis septuaginta octo locis, quorum pretium in moneta ad rationem centum scutorum monetae pro quolibet loco, ac in aliis centum viginti locis, quorum pretium in auro ad rationem centum scutorum auri in auro pro quolibet locorum huiusmodi respective constituta fuerunt, de praesenti consistat, et pro quolibet eorumdem locorum fructus annui ad rationem quinque scutorum monetae vel auri respective montistis a dicto collegio de praesenti adhuc solvantur; ipsi vero exponentes, ut eiusdem collegii conditionem efficiant meliorem, novum Montem quadringentorum octo locorum, ad rationem pretii cen-

tum et fructus annui quatuor scutorum monetae romanae pro quolibet loco, erigere et instituere, illiusque loca dicto pretio vendere, ac pecunias inde proventuras in extinctionem et redemptionem alterius Montis praedicti convertere et erogare, atque ita ipsum Montem, restituito singulis montistis pretio, quoad illos quidem quorum loca in moneta creata seu ad monetam reducta fuerunt, ad rationem centum scutorum monetae pro quolibet loco, quoad illos vero quorum loca in auro constituta reperiuntur, ad rationem centum et quinquaginta scutorum monetae parium, quae centum scuta auri in auro iuxta praesentem cursum constituunt, itidem pro quolibet loco, penitus et omnino suppressere intendant, si nostra et huius sanctae Sedis sibi super hoc licentia suffragetur et facultas: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut, quandoquidem id in neminis iniuriam, sed in notabilem praedicti collegii utilitatem sit cessurum, opportune sibi in praemissis providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur. Nos igitur, collegii praedicti (in quo singulari in nos et hanc sanctam Sedem fide, doctrina, prudentia et usu rerum et negotiorum ad Romanam curiam ex omnibus christiani orbis partibus confluentium, necnon dexteritate, industria et probitate praestantes viri connunterantur) commodis atque utilitatibus paterno affectu consulere, ipsiusque collegii singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, ac instrumenti super erectione Montis

suppressendi praedicti, seu aliarum scripturarum desuper confectarum, necnon erectionum omnium et singulorum aliorum Montium praedictorum tenores pariter et datas, ceteraque etiam specificam et individuum mentionem et expressionem requirementia, praesentibus itidem pro plene et sufficienter expressis et exactissime specificatis habentes, eidem collegio, ut unum novum Montem, secretariorum apostolicorum nuncupandum, pariformiter a quibusvis gravaminibus omnino liberum immunem et exemptum, cuius loca vacabilia non sint, et numerum quadringentorum quinquaginta octo non excedant, ad rationem pretii centum et annui fructus quatuor scutorum monetae praedictae pro quolibet loco, super proprietate et grossa seu massa dicti collegii ad instar Montis Pacis et aliorum Montium provincialium alias rectorum praedictorum, cum omnibus et singulis facultatibus, indultis, privilegiis et clausulis in erectionibus Montium huiusmodi expressis, et non expectato nec requisito secretariorum apostolicorum absentium consensu, erigere et instituere, illiusque loca per dilectos filios defensores dicti collegii pretio praedicto quibuscumque personis et locis piis et profanis vendere et alienare, pecuniasque inde proventuras in redemptionem et extinctionem alterius Montis secretariorum apostolicorum praedicti, sicut praefertur, et non in alios usus, convertere et erogare, atque ita ipsum Montem, restituito illius montistis pretio, una cum fructibus usque ad diem redemptionis et extinctionis huiusmodi decursis et per quindecim dies immediate subsequentes, iuxta stylum in similibus extinctionibus seu extractionibus servari consuetum, penitus et omnino suppressere, necnon, pro securitate et indemnitate emptorum locorum Montis huiusmodi,

omnia et singula ipsius collegii bona, illorumque fructus, redditus et proventus in ampliori forma camerae apostolicae praedictae obligare pariter et hypothecare, obligationesque et hypothecas, cum quibusvis promissionibus, fideiussionibus, cautionibus, cautelis, conventionibus, clausulis et decretis consuetis, et aliis quomodolibet necessariis et opportunis, praestare, ceterisque desuper quovis modo necessaria et opportuna facere et exequi libere et licite possit et valeat, quamcumque necessariam et opportunam facultatem et licentiam, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et impartimur. Decernentes eorumdem locorum novi Montis emptores, et quoscumque alios in praemissis interesse quomodolibet praetendentes, ad probandum seu verificandum in quos usus pecuniae per eos respective praestitae conversae fuerint, nullo unquam tempore teneri, nec obligatos fore, neque locorum huiusmodi fructus in sortem unquam computari posse; praesentes vero litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque etiam specifica et individua mentione et expressione digni in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificatae et iustificatae fuerint, seu ex alia quacumque quantumvis iusta, pia et privilegiata causa, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, nullatenus unquam de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quomodolibet etism formali et substantiali defectu, notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, seu adversus

iusmodi, summam duodecim millium scutorum similium solvere et ad id necessaria parare desideraret: ipse Sixtus praedictus eidem collegio, ut Montem praedictum viginti millium scutorum auri ad monetam tunc redactorum ad aliam summam duodecim millium scutorum auri in auro distribuendum, vel etiam, si opus foret, ad monetam pariter reducendum, cum eisdem facultatibus, iuribus et privilegiis, extendere et augere libere pariter et licite posset, sexennio, intra quod Montem praedictum extinguere voluerat, ad alios sex annos prorogato, et alias sub certis modo et forma tunc expressis, licentiam pariter concessit et facultatem, prout in cedula motusproprii manu ipsius Sixti praedicti signata, sive in litteris apostolicis desuper expeditis, cuius seu quarum necnon aliarum litterarum praedictarum tenores et datas etiam veriores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum modernorum secretariorum apostolicorum collegii praedicti nobis nuper expositum fuit, Mons praedictus, ut praefertur erectus et auctus, in ducentis septuaginta octo locis, quorum pretium in monetam ad rationem centum scutorum monetae pro quolibet loco, ac in aliis centum viginti locis, quorum pretium in auro ad rationem centum scutorum auri in auro pro quolibet locorum huiusmodi respective constituta fuerunt, de praesenti consistat, et pro quolibet eorumdem locorum fructus annui ad rationem quinque scutorum monetae vel auri respective montistis a dicto collegio de praesenti adhuc solvantur; ipsi vero exponentes, ut eiusdem collegii conditionem efficiant meliorem, novum Montem quadringentorum octo locorum, ad rationem pretii cen-

tum et fructus annui quatuor scutorum monetae romanae pro quolibet loco, erigere et instituere, illiusque loca dicto pretio vendere, ac pecunias inde proventuras in extinctionem et redemptionem alterius Montis praedicti convertere et erogare, atque ita ipsum Montem, restituito singulis montistis pretio, quoad illos quidem quorum loca in monetam creata seu ad monetam reducta fuerunt, ad rationem centum scutorum monetae pro quolibet loco, quoad illos vero quorum loca in auro constituta reperiantur, ad rationem centum et quinquaginta scutorum monetae parium, quae centum scuta auri in auro iuxta praesentem cursum constituunt, itidem pro quolibet loco, penitus et omnino suppressere intendant, si nostra et huius sanctae Sedis sibi super hoc licentia suffragetur et facultas: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut, quandoquidem id in neminis iniuriam, sed in notabilem praedicti collegii utilitatem sit cessurum, opportune sibi in praemissis providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, collegii praedicti (in quo singulari in nos et hanc sanctam Sedem fide, doctrinam, prudentiam et usum rerum et negociorum ad Romanam curiam ex omnibus christiani orbis partibus confluentium, necnon dextertate, industria et probitate praestantes viri connumerantur) commodis atque utilitatibus paterno affectu consulere, ipsiusque collegii singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, ac instrumenti super erectione Montis

suppressendi praedicti, seu aliarum scripturarum desuper confectarum, necnon erectionum omnium et singulorum aliorum Montium praedictorum tenores pariter et datas, ceteraque etiam specificam et individua mentionem et expressionem requirentia, praesentibus itidem pro plene et sufficienter expressis et exactissime specificatis habentes, eidem collegio, ut unum novum Montem, *secretariorum apostolicorum* nuncupandum, pariformiter a quibusvis gravaminibus omnino liberum immunem et exemptum, cuius loca vacabilia non sint, et numerum quadringentorum quinquaginta octo non excedant, ad rationem pretii centum et annui fructus quatuor scutorum monetae praedictae pro quolibet loco, super proprietate et grossa seu massa dicti collegii ad instar Montis Pacis et aliorum Montium provincialium alias eorum praedictorum, cum omnibus et singulis facultatibus, indultis, privilegiis et clausulis in erectionibus Montium huiusmodi expressis, et non expectato nec requisito secretariorum apostolicorum absentium consensu, erigere et instituere, illiusque loca per dilectos filios defensores dicti collegii pretio praedicto quibuscumque personis et locis piis et profanis vendere et alienare, pecuniasque inde proventuras in redemptionem et extinctionem alterius Montis secretariorum apostolicorum praedicti, sicut praefertur, et non in alios usus, convertere et erogare, atque ita ipsum Montem, restituito illius montistis pretio, una cum fructibus usque ad diem redemptionis et extinctionis huiusmodi decursis et per quindecim dies immediate subsequentes, iuxta stylum in similibus extinctionibus seu extractionibus servari consuetum, penitus et omnino suppressere, necnon, pro securitate et indemnitate emptorum locorum Montis huiusmodi,

omnia et singula ipsius collegii bona, illorumque fructus, redditus et proventus in ampliori forma camerae apostolicae praedictae obligare pariter et hypothecare, obligationesque et hypothecas, cum quibusvis promissionibus, fideiussionibus, cautionibus, cautelis, conventionibus, clausulis et decretis consuetis, et aliis quomodolibet necessariis et opportunis, praestare, ceteraque desuper quovis modo necessaria et opportuna facere et exequi libere et licite possit et valeat, quamcumque necessariam et opportunam facultatem et licentiam, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et impartimur. Decernentes eorumdem locorum novi Montis emptores, et quoscumque alios in praemissis interesse quomodolibet praetendentes, ad probandum seu verificandum in quos usus pecuniae per eos respective praestitae conversae fuerint, nullo unquam tempore teneri, nec obligatos fore, neque locorum huiusmodi fructus in sortem unquam computari posse; praesentes vero litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque etiam specifica et individua mentione et expressione digni in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificatae et iustificatae fuerint, seu ex alia quacumque quantumvis iusta, pia et privilegiata causa, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, nullatenus unquam de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quomodolibet etiam formali et substantiali defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, seu adversus

illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari seu intentari, vel etiam motu proprio ac de apostolicae potestatis plenitudine concessa vel emanato quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac collegio et emptoribus praedictis, aliisque ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. camerarium, et alios cardinales, necnon thesaurarium generalem, praesidentes, clericos, commissarium, ceterosque dictae camerae officiales et ministros, et alios quoslibet quatenusque praeeminentiam et potestate fungentes et functuros, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definitum debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus, quatenus opus sit, recolendae memoriae Pii PP. IV praedecessoris pariter nostri de gratis quaecumque interesse dictae camerae concernentibus in eadem camera intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, ita ut praesentes litteras ibidem praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis quae memoratus Sixtus praedecessor in suis litteris seu cedula motus proprii supradictis voluit non obstante, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem ut pecuniae, ex venditione loco-

rum novi Montis huiusmodi proventurae, in actu earum solutionis unico contextu in redemptionem et extinctionem alterius Montis praefati sicut praefertur integre convertantur, vel saltem penes dilectum filium Vincentium Bavellium depositarium collegii praedicti deponantur, inde non amovendae nisi ad effectum illas sic convertendi et erogandi, utque idem novus Mons vigore praesentium erigendus intra duodecim annos ab illius erectione computandos extinguere debeat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IV ianuari MDCLXIX, pontificatus nostri anno II. I. G. SLUSIUS.

Loco + annuli Piscatoris.

Ac iuxta illius formam continentiam et tenorem, et non alias, etc., praedicti illustrissimi domini secretarii apostolici sic ut supra congregati unanimiter et concorditer, et nemine ipsorum contradicente, sponte, etc., ac omnibus, etc., dictum Montem, ut supra erectum et auctum, cum omnibus illius iuribus penitus et omnino suppresserunt et extinxerunt, ac pro suppresso et extincto haberi et censeri voluerunt, ac nullius roboris et momenti existere, minusque amplius durare aut esse decreverunt et declararunt ac declarant, et ita, etc., non solum, etc., modo praedicto, etc., sed etiam omni, etc. Hanc autem suppressionem, etc., iidem illustrissimi domini secretarii apostolici, ut supra collegialiter congregati, fecerunt et facere dixerunt et declararunt ad formam dictarum litterarum apostolicarum, ut supra, et non alias, etc., stante cedula bancaria gratis et amore et absque ulla spe aliquid consequendi sub quovis praetextu nec etiam ratione damni emergentis et lucri cessantis facta ab illustrissimo domino Vincentio Bavello eiusdem collegii depositario de solvendo montistis dicti Montis

pretium locorum ut supra extinctorum et suppressorum, quam idem dominus Vincentius Bavellius ibidem praesens, etc., suis prae manibus habens, mihi, etc., consignavit ad effectum praesenti instrumento inserendi, tenoris sequentis, videlicet:

Si è dato credito alli signori montisti del Monte Segretario a oro e Segretario a moneta di scudi quarantacinque mila ottocento settantacinque moneta, quali si dovranno pagare con ordine degl' illustrissimi signori defensori del collegio di detti signori segretarii apostolici in conto appartenente per doverne esser rimborsati dal detto collegio in conformità dell' instrumento rogato per gli atti del Gentile Catalani, al quale, ecc. In fede, questo di XVI maggio MDCLXIX, per scudi quarantacinque mila ottocento settantacinque moneta.

VINCENZO BAVELLI.

Huiusmodi autem cedula dominus Bavellus fecit, eo quia viceversa praedicti illustrissimi et reverendissimi domini defensores et secretarii apostolici ut supra congregati, nomine dicto collegii, et non alias, etc., de quo, etc., promiserunt et sese obligarunt deponere in banco dicti domini Vincentii Bavelli scuta quadraginta quinque mille octingenta septuaginta quinque monetae, seu, etc., pro pretio dictorum locorum Montium ut supra extinctorum et suppressorum, retrahenda ex pretio aliorum Montium secretariorum ut inferius dicitur apostolica auctoritate erigendorum, hic Romae, libere etc., alias, etc. Et insuper praedictus illustrissimus dominus Vincentius Bavellus sponte, etc., ac omnibus promisit, etc., reddere bonum et fidele computum dictis illustrissimis dominis secretariis apostolicis ut supra praesentibus, etc., de pecuniis penes

1 Male ed. Main. legit quem pro quam (R. T.).

2 Male ed. Main. legit esse pro sese (R. T.).

ipsum ut supra deponendis, et restituere quidquid supererit cui vel quibus dicti illustrissimi domini secretarii apostolici mandabunt infra annum ab hodie proximum, absque ulla contradictione et exceptione, hic Romae, libere, alias, etc., et facta restitutione reliquatus sit liber et exemptus ab omni et quacumque obligatione pro summa restituta, et non alias, etc., quia sic, etc.

Et successive, in executionem pariter et vigore supranarratarum litterarum apostolicarum praelibati sanctissimi domini nostri Papae Clementis IX, ac iuxta illarum formam, continentiam et tenorem, et non alias, etc., de quo, etc., praedicti illustrissimi domini secretarii apostolici, ut supra congregati, sponte, etc., ac omnibus, etc., dicti collegii nomine, et non alias, etc., de quo, etc., pariter, unanimiter et concorditer, ipsorumque nemine contradicente, utentes facultate et auctoritate ipsis in dictis litteris per Sanctissimum concessa et attributa, unum novem Montem non vacabilem secretariorum apostolicorum pariter nuncupandum, ab omnibus et quibuscumque gravaminibus omnino liberum, immunem, et exemptum, in summa locorum quadringentorum quinquaginta octo, cum tribus quartis, et non ultra, ad rationem pretii in valore scutorum centum et annui fructus scutorum quatuor monetae romanae iuliorum decem pro scuto pro quolibet loco super proprietate et grossa seu massa dicti collegii ad instar Montis Pacis et aliorum Montium provincialium alias per illis recordationis Sixti PP. V erectorum, prout ante illius extinctionem extabant, erexerunt et instituerunt; illoque sic erecto et instituto, pro dote et futuris illius creditoribus, annuam summam scutorum mille octingentorum triginta quinque, seu, etc., salvo omni ne-

liori calculo, ex proprietate et grossa seu massa dicti collegii, quam nulli hucusque obligatum esse affirmarunt, eadem auctoritate apostolica eis ut supra concessa et attributa, eisdem modo et forma ut dicto Monti sic ut supra nuper extincto applicata et obligata reperiebantur, assignarunt, appropriarunt, applicarunt et obligarunt, ac per supradictum dominum Bavellum, et pro tempore deputandum depositarium, de bimestri in bimestre in fine cuiuslibet bimestris, incipiendo a kalendis iunii proxime venturi, ad supradictam ratam annuorum scutorum quatuor pro quolibet loco, solvi mandarunt libere et absque ulla diminutione; ipsumque Montem illiusque futuros montistas in ipsorum et dicti eorum collegii locum quoad integram summam praedictam eiusque liberam perceptionem, exactionem et consecutionem etiam irrevocabiliter posuerunt, substituerunt et subrogarunt, ac ab omnibus eiusdem collegii pro dicta rata emolumentis separarunt et dismembrarunt, ac alias in omnibus et per omnia iuxta dictarum litterarum apostolicarum formam continentiam et tenorem, et non alias, etc., de quo, etc.

Et insuper, pro ulteriori ipsarum litterarum apostolicarum executione, et iuxta illarum formam, et non alias, promiserunt nomine dicti collegii dictum Montem ut supra nuper erectum infra duodecim annos ab hodie proxime venturos extinguere, pretiumque ipsius Montis extinguendi, montistis reddere et restituere hic Romae libere, etc., alias, etc., etiam ad omnia damna de quibus, etc. eidem illustrissimi domini secretarii apostolici supradicti eorum collegium illius bona et massam seu grossam, ac proprietatem et fructus in ampliori forma reverendae camerae apostolicae cum solitis clausu-

lis, etc., citra, etc., non autem sese ipsos eorumque haeredes, aut bona propria, de quo, etc., obligarunt, etc., cuicumque appellationi, etc., renunciarunt, etc., et in mandatum executivum unicum, etc., consenserunt, etc.; et sic tactis pectoribus et scripturis respective iurarunt, etc. Super quibus omnibus et singulis praemissis petitum fuit a me eodem cappellano secretario et notario, ut unum vel plura publicum seu publica conficerem atque traderem instrumentum seu instrumenta, prout opus fuerit, et requisitus ero. Actum Romae in cancellaria apostolica in banco ubi abbreviatores de maiori residere et congregationes celebrari solent, praesentibus ibidem, audientibus et intelligentibus dominis Antonio Maria Lanciano, filio quondam Antonii de Monte Caelio, Tiburtinae diocesis, et Thoma Philippo Pontio, filio domini Antonii Romano, testibus ad praemissa omnia et singula vocatis, habitis atque rogatis. Ego Ioannes Spinosa vicarius cappellanus, secretarius et notarius apostolicus in archivio Romanae curiae descriptus, de praemissis rogatus, praesens instrumentum subscripsi et publicavi requisitus, etc. »

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes numero quadringentorum quinquaginta octo locorum, ad quem dictus novus Mons per praesertim nostras litteras restrictus erat, tres quartas partes alterius loci similis super addiderint, ut novus Mons huiusmodi cum antiquo extincto et suppresso exaequaretur; ipsique exponentes praemissa, quo firmiter subsistant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderant; nos, singularium erga nos et Sedem Apostolicam fidei et devotionis, aliorumque multiplicium meritorum, quibus eosdem exponentes praeditos esse novimus, in

Petitor con-
matio.

tuitu, specialem eis gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quodomolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, perpetuam suppressionem et extinctionem dicti Montis antiqui, ac illius loco et pro eius extinctione erectionem et institutionem novi Montis quadringentorum quinquaginta octo locorum cum tribus quartis partibus alterius loci huiusmodi, a memoratis exponentibus factas ut praefertur, confectumque desuper instrumentum praesertim, cum omnibus et singulis in eo contentis, auctoritate apostolica confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti, ac solemnitatum quarumcumque, tam ex iuris communis et constitutionum apostolicarum, quam ex dicti collegii, aliorumve quorumlibet statutorum et consuetudinum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratorum, necnon privilegiorum quorumlibet praescripto, seu de stylo, et alias quomodolibet in similibus, etiam de necessitate observandarum, aliosve quoslibet quantumvis magnos et substantiales ac specificam mentionem dignos defectus, si qui in praemissis principaliter vel accessorie, aut alias quomodolibet intervenerint, seu intervenisse dici, censerit vel praetendi possent, plenissime supplemus et sanamus, ac penitus et omnino tollimus et abolemus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et effeaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. camerarium et alios cardinales, necnon camerae apostolicae, praesidentes, clericos, thesaurarium generalem, commissarium, aliosque officiales et ministros, ceterosque quoslibet, quacumque praeceminentiam et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et defini debere, ac irritum et inane, quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus litteris nostris praesertim, ac, quatenus opus sit, praefatae Pii IV praedecessoris nostri de gratiis quaecumque interesse dictae camerae concernentibus in eadem camera intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, ita ut praesentes litteras ibidem praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae in eisdem litteris concessimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxix novembris MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 29 novembris 1669, pontif. anno III.

Deordina-
ritas.

Derogatio
contrariorum.